Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Satyrae

https://hdl.handle.net/1874/461509

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
- de rug van het boek
- de kopsnede
- de frontsnede
- de staartsnede
- het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

Q uę nudis longum oſtendit ceruicibus aurum
C onſulit ante phalas:delphinorumq; columnas
A n ſaga uendenti nubat caupone relicto.
H ę tamen & partus ſubeunt diſcrimen:& omnes
N utricis tollerant fortuna urgente labores.
S ed iacet aurato uix ulla puerpera lecto:
T antum artes huius:tantum medicamina poſſunt
Q uę ſteriles facit:atq; homines in uentre necandos
C onducit:gaude infęlix:atq; ipſe bibendum
P orrige q̃ıd erit:nam ſi diſtendere uellet
E t uexare uterum pueris ſalientibus/eſſes
A ethiopis fortaſſe pater:mox decolor heres
I mpleret tabulas:nunq̃ tibi mane uidendus
T ranſeo ſuppoſitus & gaudia uotaq; ſępe
A d ſpurcos decapta lacus:atq; inde petitos
P ontifices ſalios:ſcaurorum nomina falſo
C orpore laturos:ſtat fortuna improba noctu
A rridens nudis infantibus.hos fouet omnes
I nuoluitq; ſinu:domibus tunc porrigit altis
S ecretumq; ſibi minimum parat hos amat hic ſe
I ngerit:atq; ſuos ridens producit alumnos.
H ic magicos affert cantus:hic theſala uendit
P hiltra:quibus ualeat mentem uexare mariti
E t ſolea pulſare nates:quod de ſipis unde eſt
I nde caligo animi:& magna obliuio rerum
Q uas modo geſſiſti tamen hoc tollerabile ſi non
E t furere incipias.ut auunculus ille neronis
C ui totam tremuli frontem ceſonia pulli
I nfudit:quę non faciet:quod principis uxor?
A rdebant cuncta:& fracta compage ruebant

N on aliter q̃ ſi feciſſet iuno maritum
I nſanum:minus ergo nocens erit agripę.
B oletus:ſiquidem unius pręcordia preſſit.
I lle ſenis:tremulumq; caput deſcendere ſuaſit
I ncelum:& longam manantia labra ſaliuam.
H ęc poſcit ferrum atq; ignes.hęc potio torquet
H ęc lacerat mixtos equitum cum ſanguine patres.
T anti partus ęque q̃ti una uenefica conſtat.
O derunt natos de pelice:nemo repugnet.
N emo uetet iam:iam pręuignum occidere phas eſt
V os ego populi moneo:quis amplior res eſt
C uſtodite animas:& nulli credite menſę:
L iuida materno feruent adipata ueneno.
M ordeat ante aliquis quicquid porrexerit illa
Q uę peperit:tumidus pręguſtet pocula papas.
F ingimus hęc:altum ſatyra ſumente cothurnum
S cilicet egreſſi:& finem legemq; priorum.
G rande ſophearleo carmen bacchamur hyatu
M ontibus ignotum rutilis:cęloq; latino
N os ũt uani:ſed clamant pontia feci:
C onfiteor:puериſq; meis achonita paraui:
Q uę deprębenſa patent:facinus tamen ipſa peregi
T u ne duos una ſęuiſſima imperia coena:
T u ne duos:ſeptem ſi ſeptem forte fuiſſent.
C redamus tragicis quicquid de cholchide torua
D icitur:& progne:nil contra conor:& ille
G randia monſtra ſuis audebant temporibus:ſed
N on propter nummos:minor admiratio ſumis.
D ebetur monſtris:quotiens facit ira nocentem
N unc ſexum:rabie iecur incendente feruntur

Litterae Latinae.
Folio N. 1532.

RARIORA

Cm

Cm

Cm

RA

X Litterae Latinae.
Filio N°. 132.

475. **Juvenalis,** D e c i m u s J u n i u s, Satirae. [Editio princeps. Venetië, Wend. de Spira] 1470. 2°. X. 2°. 132

Type 1. — H 9665. — Pr. 4022. — R. App. V p. 162. — Bl. 1☐. Bl. 64—66 ontbreken.

Op bl. 1a: „Ex legato domini Alberti Schuersack quondam Canonici et Scholastici huius ecclesie beate Marie Traiectensis". (Zie over hem de aanteek. bij nr. 72).

Ex legato dñi Alberti Schuer-sacke
quondā Canonici et Scholastici
huius eccłie beate Marie Traiecten

Juvenalis
Hain 9665.
S. l. et typ. (Venetiis, Vindel. de Spira)
1470.
f. 64-66 ontbreken

EMPER EGO AVDITOR TAN
tum nunquam ne reponam?
Vexatus totiens rauci theſeide codri?
Impuẽ ergo mihi recitauerit ille togatas?
H ic elegos? impune diem conſumpſerit ingens
T elephus? aut ſummi plena iam margine libri:
S criptus: & in tergo nec dum finitus oreſtes?
N ota magis nulli domus eſt ſua: q̃ mihi lucus
M artis: & ęoliis uicinum rupibus antrum
V ulcani; quid agant uenti; quas torqueat umbras
E acus; unde alius furtiuae deuehat aurum
P ellicolę; quantas iaculetur monicus ornos.
F rontonis platani conuulſaq; marmora clamant
S emper: & aſſiduo ruptę lectore columnę.
E xpectes eadem a ſummo minimoq; poeta.
E t nos ergo manum ferulę ſubduximus: & nos
C onſilium dedimus ſyllę: priuatus ut altum
D ormiret: ſtulta eſt clementia: cum tot ubiq;
V atibus occurras periturę parcere cartę.
C ur tamen hoc potius libeat decurrere campo:
P er quem magnus equos auruncę flexit alũnus:
S i uacat: & placidi rationem admittitis ędam:
C um tener uxorem ducat ſpado: & neuia thuſcum
F igat aprum: & nuda teneat uenabula mamma:
P atricios omnes opibus cum prouocet unus:
Q uo tondente grauis iuueni mihi barba ſonabat.

ACADEMIA RHENO TRAIECTINA

DOMEIN-ARCHIEF TE UTRECHT

C um pars niliacę plebis:cum uerna canopi.
C rispinus thyrias humero reuocante lacernas
V entilet ęstiuum digitis ſudantibus aurum
N ec ſufferre queat maioris pondera gēmę:
D ifficile eſt ſatyram non ſcribere?nam quis iniq;
T am patiens urbis:tam ferreus ut teneat ſe:
C auſidici noua ueniat cum lētica mathonis
P lena ipſo:poſt hunc magni delator amici:
E t cito rapturus de nobilitate comeſa
Q uod ſupē:quē maſſa timet:quē munere palpit.
C harus:& trepido tymele ſubmiſſa latino.
C um te ſubmoueāt qui teſtamenta merēt͛
N octibus ī cęlum quos euehit optiā ſūmi
N ūc uia ꝓceſſus uetulę ueſica beatę.
V nciolam ꝓculeus habet:ſ igillo deūcem
P artes quiſq; ſuas ad menſurā īguinis hęres
A ccipiat ſane mercedem ſanguis:& ſic palleat
V t nudis preſſit qui calcibus āguem:
A ut lugdunēſem rhetor dicturus ad aram.
Q uid referam q̃nta ſiccum iecur ardeat ira:
C ū populum gregibus comitū premit hic ſpoliator
P upilli proſtātis:at hic dānatus inani
I udicio:quid.n.ſaluis infamia nūmis.
E xul ab octaua marius bibit & fruit͛ diis
I ratis:at tu uictrix ꝓuincia ploras.
H ęc ego non credam uenuſina digna lucerna?
H ęc ego non agitem?ſed quid magis herculeas
A ut diomedeas:aut mugitum labyrinti:
E t mare ꝑcuſſum puero:fabrūq; uolantē:
C um leno accipiat męchi bona:ſi capiendi

Ius nullum uxori:doctus ſpectare lacunar
Doctus & ad calicem uigilanti ſtertere naſo:
Cum fas eſſe putet curam ſperare cohortis
Qui bona donauit praeſepibus:& caret omni
Maiorum cenſu:dum puolat axe citato
Flāmineam puer autumedon:nam loca tenebat.
Ipſe lacernatae cum ſe iactaret amicae
Nonne libet medio caeras implere capaces
Quadriuio?cum iam ſexta ceruice feratur:
Hinc atq; inde patens:ac nuda pene cathedra:
Et multum referens de mecenate ſupino
Signator falſo?qui ſe lautum atq; beatum
Exiguis tabulis:& gēma fecerat uda?
Occurrit matrona potens:quę molle calenum
Porrectura uiro:miſc& ſitiente rubetam:
Inſtituitq; rudes melior locuſta propinquas
Per famam & populum nigros efferre maritos.
Aude aliquid breuibus gyaris & carcere dignum
Si uis eſſe aliquid:probitas laudatur:& alget:
Criminibus debent:hortos:prętoria:menſas:
Argentum uetus:& ſtantem extra pocula caprum.
Quem patitur dormire nurus corruptor auare?
Quem ſponſę turpes:& prętextatus adulter?
Si natura negat facit indignatio uerſum
Qualemcunq; poteſt:quales ego uel cluuienus:
Ex quo deucalion nimbis tollentibus ęquor
Nauigio montem aſcendit:ſorteſq; popoſcit.
Paulatimq; animas caluerunt mollia ſaxa:
Et maribus nudas oſtendit pirra puellas.
Quicquid agunt homines:uotū:timor:ira:uoluptas:

G audia:diſcurſus noſtri eſt farrago libelli
E t quando uberior uiciorum copia: quãdo
M aior auaricię patuit ſinus:alea quando
H os animos:neq;.n.loculis comitantibus itur
A d caſam tabulae:poſita ſed luditur archa.
P roelia quanta illic diſpenſatore uidebis
A rmigero:ſimplex ne furor ſeſtertia centum
P erdere:& borrenti tunicam non reddere ſeruo?
Q uis totidem erexit uillas:quis fercula ſeptem
S ecreto coenauit auus? nunc ſpolia primo
L imine parua ſedet turbae rapienda togatae.
I lle tamẽ faciem prius inſpicit:& trepidat ne
S uppoſitus uenias:ac falſo nomine poſcas:
A gnitus accipies:iubet a precone uocari
I pſos troiugenas nam uexant limen & ipſi
N obiſcum:da pętori:da deinde tribuno
S ed libertinus prior eſt:inquit ego adſum.
C ur timeam:dubitem ue locum defendere:quis
N atus ad eufratem:molleſq; in aure feneſtrę
A rguerint:licet ipſe negem:ſed quinq; tabernę
Q uadraginta parant:quid confert purpura maius
O ptandum ſi laurenti cuſtodit in agro
C onductas coruinus oues:ego poſſideo plus
P allante:& licinis:expectent ergo tribuni:
V incant diuitię:ſacro nec cędat honori
N uper in banc urbem pedibus qui uenerat albis.
Q uãdoquidẽ inter nos ſanctiſſima diuitiarum
M aieſtas:&ſi funeſta pecunia templo
N ondum babitas:nullas nũmorum ereximus aras:
V t colitur pax:atq; fides.concordia.uirtus.

Quaeq; ſalutato crepitat concordia nido.
Sed cum ſũmus honos finito computet anno
Sportula quid referat: quantum rationibus addat:
Quid facient comites: quibus hic toga: calceus hic eſt
Et panis: fumuſq; domi: denſiſſima centum
Quadrantes lectica petit: ſequiturq; maritum
Languida uel pregnans: & circunducitur uxor
Hic petit abſenti nota iam callidius arte
Oſtendens uacuam & clauſam pro coniuge ſellam
Galla mea eſt inquit: citius dimitte: moraris
Profer galla caput: noli uexare: quieſcit.
Ipſe dies pulchro diſtinguitur ordine rerum.
Sportula deinde forum & iuriſq; peritus apollo:
Atq; triumphales: inter quas auſus habere
Neſcio quis titulos ęgyptius atq; arabarches:
Cuius ad effigiem non tantum meiere fas eſt.
Veſtibus abeunt ueteres: laſſiq; clientes:
Votaq; deponunt: quanquam longiſſima coenae
Spes homini caules miſeris atq; ignis emendus.
Optima ſiluarum interea: pelagiq; uorabit
Rex horum: uacuiſq; thoris tantum ipſe iacebit.
Nullus iam paraſitus erit: ſed quis ferat iſtas
Luxurię ſordes: quanta eſt gula: quae ſibi totos
Ponit apros: animal propter conuiuia natum.
Poena tamen pręſens cum tu deponis amictum
Turgidus: & durum pauonem in balnea portas:
Hinc ſubitę mortes: atq; inteſtata ſenectus.
It noua: nec triſtis per cunctas fabula coenas:
Ducitur iratis plaudendum funus amicis.
Nil erit ulterius quod noſtris moribus addat:

P oſteritas :eadem cupient:facientq; minores.
O mne in precipiti uitium ſtetit: utere uelis:
T otos pande ſinus :dicas hic forſitan. unde
I ngenium par materię eſt? unde illa priorum
S cribendi quodcumq; animo flagrante liberet:
S implicitas? cui non audeo dicere nomen.
Q uid refert dictis :ignoſcat mutius an non?
P one tigilinum :tęda lucebis in illa:
Q ua ſtantes ardent :qui fixo gutture fumant:
E t latum media ſulcum deducit arena.
Q ui dedit ergo tribus patruis aconita uehetur
P enſilibus plumis :atq; illinc deſpiciat nos.
C um ueniat contra :digito compeſce labellum:
A ccuſator erit qui uerum dixerit :hic eſt.
S ecurus licet ęnęam :rutulumq; ferocem
C ommittas :nulli grauis eſt percuſſus achilles:
A ut multum quęſitus hylas urnamq; ſecutus:
E nſe uelut ſtricto :quotiens lucylius ardens
I nfremuit :rub& auditor :cui frigida mens eſt
C riminibus :tacita ſudant pręcordia culpa?
I nde irę & lacrimę. tecum prius ergo uoluta
H oc :animante tuba. galęatum ſero duelli
P oenit& :experiar. quid concedatur in illos:
Q uorum flaminea tegitur cinis atq; latina.

Ltra ſauromatas fugere hic libet & glacialem
Oceanum :quotiens aliquid de moribus audet
Q ui curios ſimulant: & bacchanalia uiuunt.
I ndocti primum quanq̃ plena omnia gypſo

Cryſippi inuenias. nam perfectiſſimus horum
Siquis ariſtotilem ſimilem: uel pitacon emit.
Et iubet archetypos pluteum ſeruare cloanthas.
Fronti nulla fides: quis. n. non uicus abundat.
Triſtibus obſcenis: caſtigas turpia? cum ſis
Inter ſocraticos notiſſima foſſa cynędos?
Hiſpida membra quidem & durę per brachia ſetę
Promittunt atrocem animum: ſed podice lęni
Cęduntur tumidę medico ridente mariſcę.
Rarus ſermo illis: & magna libido tacendi.
Atq; ſupercilio breuior coma. uerius ergo
Et magis ingenue peribonius. hunc ego fatis
Imputo: qui uultu morbum inceſſuq; fatetur?
Horum ſimplicitas miſerabilis/ his furor ipſe
Dat ueniam: ſed peiores qui talia uerbis
Herculis inuadunt: & de uirtute locuti
Clunem agitant: ego te ceuentem ſexte uerebor
Infamis uarillus ait: quo deterior te?
Loripedem rectus derideat: ęthiopem albus:
Quis tulerit grachos de ſeditione querentes?
Quis cęlum terris non miſceat & mare cęlo.
Si fur diſpliceat uerri: homicida miloni?
Clodius accuſ& męchos: chatilina cethegum.
In tabulam ſyllę ſi dicant diſcipuli tres
Qualis erat nuper tragico pollutus adulter
Concubitu? qui tunc leges reuocarat amaras
Omnibus: atq; ipſi ueneri martiq; timendas.
Cum tot abortiuis foecundam iulia uuluam
Solueret: & patruo ſimiles effunderet offas.
Nonne igitur iure ac merito uitia ultima fictos

Contemnunt ſcauros:& caſtigata remordunt:
Non tulit ex illis toruum lauronia quendam
Clamantem totiens ubi nunc lex iulia dormis:
Ad quem ſubridens foelicia tempora quae te
Moribus opponunt:habeat iam roma pudorem:
Tertius e caelo cecidit catho:ſed tamen unde
Haec emis hirſuto ſpirant opobalſama collo
Quę tibi?ne pudeat dominum monſtrare tabernae.
Quod ſi uexantur leges:& iura citari
Ante omnes debet ſcatinia:reſpice primum
Et ſcrutare uiros:faciunt hi plura?ſed illos
Defendit numerus:iunctęq; umbone phalanges:
Magna inter molles concordia:non erit ullum
Exemplum in noſtro tam detextabile ſęxu.
Tedia non lambit cluuiam:nec flora catulam
Hyſpo ſubit iuuenes & morbo pallet utroq;:
Núquid nos agimus cauſas?ciuilia iura.
Nouimus:aut ullo ſtrepitu fora ueſtra mouemus?
Luctantur paucae?comedunt coliphia paucae.
Vos lanam trahitis?calatiſq; peracta refertis
Vellera:uos tenui praegnantem ſtamine fuſum.
Penelope melius:melius torquetis:archanae arachne
Horrida quale facit reſidens in codice pelex.
Notum eſt cur ſoli tabulas impleuerit hiſter.
Liberto.dederit uiuus cur multa puellae.
Diues erit magno quae dormit tertia lecto:
Tu nube atq; tace donant archana cylimdros.
De nobis poſt haec triſtis ſententia fertur.
Dat ueniam coruis?uexat cenſura columbas
Fugerunt trepidi uera ac manifeſta canentem

Stoicidae: quid enim falſi laronia. ſed quid
Non faciunt alii: cum tu multitia ſumas
Creticę: & hanc ueſtem populo mirante perores?
In proculas & pellineas: eſt moecha labulla?
Damnetur etiam ſi uis carphinia, talem
Non ſumet damnata togam? ſed iulius ardet
Aeſtuo: nudus agas. minus eſt inſania turpis
En habitum? quo te leges: ac iura ferentem
Vulneribus crudis populus modo uictor. & illud
Montanum poſitis audiret uulgus aratris.
Quid non proclames in corpore iudicis iſta
Si uideas? quęro an deceant multitia teſtem:
Acer & indomitus: libertatiſq; magiſter
Cretice pelluces: dedit hanc contagio labem:
Et dabit in plures ſicut grex totus in agris
Vnius ſcabie cadit: & porrigine porci
Vnaq; conſpecta liuorem deducit ab una.
Foedius hoc aliquid quandoq; audebis amictu.
Nemo repente fuit turpiſſimus. accipient te
Paulatim qui longa domi redimicula ſumunt
Frontibus: & toto poſuere monilia collo.
Atq; bonam tenerę placant abdomine porcę:
Et magno cratere deam: ſed more ſiniſtro
Exagitata procul non intrat fęmina limen
Solis ara deę maribus patet. ite prophanę
Clamatur: nulla gemit hic tibicina cornu.
Talia ſecreta coluerunt orgia teda.
Cecropiam iuſſi baptę laſſare cocyton. cotytton
Ille ſupercilium madida fuligine tinctum
Obliqua producit acu: pingitq; trementes

A ttollens oculos:uitreo bibit ille priapo.
R eticulumq; comis auratum ingentibus implet
C erulea indutus:ſcutulata:aut galbana raſa:
E t per Iunonem domini iurante miniſtro.
I lle tenet ſpeculum patici geſtamen othonis:
A ctoris arunci ſpolium:quo ſe ille uidebat
A rmatum:cum iam tolli uexilla iuberet
R es memoranda nouis annalibus atq; recenti
H iſtoria:ſpeculum ciuilis ſarcina belli
N i mirum ſummi ducis eſt occidere galbam:
E t curare cutem ſummi conſtantia ciuis.
B ebriaci in campo ſpolium affectare palati:
E t preſſum in faciem digitis extendere panem:
Q uod nec in aſſyrio pharetrata ſemiramis orbe.
M oeſta nec acciaca fecit cleopatra carina.
H ic nullus uerbis pudor:aut reuerentia menſę.
H ic turpis cybelles:& fracta uoce loquendi.
L ibertas:& crine ſenex phanaticus albo
S acrorum antiſtes:raꝝ ac memorabile magni
G utturis exemplum:conducenduſq; magiſter.
Q uid tamen expectant frygio quos tempus erat iam
M ore ſuperuacuam cultris abſcindere carnem.
Q uadraginta dedit grachus ſextertia dotem
C ornicini:ſiue hic recto cantauerit ęre:
S ignatę tabulę:dictum foeliciter:ingens
C ęna ſed&:gremio iacuit noua nupta mariti.
O proceres cenſore opus eſt:an aruſpice nobis?
S cilic& horreres:maioraq; monſtra putares
S i mulier uitulum:uel ſi bos ęder& agnum?
S egmenta & longos habitus & flammea ſummit

A rchano qui ſacra ferens nutantia loro
S udauit clypeis antilibus. o pater urbis
V nde nephas tantum latiis paſtoribus : unde
H aec tetigit gradiue tuos urtica nepotes.
T raditur ecce uiro clarus genere atq; opibus uir
N ec galeam quaſſans nec terram cuſpide pulſans
N ec quereris patri : uade ergo & cęde ſeueri
I ugeribus campi : quem neglis : officium cras
P rimo ſole mihi peragendum in ualle quirini.
Q uę cauſa officii ? quid quęris nubit amicus
N ec multos adhibet : liceat modo uiuere : fient
F ient iſta palam ? cupient & in acta referri.
I nterea tormentum ingens nubentibus hęret ?
Q; nequeunt parere : & partu retinere maritos
S ed melius ꝙ nil animis in corpore iuris
N atura indulget : ſteriles moriuntur : & illis
T urgida non prodeſt : nec condita pixide lydę :
N ec prodeſt agili palmas prębere luperco.
V icit & hoc monſtrum tunicati fuſcina gracchi
L uſtrauitq; fuga mediam gladiator harenam.
E t capitolinis generoſior & marcellinis :
E t catulis : pauliſq; minoribus & fabiis : &
O mnibus ad podium ſpectantibus : his lic& ipſum
A dmoueas : cuius tunc munere retia miſit :
E ſſe aliquos manes & ſubterranea regna.
E t contum : & ſtygio ranas in gurgite nigras
A tq; una tranſire uadum tot milia cymba :
N ec pueri credunt : niſi qui nondum ęre lauantur
S ed tu uera puta curius quid ſentit : & ambo
S cipiadę : quid fabricius ? maneſq; camilli ?

Quid cremere legio:& cannis conſumpta iuuentus
Tot bellorum animę: quotiens hinc talis ad illos
Vmbra uenit:cuperent luſtrari ſi qua darentur
Sulphura cum tedis:& ſi foret humida laurus.
Illuc heu miſeri traducimur:arma quid ultra
Littora iubernę promouimus:& modo captas
Orchadas. ac minima contentos nocte britanos
Sed quę nunc populi fiunt uictoris in urbe
Non faciunt illi:quos uicimus:& tamen unus
Armenius celathes cunctis narratur ephebis
Mollior:ardenti ſeſe indulſiſſe tribuno.
Aſpice quid faciunt comertia uenerat obſes:
Hic fiunt homines:nam ſi mora longior urbem
Indulſit pueris:non unq̄ deerit amator.
Mittentur bracę:cultelli:frena:flagellum.
Sic prętexatos referunt artaxata mores.

Vamuis digreſſu ueteris cōfuſſus amici
Laudo tamen uacuis ꝙ ſedem figere cumis
Deſtinet:atq; unum ciuem donare ſibyllę
Ianua baiarum eſt:& gratum littus amoeni
Seceſſus:ego uel prochytam prępono ſuburrę:
Nam quid tam miſerum:& tam ſolū uidimus:ut nō
Deterius credas:horrere:incendia:lapſus
Tectorum aſſiduos:ac mille pericula ſeuę
Vrbis:& auguſto recitantes menſe poetas.
Sed cum tota domus rheda componitur una
Subſtitit ad ueteres arcus:madidamq; capenam
Hic ubi nocturnę numa conſtituebat amicę.

Nunc ſacri fontis nemus:& delubra locantur
Iudeis:quorum cophinus foenumq; ſupellex.
Omnis.n.populo mercedem pendere iuſſa eſt
Arbor:& eiectis mendicat ſilua camenis.
In uallem egerię deſcendimus:& ſpeluncas
Diſſimiles ueris:quanto prȩſtantius eſſet
Numen aquę:uiridi ſi margine clauderet undas
Herba:nec ingenuum uiolarēt marmora tophum
Hic tunc umbritius quando artibus inquit honeſtis
Nullus in urbe locus:nulla emolumenta laborum
Res hodie peior eſt q̄ fuit here:atq; eadem cras
Deteret exiguis aliquid:proponimus illuc
Ire:fatigatas:ubi dedalus exuit alas
Dum noua canicies:dum prima & recta ſenectus
Dum ſupeſt lachesi q torqueat:& pedibus me
Porto meis:nullo dextram ſubeunte bacillo
Cȩdamus patria:uiuant arturius iſtic
Et catulus:maneāt qui nigrum in candida uertunt.
Quis facile eſt ȩdem conducere:flumia:portus:
Siccandam eluuiem:portandum ad buſta cadauer.
Et prȩbere caput domina uenale ſub haſta.
Quondam hi cornicines:& municipalis harenę:
Perpetui comites:notȩq; per oppida buccę.
Munera nunc ȩdunt:& uerſo pollice uulgi
Quemlib & occidunt populariter:inde reuerſi
Conducunt foricas? & cur nō omnia?cum ſint
Quales ex humili:magna ad faſtigia rerum
Extollit:quotiens fortuna uoluit iocari.
Quid romę faciam?mentiri neſcio.librum
Si malus eſt nequeo laudare:& poſcere motus

A ſtrorum ignoro:funus promittere patris
N ec uolo:nec poſſum:ranarum uiſcera nū̄q̄
I nſpexi:ferre ad nuptā quę mittit adulter
Q uę mandat norint alii:me nemo miniſtro
F ur erit:atq; ideo nulli comes:ex eo tanq̄
M ancus & extinctę corpus non utile dextrę
Q uis nunc diligitur niſi conſcius? & cui feruens
A eſtuat occultis animus:ſemperq; tacendis.
N il tibi ſe debere putat:nil conferret ū̄q̄
P articipem qui te ſecreti fecit honeſti.
C arus erit uerri:qui uerrem tempore quo uult
A ccuſare poteſt:tanti tibi non ſit opaci
O mnis arena tagi:quodq; in mare uoluitur aurum
V t ſomno careas ponendaq; premia ſummas
T riſtis:& a magno ſemper timearis amico.
Q uę nunc diuitibus gens eſt acceptiſſima noſtris
E t quos pręcipue fugiam properabo fateri:
N ec pudor obſtabit,non poſſum ferre quirites
G ręcam urbem:q̄uis quota portio foecis achęę.
I am pridem in tyberim ſyrus defluxit orontes
E t linguam:& mores:& cum tibicine cordas
O bliquas:necnon gentilia tympana ſecum
V exit:& ad circum iuſſas proſtare puellas.
I te quibus grata eſt picta lupa barbara mitra.
R uſticus ille tuus ſumit recedipna quirinę
E t ceromatico fert nicheteria collo.
H ic alta ſityone:aſt hic migdone relicta:
H ic andro:ille ſamo:hic tralibus:aut alabandis
E xquilias dictumq; petunt a uimine collem
V iſcera magnarum domuum:dominiq; futuri

Ingenium uelox: audacia perdita. ſermo
Promptus: & ipſeo torrentior. ęde quid illum
Eſſe putes, quemuis hominem ſecum attulit ad nos
Grãmaticus: rhetor: geometres: pictor: aliptes.
Augur: ſcoenobates: medicus: magus oĩa nouit.
Gręculus. ęſuriens. in cęlum iuſſeris ibit
Ad ſummam non maurus erat: nec ſarmata: nec trax
Qui ſumpſit pennas: mediis ſed natus athenis.
Horũ ſĩplicitas ego nõ fugiã cõchilia: me prior ille
Signabit? fultuſq; thoro meliore recumbet
Aduectus romam: quo pruna & coctana uento?
Vſq; adeo nihil eſt ꝙ noſtra infantia cęlum
Hauſit auentini baccha nutrita ſabina.
Quid quod adulandi gens prudentiſſima laudat
Sermonem indocti: faciem deformis amici.
Et longum inualidi collum ceruicibus addit
Herculis: antheum procul a tellure tenentis.
Miratur uocem anguſtam: qua deterius nec
Ille ſonat: mordetur quo gallina marito.
Hęc eadem licet & nobis laudare: ſed illis
Creditur: an melior cum thaida ſuſtinet. an cum
Vxorem comoedus agit: uel dorida nullo
Cultam palliolo: mulier nempe ipſa uidetur.
Non perſona loqui: uacua omnia planaq; dicas
Infra uentriculum tenui diſtantia rima.
Nec tamen anthiocus: nec erit mirabilis illic
Aut ſtratocles: aut cum molli demetrius hemo
Natio comoeda eſt: rides? maiore chachino
Concutitur: flet ſi lacrimas conſpexit amici?
Nec dolet: igniculum brumę ſi tempore poſcas:

A ccipit endromydem: ſi dixeris aeſtuo: ſudat.
N on ſumus ergo pares: melior qui ſemper: & omni
N octe dieq; poteſt alienum ſumere uultum
A facie iactare manus: laudare paratus
S i bene ructauit: uel ſi rectum minxit amicus:
S i trulam in uerſo crepitum dedit aurea fundo.
P ręterea ſanctum nihil eſt ab inguine tutum
N on matrona laris: non filia uirgo: neq; ipſe
S ponſus lęuis adhuc: non filius ante pudicus.
H orum ſi nihil eſt aulam reſupinat amici.
S cire uolunt ſecreta domus: atq; inde timeri.
E t quando coepit gręcorum mentio: tranſi
G ymnaſia: atq; audi facinus maioris abollę.
S toicus occidit baream delator amicum
D iſcipulumq; ſenex rippa nutritus in illa.
A d quam gorgonei delapſa eſt penna caballi.
N on eſt romano cuiq̃ locus hic: ubi regnat
P rothogenes aliquis. uel diphilus: aut erymachus.
Q ui gentis uitio nunq̃ partitur amicum:
S olus habet: nam cum facilem ſtillauit in aurem
E xiguum de naturę patrięq; ueneno:
L imine ſubmoueor perierunt tempora longi
S eruitii: nuſq̃ minor eſt iactura clientis.
Q uod porro offitium: ne nobis blandiar: aut quod
P auperis hic meritum: ſi curet nocte togatus
C urrere: cum prętor lictorem impellat: & ire
P ręcipitem iubeat: dudum uigilantibus orbis.
N e prior albinam: aut modiam collega ſalutet
D iuitis hic ſerui claudit latus ingenuorum
F ilius: alter. n. quantum in legione tribuni

Accipiunt:donat caluinę uel catienę:
Vt ſemel atq; iterum ſuper illam palpitet:at tu
Cum tibi ueſtiti facies ſcorti placet hęres:
Et dubitas alta chionem deducere ſella.
Da teſtem romę tam ſanctum:q̃ fuit hoſpes
Numinis idęi. procedat uel numa:uel qui
Seruauit tripidam flagranti ex ęde mineruam.
Protinus ad cenſum:de moribus ultima fiet
Queſtio. paſcit ſeruos:quot poſſidet agri
Iugeraq; multa magnaq; paraſide coenat.
Q̃tum quiſq; ſua nummorum ſeruat in arca.
Tantum habet fidei:iures licet & ſamotracum
Et per noſtrorum aras,contemnere fulmina pauper
Creditur atq; deos:diis ignoſcentibus ipſis.
Quid q᷑ materiam pręb&:cauſaſq; iocorum
Omnibus hic idem:ſi foeda & ſciſſa lacerna:
Si toga ſordidula eſt:& rupta calceus alter
Pelle patet:uel ſi conſuto uulnere craſſum
Aut recens linum oſtendit non una cicatrix.
Nil habet infoelix paupertas durius in ſe:
Q̃ q᷑ ridiculos homines facit:exeat inquit
Si pudor eſt & de puluino ſurgat equeſtri:
Cuius res legi non ſufficit: & ſedeant hic
Lenonum pueri:quocunq; in fornice nati
Hic plaudat nitidi pręconis filius inter
Pinnirapi cultos iuuenes iuuenemq; laniſtę.
Sic libitum uano qui nos diſtinxit othoni.
Quis gener hic placuit cenſu minor:atq; puellę
Sarcinulis impar? quis pauper ſcribitur hęres?
Quando in conſilio deeſt edilibus? agmine facto

Debuerant olim tenues migraſſe quirites
Haud facile emergunt: quoꝝ de uirtutibus obſtat
Res anguſta domi: ſed romę durior illis
Conatus: magno hoſpitium miſerabile: magno
Seruorum uentres. & frugi coenula magno
Fictilibus coenare pudet: quod turpe negauit
Tranſlatus ſubito ad marſos menſamq; ſabellam
Contemtuſq; illic ueneto duroq; cucullo:
Pars magna ytalię eſt ſi ueꝝ admittimus: in qua
Nemo togam ſumit niſi mortuus: ipſa dierum
Feſtorum herboſo colitur ſi quando theatro
Maieſtaſq; tandem ad pulpita notum
Exodium: cum perſonę pallētis hiatum
In gremio matris formidat ruſticus infans
Aequales habitus illic: ſimilemq; uidebis
Orcheſtrā: & populū: clari uelamen honoris.
Sufficiunt tunicę ſummis ędilibus albę.
Hic ultra uires habitus nitor: hic aliquid plus
Quā ſatis eſt interdum aliena ſumitur archa.
Commune id uicium eſt. hic uiuimus ambitioſa
Paupertate omnes: quid te moror? omnia romę
Cum precio: quid das ut coſſum aliquando ſalutes?
Ut te reſpiciat clauſo ueiento labello.
Ille metit barbam: crinem hic deponit amati.
Plena domus lybis uenalibus: accipe: & illud
Fermentum tibi habe: pręſtare tributa clientes
Cogimur: & cultis augere peculia ſeruis
Quis timet? aut timuit gelida preneſte ruinam
Aut poſitis nemoroſa inter iuga uolſinis
Aut ſimplicibus gabiis: aut tiburis arcę

N os urbem colimus tenui tibicine fultam
M agna parte ſui:nam ſic labentibus obſtat
V illicus:& ueteris rimę contexit hiatum
S ecuros pendente iubet dormire ruina.
V iuendum eſt illic ubi nulla incendia:nulli
N octe metus:iam poſcit aquam:iam friuola tranſfert
V calegon:tabulata tibi iam tertia fumant
T u neſcis:nam ſi gradibus trepidatur ab imis
V ltimus ardebit:quem tegula ſola tuetur
A pluuia:molles ubi reddunt oua columbę.
L ectus erat codro procula minor:urceoli ſex
O rnamentum abaci:necnon & paruulus infra
C antarus:& recubans ſub eodem marmore chiron
I amq; uetus gręcos ſeruabat ciſta libellos.
E t diuina opici rodebant carmina mures.
N il habuit codrus:quis.n.negat:& tamen illud
P erdidit infęlix totum nihil:ultimus autem
E rumnę cumulus:quod nudum & fruſtra rogantē
N emo cibo:nemo hoſpitio:tectoq; iuuabit:
S i magna arturi cecidit domus horrida mater:
P ullati proceres:differt uadimonia prętor.
T unc geminus urbis caſus:tunc odimus ignem:
A rd& adhuc:& iam ocurrit qui marmora donet:
C onferat impenſas:hic nuda & candida ſigna.
H ic aliquid pręclarum euphranoris:& polycleti.
P hecaſianorum uetera ornamenta deorum.
H ic libros dabit & forulos:mediamq; mineruam.
H ic modium argenti:meliora ac plura reponit
P erſicus orborum lautiſſimus:& merito iam
S uſpectus:tanq̃ ipſe ſuas incenderit ędes.

Si potes auelli cirſenſibus optima ſorę:
Aut fabraterię domus: aut friſinone paratur
Quanti nunc tenebras unum conducis in annum.
Ortulus hic puteuſq; breuis: nec reſte mouendus
In tenues plantas facili diffunditur hauſtu.
Viue bidentis amans: & culti uillicus orti.
Vnde epulum poſſis centum dare pithagoreis.
Eſt aliquid quocumq; loco: quocumq; receſſu:
Vnius ſe ſe dominum feciſſe lacertę.
Plurimis hic ęger moritur uigilando: ſed illum
Languorem peperit cibus imperfectus: & hęrens
Ardenti ſtomaco: nam quę meritoria ſomnum
Admittunt: magnis opibus dormitur in urbe
Inde caput morbi. rhedarum tranſitus: arcto
Vicorum inflexu: & ſtantis conuitia mandrę:
Eripiunt ſomnum druſo: uituliſq; marinis.
Si uocat offitium turba cedente uehetur
Diues: & ingenti curret ſuper ora liburno:
Atq; obiter leget: uel ſcribet: uel dormiet intus:
Namq; facit ſomnum clauſa letica feneſtra:
Ante tamen ueniet nobis properantibus obſtat
Vnda prior: magno populus premit agmine lūbos
Qui ſequitur: ferit hic cubito: ferit ~~hic~~ aſſere duro.
Alter: at hic tignum capiti incutit: ille metretam.
Pinguia crura luto: planta mox undiq; magna
Calcor. & in digito clauus mihi militis hęret.
Nonne uides q̃to celebretur ſportula fumo:
Centum conuiuę: ſequitur ſua quenq; culina.
Corbulo uix ferret tot uaſa ingentia: tot res
Impoſitas capiti: quas recto uertice portat

S eruulus infęlix:& curſu uentilat ignem
S cinduntur tunicę ſartę:modo longa coruſcat
S araco ueniente abies:atq; altera pinum
P lauſtra uehunt:nutant altę:populoq; minantur:
N am ſi procubuit qui ſaxa luguſtica portat
A xis:& euerſum fudit ſuper agmina montem:
Q uid supereſt de corporibus:quis membra:quis oſſa
I nuenit:obtritum uulgi perit omne cadauer
M ore animę:domus interea ſecura patellas
I am lauat:& bucca foculum excitat:& ſonat unctis
S trigilibus:pleno componit lintea gucto.
H ęc inter pueros uarię properant̃:at ille
I am ſedet in ripa:tetrumq; nouitius horret
P orthmea:nec ſperat cęnoſi gurgitis alnum
I nfęlix:nec habent quem porrigat ore trientem
R eſpice nunc alia:ac diuerſa picula noctis
Q uod ſpatium tectis ſublimibus:unde cerebrum
T eſta ferit:quotiens rimoſa & curta feneſtris
V aſa cadant:quanto pcuſſum pondere ſignent
E t lędant ſilicem:poſſiſq; ignauus haberi:
E t ſubiti caſus improuidus:ad cęnam ſi
I nteſtatus eas:adeo tot fata:quot illa
N octe patent uigiles te prętereunte feneſtrę
E rgo optes uotumq; feras miſerabile tecum
V t ſint contentę patulas diffundere pelues.
E brius ac petulans:qui nullum forte cecidit
D at poenas:noctem patitur lugentis amicum
P ellidę:cubat in faciem:mox deinde ſupinus
E rgo non aliter poterit dormire:quibuſdam
S omnum rixa facit:ſed quis improbus annis

Atq; mero feruens : cauet hunc :quem coccina lana
Vitari iubet: & comitum longiſſimus ordo.
Multum prȩterea flãmarum:atq; aenea lampas.
Me quem luna ſolet deducere & breue lumen
Candelȩ :cuius diſpenſo :& tempero filum
Filum. miſerȩ cognoſcas prȩmia rixȩ:
Si rixa eſt :ubi tu pulſas.ego uapulo tantum
Stat contra. ſtari q; iubet:parere neceſſe eſt
Nam quid agas cum te furioſus cogat. & idem
Fortior:unde uenis exclamat :cuius aceto:
Cuius concha tumes :quis tecum ſetile porum
Sutor: & eleſi ueruecis labra comedit.
Nil mihi reſpondes :aut hic :aut accipe calcem
Aede ubi conſiſtas :in qua te quero proſeucha
Dicere ſi temptes aliquid tacitus ue recedas:
Tantundem eſt feriunt pariter :uadimonia deinde
Irati faciunt:libertas pauperis hȩc eſt.
Pulſatus rogat:pugnis conciſus adorat
Vt liceat paucis cum dentibus inde reuerti.
Nec tamen hoc tantum metuas :nam qui ſpoliat te
Non deerit clauſis domibus poſtq̃ omnis ubiq;
Fixa cathenatȩ ſiluit compago tabernȩ.
Interdum & ferro ſubitus graſſator agit rem
Armato quotiens tute cuſtode tenentur
Et pontina palus : & gallinaria pinus
Sic inde huc omnes tanq̃ ad uiuaria currunt.
Qua fornace graues :qua non incude cathenȩ.
Maximus in uinculis ferri modus ut timeas ne
Vomer deficiat:ne mare & ſarcula deſint
Foelices proauorum attauos :fȩlicia dicas

S ęcula:quę quondam ſub regibus atq; tribunis
V iderunt uno contẽtam carcere romam.
H is alias poteram & plures ſubnectere cauſas:
S ed iumenta uocant: & ſol inclinat:eundum eſt.
N am mihi cõmota iam dudum mulio uirga
I nnuit:ergo uale memor noſtri: & quotiens te
R oma tuo refici properantem reddet aquino.
M e quoq; ad eluinam cęrerem:ueſtramq; dianam
C onuelle a cumis. ſatyraꝝ ego:ni pud& illas:
A diutor gelidos ueniam caligatus in agros.

Cce iteꝝ criſpinus adeſt mihi ſępe uocandus
Ad partes:monſtrum:nulla uirtute redemptum
A uitiis. ęger ſolaq; libidine fortis
D elitias uiduę tantum aſpernatur adulter.
Q uid refert igitur:quantis iumenta fatiget
P orticibus:quanta nemorum uectetur in umbra:
I ugera quot uicina foro:quas emerit ędes:
N emo malus fęlix minime corruptor: & idem
I ncęſtus:cum quo nuper uittata iacebat
S anguine adhuc uiuo terram ſubitura ſacerdos.
S ed nunc defatis lęuioribus: & tamen alter
S i feciſſet idem:caderet ſub iudice morum:
N am ꝙ turpe bonis. ticio:ſeioq;:decebat
C riſpinum:quid agas:cũ dira & foedior omni
C rimine perſona eſt? mulum ſex milibus emit
A equantem ſane paribus ſeſtertia libris:
V t peribent qui de magnis maiora loquũtur.
C onſilium laudo artificis: ſi munere tanto

P rępcipuam in tabulis ceram ſenis abſtulit orbi
E ſt ratio: ulterior magnę ſi miſit amicę
Q uę uebitur clauſo latis ſpecularibus antro.
N il tale expectes: emit ſibi: multa uidemus
Q uę miſer & frugi: non fecit apicius: hoc tu
S uccinctus patria quondam criſpine papyro
H oc pręcium ſquamę: potuit fortaſſe minoris
P iſcator quam piſcis: prouintia tanti
V endit agros: ſed maiores appulia uendit.
Q uales tunc epulas ipſum glutiſſe putemus
I nduperatorem: cum tot ſextertia partem.
E xiguam & modicę ſumptam de margine coenę.
P urpureus magni ructaret ſcura palati.
I am princeps equitum: magna qui uoce ſolebat
V endere municipes fracta de merce ſiluros.
I ncipe caliope licet hic conſidere: non eſt
C antandum: res uera agitur: narrate puellę
P yerides: poſſit mihi uos dixiſſe puellas
C um iam ſemianimum laceraret flauius orbem
V ltimus: & caluo ſeruiret roma neroni.
I ncidit adriaci ſpatium miſerabile rombi
A nte domum ueneris: quam dorica ſuſtinet anchon.
I mpleuitq; ſinus: neq;. n. minor heſerat illis:
Q uos operit glacies meotica: ruptaq; tandem
S olibus: effundit torpentis ad hoſtia ponti.
D eſidia tardos: & longo frigore pingues:
D eſtinat hoc monſtrum cymbę: liniq; magiſter.
P ontifici ſumo: quis. n. proponere talem
A ut emere auderet: cum plena: & littora multo
D elatore forent: diſperſi protinus algę

I nquiſitores agerent cum remige nudo:
N on dubitaturi fugitiuum dicere piſcem
D epaſtumq; diu conuiuia cęſaris: inde
E lapſum ueterem ad dominum debere reuerti.
S i quid palfurio credimus: ſi armiliato.
Q uicqd conſpicuū: pulchrumq; ex ęquore toto eſt:
R es fiſci eſt ubicunq; natat: donabitur ergo
N e pereat: iam lętifero cedente pruinis
A utūno: iam quartanam ſperantibus ęgris.
S tridebat deformis hyems: prędamq; recentem
S eruabat: tamen hic properat uelut urgeat auſter.
V tq; lacus ſuberant: ubi quenq̃ dirruta ſeruat
I gnem troianum: & ueſtam colit alba minorem.
O bſtitit intranti miratrix turba parumper:
E t cęſſit facili patuerunt cardine ualuę.
E xcluſi expectant admiſſa obſonia patres.
I tur ad atridem: tunc picem accipe dixit
P riuatis maiora focis: genialis agatur
I ſte dies: propera ſtomacum laxare ſaginis
E t tua ſeruatum conſume in ſęcula rombum.
I pſe capi uoluit: quid apertius? & tamen illi
S urgebant chriſtę: nihil quod credere de ſe
N on poſſit: cum laudatur diis ęquare potans. potestab
S ed deerat piſci patinę menſura: uocantur
E rgo in conſilium proceres: quos oderat ille
I n quorum facie miserię: magnęq; ſedebat
P alor amiticię. primus clamante liburno
C urrite iam ſedet: rapta properabat abolla
P egaſus: attonitę poſitus modo uillicus urbi
A n ne aliud tunc prefecti? quorum optimus atq;

I nterpres legum ſanctiſſimus: omnia quanq̃
T emporibus diris tractanda putabat inermi
I uſticia. uenit & criſpi iocunda ſenectus:
C uius erant mores: qualis facundia: mitte
I ngenium: mare ac terras: populoſq; regenti
Q uis comes utilior: ſi clade & peſte ſub illa
S ęuiciam donare: & honeſtum ferre liceret
C onſilium: ſed quid uiolentius aure tyranni?
C um quo de pluuiis: aut ęſtibus: aut nimboſo:
V ere locuturi factum pendebat amici.
I lle igitur nunq̃ direxit brachia contra
T orrentem: nec ciuis erat qui libera poſſet
V erba animi proferre: & uitam impendere uero:
S ic multas hyemes: atq; octogeſima uidit
S olſtitia: his armis: illa quoq; tutus in aula.
P roximus eiuſdem properabat atilius ęui
C um iuuene indigno quem mors tam ſęua maneret
E t domini gladiis iam deſtinata: ſed olim
P rodigio par eſt in nobilitate ſenectus.
V nde fit ut malim fraterculus eſſe gigantis.
P rofuit ergo nihil miſero: ꝙ cominus urſos
F igebat numidas albana nudus arena
V enator: quis. n. iam non intelligat artes
P atritias? quis priſcum illud miretur acumen
B rute tuum? facile barbato imponere regi?
N ec melior uultu q̃uis ignobilis ibat
R ubius? offenſę ueteris reus atq; tacendę.
E t tamen improbior ſatyram ſcribente cynedo.
M ontani quoq; uenter adeſt abdominę tardus.
E t matutino ſudans criſpinus amomo.

Q uantum uix redolent duo funera:ſenior illo
P ompeius. tenui iugulos aperire ſuſuro.
E t qui uulturibus ſeruabat uiſcera dacis
F uſcus marmorea meditatus pręlia uilla.
E t cum mortifero prudens uegento catullo:
Q ui nunq̄ uiſę flagrabat amore puellę
G rande & conſpicuū noſtro quoq; tempore mōſtrū:
C ęcus adulator:diruſq; a ponte ſatelles:
D ignus aricinos qui mendicaret ad axes:
B landaq; deuexę iactaret baſia redę:
N emo magis rumbum ſtupuit:nam plurima dixit
I n lęuam conuerſus:at illi dextra iacebat
B ellua:ſic pugnas ſilicis:laudabat & ictus:
E t pegma:& pueros inde ad uelaria raptos.
N on cędit uegento:ſed ut fanaticus oeſtro
P ercuſſus bellona tuo diuinat:& ingens
O men habes inquit magni clariq; triumphi.
R egem aliquem capies:aut de temone britanno
E xcidit aruiragus:peregrina eſt bellua:cernis
E rectas in tegra ſudes:hoc defuit unum
F abricio:patriam ut rumbi memoraret & annos:
Q uid nam igitur cenſes?conciditur?abſit ab illo
D edecus hoc montanus ait:teſta alta peretur
Q uę tenui muro ſpacioſum colligat orbem?
D ebetur magnus patinę ſubituſq; prometheus:
A rgillam atq; rotam citius properate:ſed ex hoc
T empore iam cęſar figuli tua caſtra ſequantur:
V icit digna uiro ſententia:nouerat ille
L uxuriam imperii ueterem:nocteſq; neronis
I am medias:aliamq; famē cum pulmo falerno
A rderet:nulli maior fuit uſus ędendi

T empeſtate mea: circeis nacta forent: an
L ucrinum ad ſaxum: ruptinoq; ędita fundo
O ſtrea callebat primo deprendere morſu.
E t ſemel aſpecti littus dicebat echini.
S urgitur: & miſſo proceres exire iubentur:
C onſilio. quos albanam dux magnus in arcem
T raxerat attonitos: & feſtinare coactos:
T anquam de getis aliquid? toruiſq; ſicambris
D icturus: tanq̄ diuerſis partibus orbis
A nxia pręcipiti ueniſſet epiſtola penna.
A tq; ūt his potius nugis tota illa dediſſet
T empora ſęuitie: claras quibus abſtulit urbi
I lluſtres animas impune: & uindice nullo.
S ed periit poſtq̄ cerdonibus eſſe timendus
C oeperat: hoc nocuit lamiarum cede madenti.

I te propoſiti nōdum pudet: atq; eadem eſt mens
V t bona ſūma putes aliena uiuere quadra:
S i potes illa pati: quę nec ſarmentus iniquas
C ęſaris ad menſas: nec uilis galba tuliſſet.
Q uis iurato metuam tibi credere teſti.
V entre nihil noui frugalius: hoc tamen ipſum
D efeciſſe puta quod inani ſufficit aluo.
N ulla crepido uacat? nuſq̄ pons & tegetis pars
D imidia breuior? tanti ne iniuria coenę?
T am ieiuna fames? cum poſſis honeſtius illic
E t tremere: & ſordes farris mordere canini.
P rimo fige loco: ꝙ tu diſcumbere iuſſus.
M ercedem ſolidam ueterum capis offitiorum

Fructus amicitię magnę cibus imputat hunc rex
Et q̃uis rarum tamen imputat? ergo duos poſt
Si libuit menſes neglectum adhibere clientem
Tertia ne uacuo ceſſaret culcitra lecto
Vna ſimus ait: uotorum ſumma: quid ultra
Quęris? habet crebius propter quod rumpere ſomnũ
Debeat: & ligulas dimittere ſolicitus ne
Tota ſalutatrix: iam turba peregerit orbem
Syderibus dubiis: aut illo tempore: quo ſe
Frigida circumagunt pigri ſarraca boete.
Qualis coena tamen? uinum quod ſuccida nollet
Lana pati: de conuiua corybanta uidebis:
Iurgia proludunt: ſed mox & pocula ſumis
Sautius: & rubra deterges uulnera mappa:
Inter uos quotiens libertorumq; cohortem
Pugna ſaguntina feruet cõmiſſa lagena.
Ipſe capillato diffuſum conſule potat
Calcatamq; tenet bellis ſotialibus unam:
Cardiaco nũq̃ cyathum miſſurus amico.
Cras bibet albanis aliquid de montibus: aut de
Setinis: cuius patriam: titulumq; ſenectus
Deleuit multa ueteris fulligine teſtę.
Quale coronati traſea beluidiuſq; ſolebant
Brutorum & caſſii natalibus: ipſe capaces
Heliadum cruſtas inęqualeſq; berillos
Viro tenet phialas: tibi non cõmittitur aurum
Vel ſi quando: datur cuſtos affixus ibidem
Qui numeret gemmas: ungueſq; obſeruet accutos.
Da ueniam pręclara illic laudatnr hyaſpis

N am ut uiro multi gemmas ad pocula tranſfert
A digitis: quas in uaginę fronte ſolebat
P onere zelotipo iuuenis prępelatus hyarbę.
T u beneuentani ſutoris nomen habentem.
S iccabis calicem naſorum quatuor: ac iam
Q uaſſatum: & rupto poſcentem ſulphura uitro
S i ſtomacus domini feruet uinoq; ciboq;
F rigidior geticis petitur decocta pruinis.
N ou eadem uobis poni modo uina querebar
V os aliam potatis aquam: tibi pocula curſor
G etullus dabit: aut nigri manus oſſea mauri
E t cui per mediam nolles occurrere noctem
C liuoſę ueheris dum per monumenta latinę.
F los aſię ante ipſum prętio maiore paratus
Q̃ fuit & tulli cenſus: pugnacis: & anci.
E t ne te teneam romanorum omnia regum
F riuola? ꝙ cum ita ſit tu getulum ganimedem
R eſpice cum ſities: neſcit tot milibus emptus
P auperibus miſcere puer: ſed forma: ſed ętas
D igna ſupercilio: quando ad te peruenit ille?
Q uando uocatus adeſt calidę: gelideq; miniſter
Q uippe indignatur ueteri parere clienti
Q̃ q; aliquid poſcas: & ꝙ ſe ſtante recumbas.
M axima queq; domus ſeruis eſt plena ſuperbis
E cce alius q̃to porrexit murmure panem.
V ix fractum: ſolidę iam mucida fruſta farinę
Q uę geninum agitent non admittentia morſum
S ed tener: & niueus: molliq; ſiligine factus
S eruatur domino: dextram cohibere memento.
S alua ſit artocopi reuerentia: finge tamen te

I mprobulum:ſupereſt illic qui ponere cogat.
V is tu conſuetis audax conuiuia caniſtris
I mpleri?paniſq; tui nouiſſime colorem?
S cilicet hoc fuerat propter quod ſępe relicta
C oniuge per montem gelidaſq; cucurri
E xquilias?fremeret cum ſęua grandine uernus
I upiter?& multo ſtillaret penula nimbo?
A ſpiceq; longo diſtendat pectore lancem
Q uę fertur domino ſquilla:& qbus undiq; ſepta
A ſparagis:qua deſpiciat conuiuia cauda.
C um uenit excelſis manibns ſublata miniſtri.
S ed tibi dimidio conſtrictus gammarus ouo
P onitur:exigua feralis coena patella.
I pſe uenefrano piſcem perfundit:at hic qui
P allidus offertur miſero tibi caulis olebit
L ucernam:illud.n.ueſtris datur alueolis:quod
C anna micipſarum prora ſubuexit acuta:
P ropter q romę cum baccare nemo lauatur.
Q tutos etiam facit a ſerpentibus atris.
N ullus erit domino:quem miſit corſica:uel quem
T aurominitanę rupes:quando omne peractum eſt:
E t iam defecit noſtrum mare:dum gula ſęuit:
R etibus aſſiduis:penitus ſeruante macello:
P roxima:nec patitur tyrrhenum creſcere piſcem.
I nſtruit ergo focum prouintia:ſumitur illinc
Q captator emat lenas:aurelia uendat.
V ironi murena datur:quę maxima uenit
G urgite de ſiculo:nam dum ſe continet auſter
D um ſedet:& madidas ſiccat in carcere pennas.
C ontendunt mediam temeraria lina caribdim

Vos anguilla manet longe cognata colubre
Aut glacie aſperſus maculis tiberinus:& ipſe
Vernula riparum:pinguis torrente cloaca
Et ſolitus medię criptam penetrare ſubure.
Ipſi pauca uelim facilem ſi prębeat aurem.
Nemo petit modicis:quę mittebantur amicis
A ſeneca:quę piſo bonus:quę cocta ſolebat
Largiri:nam & titulis:& faſcibus olim
Maior habebatur donandi gloria:ſolum
Poſcimus:ut cęnes ciuiliter:hoc face. & eſto
Eſto nunc ut multi diues tibi:pauper amicis:
Anſeris ante ipſum magni iecur:anſeribus par
Altilis:& flaui dignus fero meleagri
Fumat aper:poſt hunc raduntur tubera:ſi uer
Tunc erit:& facient optata tonitrua coenas
Maiores:tibi habe frumentum aledius inquit
O libya:diſiunge boues dum tubera mittas.
Structorem interea:ne qua indignatio deſit:
Saltantem ſpectas:& chironomunta uolanti
Cultello:donec peragat dictata magiſtri
Omnia:nec minimo ſane diſcrimine refert
Quo geſtu lepores:& quo gallina ſecetur.
Duceris planta:uelut ictus abhercule cachus
Et ponere foris:ſi quid temtaueris unq̄
Hiſcere:tanq̄ habeas tria nomina:quando propinat
Viro tibi:ſūmitq; tuis contacta labellis
Pocula?quis ueſtrum temerarius uſq;adeo:quis
Perditus ut dicat regi bibe: plurima ſunt quę
Non audent homines pertuſa dicere lena.
Quadraginta tibi ſi quis deus:aut ſimilis diis

Et melior fatis donaret homuntio q̃tus
Ex nihilo fieres q̃tus uironis amicus?
Da trebio? pone ad trebium: uis frater ab illis
Ilibus: o nũmi uobis pręſtat honorem:
Vos eſtis fratres: dominus & domini rex
Si uis tu fieri: nullus tibi paruulus aula
Luſerit ęnęas: nec filia dultior illo.
Iocundum & carum ſtęrilis facit uxor amicum.
Sed tua nunc michale pariet licet: & pueros tres
In gremium patris fundat: ſimul ipſe loquaci
Gaudebit nido: uiridem toraca iubebit
Afferi. minimaſq; nuces: axemq; rogatum
Ad menſam: quotiens paraſitus uenerit infans.
Vilibus ancipites fungi ponentur amicis
Boletus domino: ſed qualeſ claudius ędit.
Ante illum uxoris: poſt quem nil amplius ędit.
Virro ſibi & reliquis uironibus illa iubebit
Poma dari: quorum ſolo paſcaris odore.
Qualia perpetuus pheacum autumnus habebat:
Credere quę poſſis ſubrepta ſororibus affris.
Tu ſcabie frueris mali: quod in aggere rodit
Qui tegitur parma: & galea: metuenſq; flagelli
Diſcit ab hirſuta iaculum torquere capella.
Forſitan impenſę: uironem parcere credas?
Hoc agit ut doleas: nam quę comędia? mimus
Qui plorante gula melior: ergo omnia fiunt
Si neſcis: ut per lacrimas effundere bilem
Cogaris: preſſoq; diu ſtridere molari.
Tu tibi liber homo? & regis conuiua uideris?
Captum te nidore ſuę putat ille culinę

N ec male coniectat: quis. n. tam nudus ut illum
B is ferat etruſcum puero ſi contigit aurum.
V el nodus tantum: & ſignum de paupere loro.
S pes bene coenandi uos decipit: ecce dabit iam
S emeſſum leporem: atq; aliquid de clunibus apri.
A d nos iam ueniet minor altilis: inde parato
I ntactoq; omnes a ſtricto pane tacetis.
I lle ſapit qui te ſic utitur: omnia ferre
S i potes: & debes: pulſandum uertice raſo
P rębebis quandoq; caput: nec dura timebis
F lagra pati: his epulis: & tali dignus amico.

Redo pudicitiam ſaturno rege moratam
I n terris: uiſamq; diu cum frigida paruas
P ręberet ſpelunca domos: ignemq;: laremq;:
E t pecus: & dominos cõmuni clauderet umbra:
S ilueſtrem montana thorum cum ſterneret uxor
F rondibus: & culmo: uicinarumq; ferarum
P ellibus: haud ſimilis tibi cynthia: nec tibi cuius
T urbauit nitidos extinctus paſſer ocellos:
S ed potanda ferens infantibus ubera magnis
E t ſępe horridior glandem ruptante marito.
Q uippe aliter tunc orbe nouo: cęloq; recenti
V iuebant homines: qui rupto robore nacti
C ompoſitiq; luto: nullos habuere parentes.
M ulta pudicitię ueteris ueſtigia forſan:
A ut aliqua extiterant: & ſub ioue: ſed ioue nondum
B arbato: nondum gręcis iurare paratis

Per caput alterius: cum furem nemo timeret
Caulibus: aut pomis: & aperto uiueret horto?
Paulatim deinde ad ſuperos aſtrea receſſit:
Hac comite: pariterq; duę fugere ſorores.
Antiquum & uetus eſt alienum poſtume lectum
Concutere: atq; ſacri genium contemnere fulcri.
Omne aliud crimen mox ferea protulit ętas:
Viderunt primos argentea ſęcula moechos:
Conuentum tamen & pactum: & ſponſalia: noſtra
Tempeſtate paras: iamq; a tonſore magiſtro
Pecteris: & digito pignus fortaſſe dediſti.
Certe ſanus eras: uxorem poſtume duces:
Dic qua theſiphone? quibus exagitare colubris?
Ferre potes dominam ſaluis tot reſtibus ullam?
Cum pateant alte: caliganteſq; feneſtrę?
Cum tibi uicinum ſe prębeat emilius pons?
Aut ſi de multis nullus placet exitus. illud
Nōne putes melius: ꝙ tecum puſio dormit?
Puſio qui noctu non litigat? exigit a te
Nulla iacens illic munuſcula: nec quęritur ꝙ
Lateri parcas: nec quantum iuſſit anheles.
Sed placet urſidio lex iulia: tollere dulcem
Cogitat hęredem cariturus turture magno
Mullorumq; iubis & captatore macello
Quid fieri non poſſe putes: ſi iungitur ulla
Vrſidio? ſi moechorum notiſſimus olim
Stulta maritali iam porrigit ora capiſtro?
Quem totiens texit perituri ciſta latini.
Quid ꝙ & antiquis uxor de moribus illi
Quęritur: o medici mediam pertundite uenam.

Delitias hominis: trapeum limen adora
Pronus: & auratam iunoni ſterne iuuencam
Si tibi contigerit capitis matrona pudici.
Paucę adeo cereis uittas contingere dignę:
Quarum non timeat pater oſcula: necte coronam
Poſtibus: & denſos per limina tende corymbos
Vnus iberinę uir ſufficit: ocius illud
Extorquebis: ut hec oculo contenta ſit uno.
Magna tamen fama eſt cuiuſdam rure paterno
Viuentis: uiuat gabiis ut uixit in agro:
Viuat fidenis: & agello cędo paterno:
Quis tamen affirmat: nil actum in montibus: aut in
Speluncis: adeo ſenuerunt iupiter: & mars?
Porticibus ne tibi monſtratur fęmina uoto
Digna tuo: an habent cuneis ſpectacula totis
Quod ſecurus ames: quodq; inde excerpere poſſis
Chironomon ledam: molli ſaltante batillo
Tuccia ueſicę non imperat: appula ganit.
Sicut in amplexu: ſubitum & miſerabile longum
Attendit timelle: timelle nunc ruſtica diſcit.
Aſt alię quotiens aulea recondita ceſſant:
Et uacuo clauſoq; ſonant fora ſola theatro:
Atq; a plebęis longe magaleſia triſtes
Perſonam: thirſumq; tenent & ſubligar acci.
Vrbicus ex odio riſum mouet attellanę
Geſtibus autonoes: hunc diligit elia pauper
Soluitur his magno comędi fibula: ſunt quę
Griſogonum cantare uetent: hiſpula tragedo
Gaudet: an expectas ut quintilianus ametur:
Accipis uxorem de qua citharoedus echion

Aut glaphirus fiat pater:ambroſiuſq; coraules.
Longa per anguſtos figamus pulpita uicos:
Ornentur poſtes:& grandi ianua lauro:
Vt teſtudineo tibi lentule canopeo.
Nobilis eurialum:aut mirmilonem exprimat infans
Nupta ſenatori comitata eſt ippia ludum
Ad pharon.& neilum famoſaq; moenia lagi.
Prodigia:& mores urbis clamante canapo.
Immemor illa domus:& coniugis:atq; ſororis:
Nil patrię indulſit:ploranteſq; improba natos:
Vtq; magis ſtupeas:paridem:ludoſq; reliquit:
Sed q̃q̃ in magnis opibus:plumaq; paterna
Et ſegmentatis dormiſſet paruula cunis
Contemſit pelagus:famam contemſerat olim
Cuius apud molles minima eſt iactura chathedras
Tirbenos igitur fluctus:lateq; ſonantem
Pertulit ionium conſtanti pectore:quamuis
Mutandum totiens eſſet mare:iuſta pericli
Si ratio eſt:& honeſta timent pauidoq; gelantur
Pectore:nec tremulis poſſunt inſiſtere plantis.
Fortem animum pręſtant rebus:quę turpiter audent
Si iubeat coniunx durum eſt conſcendere nauem.
Tunc ſentina grauis:tunc ſummus uertitur aer:
Quę moechum ſequitur ſtomacho ualet:illa maritũ
Conuomit:hęc inter nautas & prandet:& errat:
Per pupim:& duros gaudet tractare rudentes.
Qua tamen exarſit forma? qua capta iuuenta eſt:
Hippia:quid uidit propter quod ludia dici
Suſtinuit.nam ſergiolus iam radere guttur
Coeperat:& ſecto requiem ſperare lacerto.

Prętera multa in faciem deformia. ſicut
Attritus galea: mediiſq; in naribus ingens
Gibbus: & acre malum ſemper ſtillantis ocelli:
Sed gladiator erat: facit hoc illos hyacintos:
Hoc pueris: patrięq;: hoc prętulit illa ſorori:
Atq; uiro ferrum ꝙ amant: hic ſergius idem
Accoepta rude: coepiſſet uegento uideri.
Quid priuata domus: quid fecerit hippia curas?
Reſpice riuales diuorum. claudius audi.
Quę tulerit, dormire uirum cum ſenſerat uxor
Auſa palatino tegetem pręferre cubili
Sumere nocturos meretrix auguſta cucullos
Linquebat comite ancilla non amplius una
Et nigrum flauo crinem abſcondente galero.
Intrauit calidum ueteri centone lupanar.
Et cęllam uacuam: atq; ſuam tunc nuda papillis
Conſtitit auratis titulum mentita liciſſe:
Oſtenditq; tuum generoſę britanicę uentrem.
Excepit blanda intrantes: atq; ęra popoſcit.
Mox lenone ſuas iam dimittente puellas
Triſtis abit. & quod potuit: tantum ultima cęllam
Clauſit: adhuc ardens rigide tintigine uuluę.
Et laſſata uiris nondum ſatiata receſſit:
Obſcuriſque genis turpis: fumoque lucernę.
Foeda lupinaris tulit ad puluinar odorem.
Hippomanes: carmenque loquar: coctumq; uenenũ.
Priuignoque datum: faciunt grauiora coactę
Imperio ſexus: minimumque libidine peccant
Optima ſed quare cenſonia teſte marito?
Bis quinquaginta dedet: tanti uocat ille pudicam

H ęc pharetris ueneris macer:aut lampade feruet.
I nde faces ardent:ueniunt a dote ſagittę:
L ibertas emitur:coram licet ĩnuat:atq;
R eſcribat:uidua eſt locuples:quę nupſit auaro
/ C ur deſiderio bibulę:ſertorius ardet?
S i uerum excutias facies:non uxor amatur.
T res rugę ſubeant:& ſe cutis arida laxet.
F iant obſcuri dentes:oculiq; minores.
C ollige ſarcinulas dicet libertus:& exi
I am grauis es nobis:& ſępe emungeris:exi
O tius:& propera:ſicco uenit altera naſo.
I nterea calet & regnat:poſcitq; maritum:
P aſtores & ouem canuſinam:ulmoſq; falernas.
Q uantuſum in hoc?pueros omnes:ergaſcula tota.
Q uodq; domi non eſt:& habet uicinus ematur.
M enſe quidem brume:cum iam mercator iaſon
C lauſus:& armatis obſtat caſa candida nautis:
G randia tolluntur criſtallina:maxima rurſus
M irrha:deinde adamas notiſſimus:& beronicis
I n digito factus precioſior:hunc dedit olim
B arbarus inceſte:dedit hunc agrippa ſorori.
O bſeruant ubi foeſta mero pede ſabbata reges.
E t uetus indulget ſenibus clementia porcis.
/ N ulla ne de tantis gregibus tibi digna uidetur?
S it formoſa:decens:diues:foecunda:uenuſtos
P orticibus diſponat auos intactior omni
C rinibus effuſis bellum dirimente ſabina.
R ara auis in terris:nigroq; ſimilima cygno.
/ Q uis feret uxorem:cui conſtant omnia?malo
M alo uenuſinam:q̃ te cornelia mater

G racchorum: ſi cum magnis uirtutibus affers
G randem ſupercilium: & numeras cum dote triũphos
T olle tuum prȩcor hanibalem: uictumq; ſiphacem
I n caſtris: & cum tota carthagine migra.
P arce prȩcor pean: & tu depone ſagittas:
N il pueri faciunt: ipſam configite matrem
A mphion exclamat: ſed pean contrahit arcum.
E xtulit ergo gregem natorum: ipſumq; parentem:
D um ſibi nobilior latonȩ gente uidetur:
A tq; eadem ſcropha: niobe foecundior alba:
Q uȩ tanti grauitas? quȩ forma ut ſe tibi ſemper
I mputet? huius. n. rari ſumiq; uoluptas
N ulla boni: quotiens animo corrupta ſuperbo
P lus aloes: q̃ mellis habet: quis deditus autem
V ſq; adeo eſt: ut non illam quam laudibus effert.
H orreat? inq; die ſeptennis oderit horis.
Q uȩdam parua quidem: ſed non tolleranda maritis:
N am quid rancidius: q̃ ꝙ ſe non putat ulla
F ormoſam: niſi quȩ de thuſca grȩcula facta eſt?
D e ſulmonenſi mera cecropis: omnia grȩce:
C um ſit turpe magis noſtris neſcire latine.
H oc ſermone pauent: hoc iram: gaudia: curas:
H oc cuncta effundunt animi ſecreta: quid ultra
C oncumbunt grȩcȩ: dones tamen iſta puellis
T unc ne etiam quam ſextus & octuageſimus ãnus
P ulſat adhuc grȩcȩ: non eſt hic ſermo pudicus:
I n uetula: quotiens laſciuum interuenit illud
:modo ſub lodice relictis.
V teris in turba: quod. n. non excitet inguem.
V ox blanda & nequam digitos habet: ut tamẽ omnes

S ubſidant pennę: dicas hęc mollius emo:
Q uanq̃ & carpoforo facies tua conputat annos.
S i tibi legitimus pactam iunctamq; tabellis.
N on es amaturus: ducendi nulla uidetur
C auſa? nec eſt quare coenam: & muſcatia perdas.
L abente offitio: crudis donanda: nec illud
Q uod prima pro nocte datur: cum lance beata
D atius: & ſcripto radiat germanicus auro
S i tibi ſimplicitas uxoria: deditus uni
E ſt animus: ſubmitte caput ceruice parata
F erre iugum: nullam inuenies quę parcat amanti:
A rdeat ipſa licet: tormentis gaudet amantis
E t ſpoliis: igitur longe minus utilis illi.
V xor. quiſquis erit bonus optanduſq; maritus.
N il unq̃ in uita donabis coniuge: uendes
H ac obſtante nihil: nihil hęc ſi uolet emetur.
H ęc dabit affectus: ille excludetur amicus
I am ſenior: cuius barbam tua ianua uidit
T eſtandi cum ſit lenonibus: atq; laniſtis
L ibertas: & iuris idem contingit arenę.
N on unus riualis tibi dictabitur hęres.
P one crucem ſeruo: meruit quo crimine ſeruus
S upplicium? quis teſtis adeſt: quis detulit? audi
N ulla unq̃ de morte hominis contactio longa eſt
O demens: ita ſeruus homo eſt? nil fecerit eſto.
H oc uolo: ſic iubeo: ſit pro ratione uoluntas:
I mperat ergo uiro: ſed mox hęc regna relinquit
P ermutatq; domos: & flammea conterit: inde
A duolat: & ſpreti repetit ueſtigia lecti.
O rnatas p̂ulo ante fores pendentia linquit

V ela domus:&adhuc uirides in limine ramos.
S ic creſcit numerus:ſic fiunt octo mariti
Q uinq; per autunnos:titulo res digna ſepulchri.
D eſperanda tibi ſalua concordia ſocru:
I lla docet ſpoliis nudi gaudere mariti.
N il rude:nil ſimplex reſcribere:decipit illa
C uſtodes:aut ęre domat:tunc corpore ſano
A duocat archigenem:oneroſaq; pallia iactat.
A bditus interea latet:& ſecretus adulter.
I mpatienſq; more pauet:& pręputia ducit.
S cilicet expectas:ut tradat mater honeſtos.
A ut alios mores q̃ quos habet?utile porro
F iliolam turpi uetulę producere turpem.
N ulla fere cauſa eſt:in qua non fęmina litem
M ouerit.accuſat manilia ſi rea non eſt.
C onponunt ipſe per ſe formantq; libellos:
P rincipium atq; locos certo dictare paratę
E ndromidas tyrias:& fęmineum ceroma.
Q uis neſcit?aut quis non uidit uulnera pali
Q uem cauat aſſiduis ſudibus ſcutoq; laceſſit:
A tq; omnes implet numeros digniſſima prorſus.
F lorali matrona tuba:niſi ſi quid in illo
P ectore plus agitat:ueręq; paratur arenę.
Q uem pręſtare poteſt mulier galeata pudorem?
Q uę fugit a ſexu:uires amat:hęc tamen ipſa.
V ir nolet fieri:nam quantula noſtra uoluptas.
Q uale decus rerum:ſi coniugis auctio fiat
B alteus:& manicę:& criſtę:crurisq; ſiniſtri
D imidium tegmen:uel ſi diuerſa mouebit
P rælia:tum fęlix ocreas uendente puęlla

Hę ſunt quę tenui ſudant in cyclade: quarum
Delitias & panniculus bombicinus urit
Aſpice quo fremitu monſtratos perferat ictus:
Et quanto galeę curuetur pondere: quanta
Poplicibus ſedeat: q̃ denſo faſcia libro
Et rude ſcaphium poſitis conſumitur armis.
Dicite uos neptes: lepidi cęci ue metelli
Gurgitis aut fabii: quę ludia ſumpſerit unq̃
Hos habitus: quando ad palum gemit uxor aſyli?
Semper habet lites: alternaq; iurgia lectus
In quo nupta iacet: minimum dormitur in illo
Tunc grauis illa uiro: tunc orba tigride peior:
Cum ſimulat gemitus occulti conſcia facti.
Aut odit pueros: aut ficta pellice plorat
Vberibus ſemper lacrimis: ſemperq; paratis.
In ſtatioue ſua. atq; illis ſpectantibus illam
Quo iubeat manare modo: tu credis amorem:
Tu tibi tunc curruca places: fletumq; labellis.
Exorbes. quę ſcripta: & quot lecturę tabellas
Si tibi zelotipę retegantur ſcrinia moechę.
Sed iacet in ſerui complexibus: aut equitis? dic.
Dic aliquem ſodes: dic quintiliane colorem
Heremus: dic ipſa: olim ~~ipſa~~ conuenerat inquit.
Vt faceres tu quod uelles: nec non ego poſſem
Indulgere mihi: clames licet: & mare cęlo
Confundas: homo ſum: nihil eſt audatius illis
Depręhenſis: iram atq; animos: a crimine ſumunt.
Vnde hec monſtra tantum: uel de quo fonte requiris?
Pręſtabat caſtas humilis fortuna latinas
Quondam: nec uitiis contingi parua ſinebat

T ecta labor: ſomniq; breues: & uellere thuſco
V exatę durçq;: manus: ac proximus urbi.
H anibal: & ſtantes collina turre mariti.
N unc patimur longę pacis mala. ſeuior armis
L uxuria incumbit: uictumq; ulciſcitur orbem
N ullum crimen abeſt: facinuſq; libidinis: ex quo
P aupertas romana perit: hinc fluxit ad hiſtros
E t ſybaris colles: hinc & rhodos: & miletos
A tq; coronatum: petulans: madidumq; tarentum.
P rima peregrinos obſcena pecunia mores
I ntulit: & turpi fregerunt ſęcula luxu
D iuitię molles: quid. n. uenus ebria curatur.
I nguinis: & capitis quę ſint diſcrimina neſcit
G randia quę mediis iam noctibus oſtrea mordet.
C um perfuſa moero ſpumant unguenta falerno:
C um bibitur choncha: cum iam uertigine tectum
A mbulat: & geminis exurgit menſa lucernis:
I nūc & dubita qua ſorbeat aera ſanna
T ulia: quid dicat notę collactea maurę
M aura pudicitię ueterem cum pręterit aram?
N octibus hic ponunt leticas: micturiunt hic:
E ffigiemq; deę longis ſimphonibus implent:
I nq; uices equitant: ac luna teſte mouentur.
I nde domos abeunt: tu calcas luce reuerſa.
C oniugis urinam magnos uiſurus amicos.
N ota bonę ſecreta deę: cum tibia lumbos
I ncitat: cornu pariter uinoq; feruntur
A ttonitę. crinemq; rotant ululante priapo.
M enades: o q̄tus tunc illis mentibus ardor
C oncubitus: quę uox ſaltante libidine: quantus

Ille meri ueteris per crura madencia torrens.
Lenonum ancillas poſita laufela corona
Prouocat: & tollit pendentis premia coſſe.
Ipſe medulline frictum criſantis adorat.
Palmam inter dominas uirtus natalibus ęquat.
Nil ibi per ludum ſimulabitur: omnia fient.
Ad uerum: quibus incendi iam frigidus ęuo.
Laumedonciades: & neſtoris hermia poſſit.
Tunc prurigo more impatiens: tum fęmina ſimplex
It toto pariter repetitus clamor ab antro.
Iam pbas eſt admitte uiros: dormitat adulter
Illa iubet ſumpto iuuenem properare cucullo.
Si nibil eſt incurritur ſeruis: abſtuleris ſpem
Seruorum: ueniet conductus aquarius: bic ſi
Queritur: & deſunt bomines: mora nulla per ipſam
Quominus impoſito clunem ſubmittat aſello.
Atq; ũt ritus ueteres: & publica ſaltem
His intacta malis agerentur ſacra: ſed omnes
Nouerunt mauri: atq; indi: quę pſaltria penem
Maiorem q̃ ſint duo cęſaris anticatones.
Illic teſticuli ſibi conſcius unde fugit mus
Intulerit: ubi uelari pictura iubetur
Quęcunq; alterius ſexus imitata figura eſt.
Et quis tunc bominum contemptor numinis: aut qs
Simpuium ridere numę: nigrumq; catinum?
Et uacticano fragiles de monte patellas
Auſus erat: ſed nunc ad quas non claudius aras
Audio quid ueteres olim moneatis amici.
Pone ſeram. cobibe: ſed quis cuſtodiet ipſos
Cuſtodes? cauta eſt: & ab illis incipit uxor

Iamq; eadem ſūmis : pariter minimiſq; libido :
Nec melior pedibus ſilicem quę conterit atrum
Quanq̄ longorum uehitur ceruice ſyrorum.
Vt ſpectet ludos conducit oculnia ueſtem :
Conducit comites : ſellam : ceruigal : amicas :
Nutricem : & flauam cui det mandata puellam
Hęc tamen argenti ſupereſt quodcunq; paterni
Lęuibus athletis : ac uaſa nouiſſima douat.
Multis res anguſta domi eſt : ſed nulla pudorem
Paupertatis habet : nec ſe metitur ad illum
Quę dedit hęc : poſuitq; modum : tamen utile q̄d ſit
Proſpitiunt aliquando uiri : friguſq; : famemq; :
Formica tandem quidam expauere magiſtra.
Prodigus non ſentit pereuntem foemina cenſum
At uelut exhauſta recliuius pullulet archa
Nummus : & pleno ſemper tollatur aceruo.
Non unq̄ reputant quanti ſibi gaudia conſtent.
Sunt quas eunuchi imbelles : ac mollia ſemper
Oſcula delectent : & deſperatio barbę :
Et quod abortiuo non eſt opus : illa uoluptas
Summa tamen : quod callida matura iuuenta
Inguina traduntur medicis : iam pectine nigro :
Ergo expectatos ac iuſſos creſcere primum
Teſticulos : poſtq̄ cęperunt eſſe bilibres
Tonſoris damno tantum rapit heliodorus
Conſpicuus longe : cunctiſq; notabilis intrat
Balnea : nec dubię cuſtodem uitis & horti
Prouocat a domina. factus ſpado. dormiat ille
Cum domina : ſed tu iam durum poſtume : iamq;
Tondendum eunucho bromium committere noli

Si gaudet cantu: nullius fibula durat.
Vocem uendentis prętoribus: organa ſemper
In manibus: denſi radiant teſtudine tota
Sardonices criſpo numerantur pectine chordę:
Quo tener hidimeles operam dedit: hunc tenet: hoc ſe
Solatur: gratoq; indulget baſia plectro.
Quędam de numero lamiarum ac numinis alti
Cum farre & uino ianum ueſtamq; rogabat.
An capitolinam deberet polio quercum
Sperare: & fidibus promittere. quid faceret plus
Aegrotante uiro? medicis quid triſtibus erga
Filiolum? ſtetit ante aram: nec turpe putauit
Pro cythera ueſare caput: dictataq; uerba
Protulit ut mos eſt: & aperta palluit agna.
Dic mihi nunc quęſo: dic antiquiſſime diuum:
Reſpondes his iane pater: magna otia cęli:
Non eſt ut uideo: non eſt quid agatur apud uos
Hęc de comediis te conſulit: illa tragoedum
Cõmendare uolet: uaricoſus fiet aruſpex.
Sed cantet potius: q̃ totam peruolet urbem
Audax: & coetus poſſit q̃ ferre uirorum.
Cumq; plaudatis ducibus prę ſente marito
Ipſa loqui recta facie: ſtrictiſq; mamillis.
Hęc eadem nouit: quid toto fiat in orbe.
Quid ſeres: quid thraces agant: ſecreta nouercę:
Et pueri: quis amet: quis decipiatur adulter.
Dicet quis uiduam pręgnantem fecerit: & quo
Menſe: q̃bus uerbis concumbunt: quęq;: modis quot:
Inſtantem regi armenio: parthoq; cometem
Prima uidet. famam: rumoreſq; illa recentes

E xcipit: ad portas: quoſdam facit eſſe niphatem
I n populos: magnoq; illic cuncta arua teneri
D iluuio: nutare urbes: ſubſidere terras
Q uocunq; in triuio: cuicunq; eſt obuia narrat.
N ec tamen id uitium magis intollerabile: q̃ quod
V icinos humiles rapere: & condicere loris:
E xorata ſolet: nam ſi latratibus alti
R umpuntur ſomni: fuſtes huc otius inquit
A fferte: atq; illis dominum iubet ante feriri
D einde canem: grauis occurſu teterrima uultu.
B alnea nocte ſubit: conchas & caſtra moueri
N octe iubet: magno gaudet ſudare tumultu:
C um laſſata graui cediderunt brachia maſſa
C allidus interea & criſte digitos impreſſit aliptes.
A c ſumum dominę femur exclamatæ coegit.
C onuiuę miſeri interea ſomnoq; fameq;
V rgentur: tandem illa uenit ribicundula totum
O enophorum ſitiens: plena quod tenditur urna
A d motum pedibus: de quo ſextarius alter
D ucitur ante cibum: rabidam facturus orexim
D um reddit & terram lucteo ferit inteſtino:
M armoribus riui properant: aut lata falerno
P eluis olet: nam ſic tanq̃ alta indolia longus
D eciderit ſerpens: bibit & uomit: ergo maritus
N auſeat: atq; oculis bilem ſubſtringit opertis.
I lla tamen grauior: quę cum diſcumbere cępit.
L audat uirgilium: pariturę ignoſcit eliſſe.
C ommittit uates: & comparat inde maronem
A tq; alia parte in trutina ſuſpendit homerum
C ędunt gramatici: uincuntur rhetores: omnis

T urba tacet: nec cauſidicus: nec pręco loquetur
A ltera nec mulier: uerborum tanta cadit uis:
T ot pariter pelues: & tintinabula dicas
P ulſari: iam nemo tubas: atq; ęra fatiget.
V na laboranti poterit ſuccurrere lunę.
I mponit finem ſapiens: & rebus honeſtis.
N am ſi docta nimis cupit: & facundia uideri
C rure tenus medio tunicas ſubcingere debet.
C edere ſiluano porcum quadrante lauari
N on habeat matrona tibi: quę iuncta recumbit
D icendi genus: aut curtum ſermone rotato
T orqueat entbimema: nec hyſtorias ſciat omnes:
S ed quędam ex libris & non intelligat: odi
H anc ego quę repetit: uoluitq; palemonis artem:
S eruata ſemper lege; & ratione loquendi:
I gnotoſq; mihi tenet antiquaria uerſus
N ec curanda uiris: opicę caſtigat amicę
V erba: ſoloeciſſimum liceat feciſſe marito.
N il non permittit mulier ſibi: turpe putat nil
C um uirides gemmas collo circundedit: & cum
A uribus extenſis magnos cõmiſit elencos.
I ntollerabilius nihil eſt q̃ foemina diues
I nterea foeda aſpectu: ridendaq; multo
P ane tumet facies: aut pinguia põpeiana
S pirat: & hinc miſeri uiſcantur labra mariti
A d moebum ueniunt lota cute: quando uideri
V ult formoſa domi: moechis foliata parantur.
E mitur his qcqd graciles huc mittitis indi
T andem aperit uultum: & tectoria prima reponit.
I ncipit agnoſci: atq; illo lacte fouetur:

P ropter quod ſecura comites educit aſellas.
E xul hyperboreum ſi dimittatur ad axem.
S ed quę mutatis inducitur:atq; fouetur
T ot medicaminibus.coctęq; ſiliginis offas
A ccipit & madidę facies dicetur an ulcus?
E ſt opere pretium penitus cognoſcere toto.
Q uid faciant:agitenq; die: ſi nocte maritus
A uerſus iacuit:periit libraria ponunt
C oſmete tunicas:tarde ueniſſe liburnus
D icitur. & poenas alieni pendere ſomni
C ogitur:hic frangit ferulas:rubet ille flagellis.
H ic ſcutica:ſunt quę tortoribus annua pręſtent.
V erberat:atq; obiter faciem linit:audit amicas:
A ut latum pictę ueſtis conſiderat aurum.
E t cędit. longi relegi tranſuerſa diurni
E t cędit.donec laſſis cędentibus exi
I ntonat horrendum iam cognitione peracta
P rofectura domo:ſicula non mitior aula.
N am ſi conſtituit:ſolitoq; decentius optat
O rnari:& properat:iamq; expectatur in hortis:
A ut apud hiſiacę potius ſacraria lęinę.
C omponit crinem laceratis ipſa capillis
N uda humeros phecas infęlix:nudiſq; mamillis.
A ltior hic quare cincinus? thaurea punit
C ontinuo fleri crinem:facinuſq; capilli.
Q uid pheca admiſit?quę nam eſt hic culpa puellę
S i tibi diſplicuit naſus tuus altera lęuum
E xtendit:pectitq; comas::& uoluit in orbem.
E ſt in conſilio matrona admotaq; lanis
E merita quę cęſſat acu:ſententia prima

Huius erit: poſt hanc etate:atq; arte minores
Cenſebunt:tanq̃ fame diſcrimine agatur.
Aut animę:tanti eſt querendi cura decoris:
Tot premit ordinibus:tot adhuc compagibus altum
Edificat caput:andromachen a fronte uidebis:
Poſt minor eſt:aliam credas:cędo ſi breue parui
Sortita eſt lateris ſpatium breuiorq; uidetur
Virgine pigmea nullis adiuta coturnis:
Et leuis erecta conſurgit ad oſcula planta.
Nulla uiri interea cura:nec mentio fiet
Damnorum:uiuit tanq̃ uicina marito:
Hoc ſolo proprior:ꝙ amicos coniugis odit.
Et ſeruos:grauis eſt rationibus ecce furentis
Bellone matriſq; deum chorus intrat:& ingens
Semiuir obſceno facies reuerenda minori:
Mollia qui rupta ſecuit genitalia texta
Iam pridem:cui rauca cohors:cui tympana cędunt.
Plebea:& frigia ueſtitur bucha tyara
Grande ſonat:metuiq; iubet ſeptembris:& auſtri
Aduentum:niſi ſe centum luſtrauerit ouis:
Et xerapillinas ueſtes donauerit ipſi
Vt qcqd ſubiti.& magni diſcriminis inſtat
Intunicas eat:& totum ſemel expiat annum.
Hybernum fracta glacie deſcendet in amnem
Ter matutino tiberi mergetur:& ipſis
Vorticibus tumidum caput abluet:inde ſuperbi
Totum regis agrum:nuda ac tremebunda cruentis
Erepet genibus.ſi candida iuſſerit io.
Ibit ad ęgypti finem:calidaſq; petitas
A meroe portabit aquas ut ſpargat in ędem

I ſidis :antiquo quę proxima ſurgit ouili
C redit.n. ipſius dominę ſe uoce moueri:
E n animam & mentem :cum dii nocte loquuntur
E rgo hic pręcipuum :ſumumq; meretur honorem
Q ui gręge lanigero circũdatus : & gręge caluo
P langentis populi currit deriſor anubis
I lle petit ueniam :quotiens non abſtinet uxor
C oncubitu: ſacris obſeruandiſq; diebus :
M agnaq; debetur uiolato poena caduco.
E t mouiſſe caput uiſſa eſt argentea ſerpens
I llius lacrimis :meditataq; murmura pręſtant.
V t ueniam culpę non abnuat anſero magnus.
S cilicet & tenui popano corruptus oſyris.
C um dedit ille locum :cophino :foenoq; relicto
A rchanam iudea tremens mendicat in aurem.
I nterpres legum ſolimarum & magna ſacerdos
A rboris :ac ſummi fida internuntia cęli.
I mplet & illa manum : ſed partius ęre minuto
Q ualiacunq; uoles iudei ſomnia uendunt.
S pondet amatorem tenerum :uel diutius orbi
T eſtamentum ingens. calidę pulmone columbę
T ractato :armenus uel comagenus aruſpex.
P ectora pullorum rimatur : & exta catelli:
I nterdum & pueri :faciet quod deferat ipſe.
C aldeis ſed maior erit fiducia :quicquid
D ixerit aſtrologus :crederet a fonte relatum
H amonis :quoniam delphis oracula ceſſant.
E t genus humanum damnat caligo futuri:
P ręcipuus timen horum eſt :qui ſepius exul:
C uius amicitia condudendaq; tabella

Magnus ciuis obit: & formidatus othoni:
Inde fides artis ſonuit ſi dextra ferro
Lęuaq; ſi longo caſtrorum in carcere manſit.
Nemo mathematicus genium indemnatus habebit
Sed qui poene perit: cui uix in cyclada mitti
Contigit: & parua tandem caruiſſe ſeripho:
Conſulit hicterice lento de funere matris:
Ante tamen de te tanaquill tua: quando ſororem
Efferat & patruos: an ſit uicturus adulter
Poſt ipſam. quid. n. dare maius numina poſſunt?
Hęc tamen ignorat quid ſidus triſte minatur
Saturni quo lęta uenus ſe proferat aſtro
Qui menſis damno: quę dentur tempora lucro.
Illius occurſus etiam uitare memento.
In cuius manibus ceu pinguia ſuccina tritas
Cernis ephimeridas: quę nullum conſulit: & iam
Conſulitur: quę caſtra uiro patriamq; petente
Non ibit pariter numeris reuocata traſilli.
Ad primum lapidem uectari cum placet: hora
Summitur & ex libro. ſi prurit frictus ocelli
Angulus: inſpecta geneſi coliria poſcit
Erga licet rapeat capiendo nulla uidetur
Aptior hora cibo: niſi quam dederit petoſiris
Si mediocris erit ſpatium luſtrabit utrtũq;
Materiam & ſortes ducet: frontemq; manumq;
Prębebit uati crebrum popiſma roganti.
Diuitibus reſponſa dabat phrix augur: & indus
Conductus dabit aſtrorum mundiq; peritus.
Atq; aliquis ſenior qui publica fulgura condit
Plebeum in circho poſitum eſt. & in aggere fatum

Q uę nudis longum oſtendit ceruicibus aurum
C onſulit ante phalas: delphinorumq; columnas
A n ſaga uendenti nubat caupone relicto.
H ę tamen & partus ſubeunt diſcrimen: & omnes
N utricis tollerant fortuna urgente labores.
S ed iacet aurato uix ulla puerpera lecto:
T antum artes huius: tantum medicamina poſſunt
Q uę ſteriles facit: atq; homines in uentre necandos
C onducit: gaude infęlix: atq; ipſe bibendum
P orrige q̄cq̄d erit: nam ſi diſtendere uellet
E t uexare uterum pueris ſalientibus/eſſes
A ethiopis fortaſſe pater: mox decolor hęres
I mpleret tabulas: nunq̄ tibi mane uidendus
T ranſeo ſuppoſitus & gaudia uotaq; ſępe
A d ſpurcos decapta lacus: atq; inde petitos
P ontifices ſalios: ſcaurorum nomina falſo
C orpore laturos: ſtat fortuna improba noctu
A rridens nudis infantibus. hos fouet omnes
I nuoluitq; ſinu: domibus tunc porrigit altis
S ecretumq; ſibi minimum parat hos amat hic ſe
I ngerit: atq; ſuos ridens producit alumnos.
H ic magicos affert cantus: hic theſala uendit
P hiltra: quibus ualeat mentem uexare mariti
E t ſolea pulſare nates: quod de ſipis unde eſt
I nde caligo animi: & magna obliuio rerum
Q uas modo geſſiſti tamen hoc tollerabile ſi non
F t furere incipias. ut auunculus ille neronis
C ui totam tremuli frontem ceſonia pulli
I nfudit: quę non faciet: quod principis uxor?
A rdebant cuncta: & fracta compage ruebant

N on aliter q̃ ſi feciſſet iuno maritum
I nſanum:minus ergo nocens erit agripę.
B oletus:ſiquidem unius pręcordia pręſſit.
I lle ſenis:tremulumq; caput deſcendere ſuaſit
I ncelum:& longam manantia labra ſaliuam.
H ęc poſcit ferrum atq; ignes. hęc potio torquet
H ęc lacerat mixtos equitum cum ſanguine patres.
T anti partus ęque q̃ti una uenefica conſtat.
O derunt natos de pelice:nemo repugnet.
N emo uetet iam:iam pręuignum occidere phas eſt
V os ego populi moneo:quis amplior res eſt
C uſtodite animas:& nulli credite menſę:
L iuida materno feruent adipata ueneno.
M ordeat ante aliquis quicquid porrexerit illa
Q uę peperit:tumidus pręguſtet pocula papas.
F ingimus hęc:altum ſatyra ſumente cothurnum
S cilicet egreſſi:& finem legemq; priorum.
G rande ſophearleo carmen bacchamur hyatu
M ontibus ignotum rutilis:cęloq; latino
N os ũt uani:ſed clamant pontia feci:
C onfiteor:puериſq; meis achonita paraui:
Q uę deprębenſa patent:facinus tamen ipſa peregi
T une duos una ſęuiſſima imperia coena:
T une duos:ſeptem ſi ſeptem forte fuiſſent.
C redamus tragicis quicquid de cholchide torua
D icitur:& progne:nil contra conor:& ille
G randia monſtra ſuis audebant temporibus:ſed
N on propter nummos:minor admiratio ſumis.
D ebetur monſtris:quotiens facit ira nocentem
N unc ſexum:rabie iecur incendente feruntur

P rępipites :ut ſaxa iugis abrupta quibus :mons
S ubtrahitur. cliuoq; latus pendente. recedit.
I llam ego non tulerim :quę cõputat : & ſcelus ingens
S ana facit :ſpectant ſubeuntem fata mariti
A lceſtem : & ſimilis ſi permutatio detur
M orte uiri :cupiant animam ſeruare catellę:
O ccurent tibi multę bellides :atq; eriphillę.
M ane clithemeſtram nullus non uicus habebit.
H oc tantum refert :q tindaris illa bipennem
I n ſulſam & fatuam lęua dextraq; tenebat.
A t nunc res agitur tenui pulmone rubetę.
S ed tamen & ferro ſi pręguſtaret atrides
P ontica ter uicti cautus medicamina regis.

T ſpes & ratio ſtudiorum in cęſare tantum:
Solus. n. triſtes hac tẽpeſtate camenas
R eſpexit :cum iam celebres notiq; poetę
B alneolum gabiis :romę conducere furnos
T entarent :nec foedum alii :nec turpe putarent.
P ręcones fieri cum deſertis aganippes
V allibus eſuriens migraret in atria clio
N am ſi pieria quadrans tibi nullus in archa
O ſtendatur :ames nomen uictumq; machere
E tuendas potius cõmiſſa quod auctio uendit
S tantibus oenophorũ :tripodes :armaria :ciſtas
A lcione: bacchi thebas : & terea fauſti.
H oc ſatius q̃ ſi dicas ſub iudice uidi
Q uod non uidiſti : faciant equites aſiam

Q uanq̃ cappadoces faciant:eq̃teſq; bytini
A ltera quos ludo traducit gallia talo.
N emo tamen ſtudiis indignum ferre laborem
C ogetur poſt hac:nectit quicũq; canoris
E loquium uocale modis:laurumq; momordit
H oc agite o iuuenes circũſpicit:& ſtimulat nos
M ateriamq; ſibi ducis indulgentia quęrit.
S iq̃ aliunde putas rerum ſpectanda tuarũ
P ręſidia.atq; iō crocee membrana tabellę
I npletur:lignorum aliquid poſce otius:& quę
C omponis dona ueneris teleſine marito:
A ut claude:& poſitus tinea ꝑtunde libellos.
F range miſer calamos:uigilataq; pręlia dele.
Q ui facis in parua ſublimia carmina cęla
V t dignus uenias ęderis:& imagine macra
S pes nulla ulterior:didicit nam diues auarus
T antum admirari:tantum laudare diſertos.
V t pueri iuuenis auem:ſed defluit ętas:
E t pelagi patiens:& caſſidis atq; ligonis:
T edia tunc ſubeunt animos:tunc ſeq; ſuamq;
T erſicorem odia facundia:& nuda ſenectus.
A ccipe nunc artes:ne quid tibi conferat iſte
Q uem colis:& muſarum:& apolinis ęde relicta.
I pſe fecit uerſus:atq; cędit homero
P ropter mille annos.aut ſi dulcedine fame
S uccenſus retices maculonus cõmodat ędas:
A c longe ferrata domus ſeruire iubentur:
I n qua ſollicitas mutatur ianua portas.
S cit dare libertos extrema in parte ſedentes
O rdinis.& magnas comitum diſponere uoces.

N emo dabit regum quanti ſubſellia conſtent.
F t quę conducto pendent anabathra tigillo.
Q uęq; reportandis poſita eſt orcheſtra cathedris.
N os tamen hoc agimus: tenuiq; in puluere ſulcos
D ucimus: & littus tenui uerſamus aratro
N am ſi diſcedas: laqueo tenet ambitioſi
C onſuetudo mali: tenet inſanabile multos
S crbendi cacbetos: & ęgro in corde ſeneſcit:
S ed uatem egregium: cui non ſit publica uena.
Q ui nihil expoſitum ſoleat deducere: nec qui
C ōmuni feriat carmen triuiale moneta
H unc qualem neſcio monſtrare: & ſentio tantum
A nxietate carens: animus facit omnis acerbi
I mpatiens: cupidus ſiluarum: aptuſq; bibendis
F ontibus aonidum: neq; cantare ſub antro
P ierio: thirſum ue poteſt contingere ſana
P aupertas: atq; ęris inops nocteq; dieq;
C orpus eget: ſatur eſt cum dicit oratius heu ohe.
Q uis locus ingenio: niſi cū ſe carmine ſolo
V exant: & dominis cyrrę: niſeq; feriuntur
P ectora ueſtra duas non admitteutia uoces
M agne mentis opus. nec de lodice paranda
A ttonitę: currus: & equos: facieſq; deorum
A ſpicere: & qualis rutilum confnndat erinis:
N am ſi uirgilio puer: & tolerabile deſit
H oſpitium: caderent omnes a crinibus ydri
S urda nihil gemeret graue bucina: poſcimus ut ſit
N on minor antiquo rubrenus lapa cothurno
C uius & albiolos & lęnam pignorat atreus.
N on habet in fęlix munitor: quod mittat amicos?

Quintillę quod donet habet: nec defuit illi
Vnde emeret multa paſcendum carne leonem
Iam domitum: conſtat leuiori belua ſumptu.
Ni mirum & capiunt plus inteſtina poetę.
Contemptus fama iaceat lucanus in ortis.
Marmoreis: & ſarano: tenuiq; ſalino.
Gloria quanta libet: q̨d erit ſi gloria tantum eſt?
Curritur ad uocem iocundam: & carmen amicę
Thebaidos: letam fecit cum ſtatius urbem
Promiſitq; diem tanta dulcedine captos
Afficit ille animos: tantaq; libidine uulgi
Auditur: ſed cum fregit ſubſellia uerſu.
Eſurit. intactam paridi niſi uendat agauem.
Ille & militię multis largitur bonorem
Semeſtri uatum digitos circumligat auro.
Quod non dant proceres dabit hiſtrio: tu cameriōs.
Et bareas: tu nobilium magna atria curas.
Profectos pelopea fecit: philomena tribunos
Haud tamen inuidias uati: quem pulpita paſcunt.
Quis tibi mecenas? q̨s nunc erit aut proculeius?
Aut fabius? quis cocta iterum? q̨s lentulus alter?
Tunc par ingenio precium: tunc utile multis
Pallere: & uinum toto neſcire decembri.
Veſter porro labor fęcundior hiſtoriarum
Scriptores: petit hic temporis plus atq; olei plus
Nanq; oblita modi milleſima pagina ſurgit
Omnibus: & creſcit multa damnoſa papiro
Sic ingens rerum numerus iubet: atq; opum lex.
Quę tamen inde ſegetes? terre quis fructus aptę?
Quis dabit hiſtorico: q̃tum daret acta legenti?

S ed genus ignauum: quod tecto gaudet: & umbra
D ic igitur qd cauſidicis ciuilia pręſtent
O ffitia? & magno comites in faſce libelli?
I pſi magna ſonant: ſed tuuc cum creditor audit
P ręcipue: uel ſi tetigit latus acrior illo
Q ui uenit ad dubium grandi cum codice nomen:
T unc in menſa caui ſuſpirant mendatia folles.
C onſpuiturq; ſinus: ueram deprębendere meſſem
S i libet binc centum patrimonia cauſidicorum.
P arte alia ſolum rus ſati pone lacertę.
C onſedere duces: ſurgis tu pallidus aiax
D icturus dubia pro libertate bubulco
I udice. rumpe miſer tenſum iecur: ut tibi laſſo
F ingantur uirides ſcalarum gloria palmę
Q uod uocis pręcium? ſiccus petas unculus: & uas
P elamidum: aut ueteres afrorum epimenia bulli
A t uinum tyberi deuectum: quinq; lagenę
S i quater egiſti: ſi contigit aureus unus
I nde cadunt partes in foedere pragmaticorum
E milio dabitur q̃tum petet: & melius nos
E gimus. buius. n. ſtat currus abeneus alti
Q uadriiuges in ueſtulis: atq; ipſe feroci
B ellatore ſedens. curuatum baſtile minatur
E minus. & ſtatua meditatur pręlia luſca.
S ic pedo conturbat. mato deficit: exitus bic eſt
T ongilli: cum magno rinoceruntbe lauari
Q ui ſolet: & uexat lutulenta balnea turba.
P ęrq; forum iuuenes longo premit aſſere medos
E mpturus pueros: argentum: mirina: uillas:
S pondet. n. tyrio ſtlataria purpura filo.

Et tamen hoc ipſis eſt utile: purpura uendit
Cauſidicum: uendunt ametiſtina. conuenit illis
Et ſtrepitu & facie maioris uiuere cenſus.
Sed finem impenſę non ſeruat prodiga roma
Ut redeat ueteres ciceroni nemo ducentos.
Nunc dederit nūmos: niſi fulſerit anulus ingens
Reſpicit hoc primum qui litigat: an tibi ſerui
Octo: decem comites: poſt te an ſit ſella. togati
Ante pedes. ideo conducta paulus agebat
Qꝫ baſillus. rara in tenui facundia panno
Quando licet flentem baſilo deducere matrem?
Quis benedicentem baſilum ferat? accipiat te
Gauilla: uel potius nutricula cauſidicorum
Affrica: ſi placuit mercedem imponere linguę
Declamare doces: o ferrea pectora uecti:
Cum perimit ſęuos claſſis numeroſa tyrannos:
Nam quęcūq; ſedens modo legerat: hęc eadem ſtans
Perfert: atq; eadem cantabit uerſibus iiſdem.
Occidit miſeros cambrę repetita magiſtros.
Quis color? & quid ſit cauſę genus: atq; ubi ſūma
Qnęſtio: quę ueniant diuerſa parte ſagittę
Noſce uolunt omnes: mercedem ſoluere nemo:
Mercedem appelas? qd eſt ſcio? culpa docentis
Scilicet arguit̃: q̄ lęua in parte maimllę
Nil ſalit arcbadico iuueni: cuius mihi ſexta
Quaq; diem miſerum dirus caput hanibal implet.
Quicqd ideſt de qua deliberat: an petat urbem
A cannis: an poſt nimbos: & flumina cautus
Circumagāt mididat a tempeſtate cohortes
Quantum uis ſtipulare: & protinus: accipe quod do

V t totiens illum pater audiat: aſt alii ſex
E t plures: uno cũclamant ore ſophiſtę:
E t ueras agitant lites raptore relicto:
F uſſa uenena ſilet: malus ĩgnoratusq; maritus:
E t quę iam ueteres ſanant mortaria cecos.
E rgo ſibi dabit ipſe rudem: ſi ueſtra mouebunt
Conſilia: & uite diuerſum iter ingredietur
A d pugnam: qui rhetorica deſcendit ab umbra
S umula ne pereat? qua uilis teſſara uenit
F rumenti. q̃ppe hęc merces lautiſſima: tenta
G riſogonus quanti doceat: uel pollio q̃ti
L autorum pueros: artem ſcindens theodori
B alnea ſexcentis: & pluris porticus in qua
G eſtetur dominus quotiens pluit: an ne ſerenum
E xpectet? ſpargatq; luto iumenta recenti:
H ic potius? nanq; hic mundę nitet ungula mulę
P arte alia longis numidarum fulta columnis
S urgat: & algentem rapiat cęnatio ſolem.
Q uanticunq; domus: ueniet qui fercula docte
C õpmonit: ueniet qui pulmentaria condit.
H os inter ſumptus ſeſtertia quintiliano
V t multum duo ſufficient: res nulla minoris
C onſtabat patri: q̃ filius. unde igitur tot
Q uintilianus habet ſaltus? exempla nouorum
F atorum tranſi: fęlix: & pulcher: & acer:
F ęlix: & ſapiens: & nobilis: & generoſus.
A ppoſitam nigre lunam ſubtexit alutę.
F ęlix orator quoq;: maximus & iaculator:
E t ſi perfrinxit cantat bene. diſtat enim quę
S ydera te excipiant: modo primos incipientem

E dere uagitus :& adhuc a matre rubentem.
S i fortuna uolet fies de conſule rhetor:
S i uolet hęc eadem fies de rhetore conſul.
V entidius ꝗd enim? quid tulius? an ne aliud q̃
S ydus? & oculti miranda potentia fati?
S eruis regna dabunt :captiuis fata triunphos.
F ęlix ille tamen:coruo quoq; rarior albo.
P enituit multos uanę ſterilisq; cathedrę:
S icut traſimachi probat exitus :atq; ſecundi
C arinatis:& hunc inopem uidiſtis athenę:
N il pręter gelidas auſę confere cicutas.
D ii maiorem umbris tenuem & ſine pondere terram
S pirantesq; crocos :& in urna ꝑpetuum uer:
Q ui pręceptorem ſancti uoluere pentis
E ſſe loco :metuens uirgę iam grandis achilles
C antabat patriis in montibus :& cui non tunc
E licet riſum citaroedi cauda magiſtri.
S ed rufum atq; alios cędit ſua quęq; iuuentus.
R ufum qui totiens ciceronem allobroga dixit.
Q uis gremio encheladi:doctiq; palemonis affert.
Q uantum gramaticus meruit labor? & tamē ex hoc
Q uodcūq; eſt minus ē aūt q̃ rhetoris ęra
D iſcpuli cuſtos pręmordet acęneus ipſe:
E t qui diſpenſat :franget tibi :cęde palemon
E t patere inde aliquid decreſcere :non aliter q̃
I nſtitor hibernę tegetis: niueiq; cadurci:
D ūmodo ne ꝑeat medię quo noctis ad hora
S ediſti :qua nemo faber :qua nemo ſedebat
Q ui docet obliquo lanam deducere ferro.
D ūmodo non ꝑeat totidem olfeciſſe lucernas

Q uot ſtabant pueri:cum totus decolor eſſet?
F laccus:& hęreret nigro fuligo maroni.
R ara tamen męrces:quę cognatione tribuni
N on egeat:ſed uos ſęuas imponite leges:
V t pręceptori uerborum regula conſtet:
V t legat hyſtorias:auctores nouęrit omnes
T anq̃ ungues:& digitosq; ſuos.ut forte rogatus
D um petit aut thermas:aut phoebi balnea:dicat
N utricem anchiſę:nomen:patriamq; nouercę
A rchemori:dicat quot aceſtes uixerit annos.
Q uot ſiculus frigibus uini donauerit urnas.
E xigite ut mores teneros ceu pollice ducat.
V t quiſquis cera uultum facit:exigite ut ſit
E t pater ipſius cetus:ne turpia ludant:
N e faciant uicibus:non eſt leue tot puerorum
O bſeruare manus:oculos q; infine trementes.
H ęc inquit curas:& cum ſe uerterit annus
A ccipe uictori populus quod poſtulat aurum.

Temata quid faciãt?quid prodeſt pontice longo
Sanguine cenſeri?pictosq; oſtendere uultus
M aiorum?& ſtantes in curribus ęmilianos?
E t curios iam dimidios?naſumq; minorem
C oruini & galbam auriculis:naſoq; carentęm?
Q uis fructus generis:tabula iactare capaci
F amoſos equitum cum dictatore magiſtros:
S i coram lepidis male uiuitur?effigies quo
T ot bellatorum:ſi luditur alea pernox?
A nte numantinos ſi dormire incipit ortus

Luciferi:quo ſigna duces:& caſtra monebant
Cur alobrogicis:& magna gaudeat ara
Natus in bercule fabius lare?ſi cupidus:ſi
Vanus:& euganea q̃tum uis mollior agna?
Si tenerum atritus catinenſi punice lumbum
Squalentes producit auos:emptorq; ueneni
Frangenda miſeram funeſtat imagine gentem.
Tota licet ueteres exornent undiq; cerę.
Atria:nobilitas eſt ſola atq; unica uirtus.
Paulus:uel coſſus:uel druſus moribus eſto:
Hos ante effigies maiorum pone tuorum
Procedant ipſas illi de conſule uirgas.
Prima mibi debes animi bona:ſanctus baberi
Iuſticięq; tenax factis dictiſq; mereris
Agnoſco procerem:ſalue getulice:ſeu tu
Syllanus quocũq; alio de ſanguine rarus
Ciuis:& egregius patrię contingis ouanti
Exclamare libet populus quod clamat oſiri
Inuento:quis.n.generoſum dixerit bunc.qui
Indignus genere:& pręclaro nomine tantum
Inſignis.nanum cuiuſdam athalanta uocamus.
Etiopem:cignum:puam extortamq; puellam
Europem:canibus pigris:ſcabięq; uetuſta
Leuibus:& ſiccę lambentibus ora lucernę:
Nomen erit pardus:tigris leo:ſi quid aduc eſt
Quod fremit interris uiolentius:ergo cauebis:
Et metuens:ne tu ſis creticus:aut camerinus.
His ego quem monui tecum mibi ſermo rubelli
Blande:tumes alto druſorum ſanguine:tanq̃
Feceris ipſę aliquid propter quod nobilis eſſes.

V t te cõciperet: quę uili ſanguine fulget.
N on quę uentoſo conducta ſub aere texit.
V os humiles inquis uulgi pars ultima noſtri:
Q uorum nemo queat patriam monſtrare. ꝑentis
A ſt ergo cecropides: uiuas & originis huius
G audia longa feras: tamen una plebe ꝗritem
F acundum inuenies: ſolet hic diſponere cauſas
N obilis indocti: ueniet de plebe togata.
Q ui iuris nodos. & legum enigmata ſoluat.
H ic petit eufratem iuuenis. domitiq; bataui
C uſtodes aquilas armis induſtrius. at tu
N il niſi cecropides: truncoq; ſimilimus hermę:
N ullo ꝗppe alio uincis diſcrimine: ꝗ ꝙ
I lli marmoreum caput eſt: tua uiuit imago
D ic mihi teucrorum proles: animalia muta
Q uis generoſa putat niſi fortia: nempe uolucrem
S ic laudamus equum. facilli cui plurima palma
F eruet: & exultat rauco uictoria circo.
N obilis hic quocũq; uenit de gramine: cuius
C lara fuga ante alios: & primus in ęquore puluis
S ed uenale pecus corithę: poſteritas et
H irpini: ſi rara iugo uictoria ſedit.
N il ibi maiorum reſpectus: gratia nulla
V mbrarum dominos: preciis mutare iubent̃
E xiguis. tritoq; trahunt epiredia collo
S ignipedes: digniq; molam uerſare nepotis
E rgo ut miremur te: non tua primum aliqd da:
Q uod poſſim: titulis incidere pręter honores:
Q uos illis damus & dedimus: quibus omnia debes
H ec ſatis ad iuuenem: quem uobis fama ſuꝑbum

T radidit inflatum: plenumq; nerone propinquo
R arus. n. ferme ſenſus cõmunis in illa
F ortuna. ſed te cenſeri laude tuorum
P ontice uolnerim: ſi tu nihil ipſe futurę
L audis agas: miſerum eſt aliorum incumbere famę:
N e colapſa ruant ſubductis tecta columnis.
S tratus humi palmes uiduas deſiderat ulmos
E ſt bonus miles: tutor bonus: arbiter idem
I nteger ambigue ſi quando citabere teſtis
I ncertę rei: faleris licet impet: ut ſis
F alſus: & admoto dictet periuria tauro.
S ũmum crede nefas animam pręferre pudori:
E t propter uitam uiuendi perdere cauſas.
D ignus morte perit: coenet licet oſtrea centum
G aurana: & coſmi toto mergatur aheno.
E xſpectata diu tandem prouintia: cum te
R ectorem accipiet: pone ira frena: modumq;
P one & auaritię. miſerere inopum ſociorum.
O ſſa uides regum uacuis exuſta medullis.
R eſpice q̃d moneant leges: quid curia mandet.
P ręmia quanta bonos maneant: q̃ fulmine iuſto
E t capito & tutor ruerint damnante ſenatu
P irrate cilicum: ſed q̃d damnatio refert
P ręconem cherippe tuis circũſpice pannis
C um panſa eripiat: q̃cq̃d tibi nata reliquit.
I amq; tace: furor eſt poſt omnia perdere naulum.
N on idem gemitus olim: nec uulnus erat par
D amnorum ſociis florentibus: & modo uictis.
P lena domus. tunc omnis ut ingens ſtabat aceruus
N umorum. ſpartana clamis. conchilia choa

Et cum parraſii tabulis: ſigniſq; mironis
Phidiacum uiuebat ebur: nec non policleti
Multus: ubiq; labor rare ſine mentore menſę.
Inde dolobella eſt: atq; hinc antonius: inde
Sacrilegus uerres: referrebant nauibus altis
Occulta ſpolia: & plures de pace triũphos.
Nunc ſociis iuga pauca bouum: grex paucus equoꝝ
Et pater armenti capto eripietur agello:
Ipſi deinde lares: ſi quod ſpectabile ſignum:
Si quis in ędicula deus unicus: hęc &.n. ſunt
Proſũmis nam ſunt hęc maxima: deſpicias tu
Forſitan inbelles rhodios: unctamq; corinthum
Deſpicias merito. quid. n. reſinita iuuentus
Cruraq; totius facient tibi lęuia gentis.
Horrida uitanda eſt hiſpania: gallicus axis
Illiricumq; latus: parce & meſſoribus ipſis
Qui ſaturant urbem: circo ſeneq; uacantem.
Quanta autem inde feres tam dirę pręmia culpę.
Cum tenues nuper marius diſcinxerit affros.
Curandnm inprimis. ne magna iniuria fiat
Fortibus & miſeris: tolles licet omne quoduſq; eſt
Auri: atq; argenti: ſcutum: gladiumq; relinques:
Et iacula: atq; galeam: ſpoliatis arma ſuperſunt.
Quod modo propoſui non eſt ſententia. uerum
Credite me uobis folium recitare ſybille.
Si tibi ſancta cohors comitum. ſi nemo tribunal.
Vendit acer: ſi comes: ſi nullum coniuge crimen.
Nec per conuentus: nec cuncta per oppida curuis
Vnguibus ire parat: nũmos raptura celeno:
Tunc licet a pico numeres genus: altaq; ſi te

Nomina delectant: omnem titanida pugnam
Inter maiores. ipſumq; promothea pones.
De quocunq; uoles proauum tibi ſũmito libro.
Quod ſi pręcipitem rapit ambitio: atq; libido
Si frangis uirgas ſotiorum in ſauguine: ſi te
Delectant hebetes laſſo lictore ſecures.
Incipit ipſorum contra te ſtare parentum
Nobilitas. claram faciem pręferre pudendis
Omne animi uitium tanto conſpectius in ſe
Crimen habet. q̃to maior qui peccat habetur.
Quo mihi te ſolitũ falſas ſignare tabellas
In templis: quę fecit auus: ſtatuamq; pentis
Ante triumphalem: quo ſi nocturnus adulter
Tempora ſantonico uellas ad opta cucullo
Pręter maiorum cineres: atq; oſſa: uolucri
Carpento rapitur pinguis damaſippus: & ipſe
Ipſe rotam aſtringit multo ſulfamine conſul.
Nocte quidem: ſed luna uidet: ſed ſydera teſtes
Intendunt oculos: finitum tempus honoris
Cum fuerit: clara damaſippus luce flagellum
Sũmet: & occurſum nuſq̃ trepidabit amici
Iam ſenis: ac uirga prior innuet: atq; maniplos
Soluet et infundet iumentis ordea laſſis:
Interea dum lanatas: toruumq; iuuencum
More numę cedit iouis ante altaria. iurat
Solam hypponam & facies olida ad pręſepia pictas
Sed cum puigiles placet inſtaurare popinas
Obuius aſſiduo ſyrophenix udus amomo
Currit idumeę ſyrophenix incola porte.
Hoſpitis aſſectu dominum: regemq; ſalutat.

E t cum uenali cyane ſuccincta lagena.
D efenſor culpę dicet mihi: fecimus & nos
H ęc iuuenes. eſto: deſiſti nempe: nec ultra
F ouiſti errorē: breue ſit quod turpiter audes
Q uędam cum prima reſerentur crimina barba.
I ndulge ueniam pueris: ſed damaſippus ad illos
T hermarum calices: inſcriptaq; linthea uadit
M aturus bello armenię. ſyrięq; tuendis
A mnibus: & rheno atq; hiſtro pręſtare neronem
S ecurum ualet hęc ętas. mitte oſtia cęſar
M itte: ſed magnum legatum quere popina:
I nuenies aliquo cum percuſſore iacentem
P ermixtum nautis: aut furribus: aut fugitiuis:
I nter carnifices: & fabros ſandabilarum
E t reſupinati ceſſantia tympana galli.
A equa ubi libertas: cō munia pocula. lectus
N on alius cuiq̄: nec menſa remotior omni.
Q uid facias talem ſortitus pontice ſeruum
N empe & lucanos: aut thuſca ergaſtuli mittas
A t uos troiugine uobis ignoſcit: & quę
T urpia cerdoni: uoluſum brutumq; decedunt
Q uid ſi nunq̄ foedis: adeo pudendis
V timur exemplis: ut non peiora ſupſint.
C onſumptis opibus uocem damaſippe. locaſti
S iphario: clamoſum ageres ut phaſina catulli
L aureorum uelox: & iam bene lentulus egit.
I udice me dignus uera cruce: nec tamen ipſi
I gnoſcas populo: populi frons durior huius
Q ui ſedet: & ſpectat triſcuria patriciorum
P lanipedes aut fabios. ridere poteſt qui

M amercorum alapas:q̃ti ſua funera uendant
Q uid refert. uendunt nullo cogente nerone
H ęc dubitant celſi prętoris uendere ludis.
F inge tamen gladios inde. atq; hinc pulpita pone?
Q uid ſatius:mortem ſic quiſq̃ exhorruit:ut ſit
Z elotipus timeles:ſtupidi collega corithi?
R es haud mira tamen:citharoedo principe natus
N obilis hęc ultra qd erit q̃ ludus: & illic
D edecus urbis habes:nec mirmilionis in armis
N ęc clypeo grachum pugnantem:aut falce ſupina.
D amnat. n. tales habitus : & damnat: & odit
N ec. galea uocem abſcondit:mouet ecce tridentem?
P oſtq̃ uibrata pendentia retia dextra
N ec qcq̃ effudit nudum ad ſpectacula uultum
E rigit: & tota fugit agnoſcendus arena.
C redamus tunicę:de faucibus aurea cum ſe
P orrigat: & longo iactetur ſpira galero.
E rgo ignominiam grauiorem pertulit omni
V ulnere:cum gracho iuſſus pugnare ſecutor
L ibera ſi dentur populo ſuffragia:quis tam
P erditus ut dubitet ſenecam pręferre neroni?
C uius ſupplitio non debuit una parari
S imia:nec ſerpens unus:nec culeus unus:
P ar agamēnonidę crimen:ſed cauſa facit rem
D iſſimilem:quippe ille deis auctoribus ultor
P atris erat ceſi media inter pocula:ſed nec
E lectre iugulo ſe polluit:aut ſpartani
S anguine coniugii:nullis aconita propinquis
M iſcuit. in ſcęna nũq̃ cantauit oreſtes.
T roica non:quid. n. uirginius armis:ſcripſit

Debuit ulciſci magis: aut cum uindice galba?
Quid nero tam ſęua: crudaqꝫ tirannide fecit?
Hec opera: atqꝫ hęc ſunt generoſi principis artes
Gaudentis foedo ꝑegrina ad pulpita cantu
Proſtitui: gręcęqꝫ apium meruiſſe corone:
Maiorum effigies habeant inſignia uocis.
Ante pedes domiti longum tu pone thieſte
Syrma: uel antigones: ſeu perſonam menalippes.
Et de marmoreo citharam ſuſpende coloſo.
Quid cathilina tuis natalibus: atqꝫ cethegi
Inueniet qſq̄ ſublimius? arma tamen uos
Nocturna: & flamas domibus templiſqꝫ paraſtis
Vt brachatorum pueri ſenonumqꝫ minores?
Auſi ꝙ liceat tunica punire moleſta.
Sed uigilat conſul: uexillaqꝫ ueſtra cohercet.
Hic nouus arpinas ignobilis: & modo romę
Municipalis eques: galeatum ponit ubiqꝫ
Pręſidium actonitis: & in omni gente laborat.
Tantum igitur muros intra toga contulit illi
Nominis: & tituli q̄tum non leucbade: q̄tum
Theſalię campis octauius abſtulit: udo
Cedibus aſſiduis gladio: ſed roma parentem
Roma patrem patrie ciceronem libera dixit.
Arpinas alius uolſcorum in monte ſolebat
Poſcere mercedes alieno laſſus aratro.
Nodoſam poſt hęc frangebat uertice uitem
Si lentus pigra muniret caſtra dolobra.
Hic tamen & cymbros: & ſūma ꝑicula rerum
Excipit. & ſolus tripidantem protegit urbem
Atqꝫ ideo poſtq̄ cimbros: ſtragemqꝫ uolabant.

Q ui nunq̃ attigerant maiora cadauera corui.
N obilis ornatur lauro collega ſecunda.
P lebeię deciorum animę: plebeia fuerunt
N omina, pro totis legionibus: hi tamen: & pro
O mnibus auxiliis: atq; omni plebe latina
S ufficiunt diis infernis: terręq; parenti
P luris. n. decii: q̃ qui ſeruantur ab illis
A ncilla natus trabeam: & diadema quirini
E t faſces meruit regum ultimus ille bonorum.
P rodita laxabant clauſtra tyrannis
E xulibus iuuenes ipſius conſulis: & quos
M agnum aliquid dubia pro libertate deceret.
Q uod miraretur cum cocl[illegible] mutuis: & quę
I mperii finem tiberinum uirgo natauit.
O culta ad patres produxit crimina ſeruus
M atronis lugendus: at illos uerbera iuſtis
A fficiunt pęnis: & legum prima ſecuris
M alo tibi pater ſit therſites: dũmodo tu ſis
E acidę ſimilis: uulcaniaq; arma capeſſas:
Q̃ te therſitę ſimilem producat achilles:
E t tamen ut longe repetas longeq; reuoluas
N omen ab infami gentem deducis aſyllo.
M aiorum: primus quiſqs fuit: ille tuorum
A ut paſtor fuit: aut aliud quod dicere: nolo.

Cire uelim quare totiens mihi neuole triſtis
O ccurras fronte obducta: ceu marſia uictus!
Q uid tibi cum uultu! qualem: deprębenſus bēbat
R auola: dum rodopes uda territ inguina barba.

Nos colaptum incutimus lambenti cruſtula ſeruo
Non erat hac facie miſerabilior crepereius
Pollio: qui triplicem uſuram prȩſtarȩ paratus
Circuit: & fatuos non inuenit: unde repente
Tot rugȩ: certe modico contentus agebas
Vernam equitem: conuiua ioco mordente facetus:
Et ſalibus uehemens intra pomeria natis
Omnia nunc contra: uultus grauis: horrida ſiccȩ
Sylua comȩ: nullus tota nitor incute: qualem
Prȩſtabat calidi circumlata faſcia uiſci
Sed fruticante pilo neglecta & ſqualida barba.
Quid facies egri ueteris? quem tempore longo
Torret quarta dies: olimq; domeſtica febris.
Deprendas animi tormenta latentis in egro
Corpore, deprendas & gaudia: ſũmit utrũq;
Inde habitum facies: igitur flexiſſe uideris
Propoſitum: & uitȩ contrarius ire priori.
Nuper. n. ut repeto fanũ iſidis: & ganimidem
Pacis: & aduectȩ ſecreta palatia matris.
Et cererem: nam quo non proſtat femina templo
Notior ofidio moechus celebrare ſolebas
Quod taceo: atq; eſſet ipſos inclinare maritos
Vtile & hoc multis uite genus: at mihi nullum
Inde ope prȩtium: pingues aliq̃do lacernas
Munimenta toge duri craſſiq; coloris.
Et male percuſſas textoris pectine galli
Accipimus tenue argentum: uenȩq; ſecundȩ.
Fata regunt homines: fatum eſt & partibus illis
Quas ſinus abſcondit: nam ſi tibi ſydera ceſſant
Nil faciet longi menſura incognita nerui

Q uamuis te nudum ſpumanti uiro labello
V iderit: & blande aſſidue denſeq; tabelle
S olicitent?
Q uod tamen ulterius monſtrum: quam mollis auarus.
Hęc tribui: deinde illa dedi: mox plura tuliſti
C omputat atq; cauet: ponatur calculus: adſint
C um tabula pueri: munera ſeſtertia quinq;
O mnibus in rebus numerantur deinde labores.
A n facile & pronum eſt agere inter uiſcera penem
L egitimum: atq; illic heſterne occurrere coenę?
S eruus erit minus ille miſer: qui foderit agrum
Q uam dominum: ſed tu ſane & tenerum puerum te
E t pulchrum & dignum cyatho: cęloq; putabas.
V os humili aſedi uos indulgebitis unquam
C ultori? iam nec morbo donare parati
E n cui tu uiride umbellam: cui ſuccina mittas
G randia: natalis quotiens redit. aut madidum uer
I ncipit. & ſtracta poſitus longaq; cathedra
M unera foemineis tractas ſecura kalendis.
D iſce paſſer: cui tot montes: tot prębia ſeruas
A ppula tot miluo intra tua paſcua laſſos?
T e tripholinns ager fęcundis uitibus implet
S uſpectumq; iugum cumis. & gaurus inanis
N am quis plura linit uicturo dolia muſco
Q uantum erat exhauſti lumbos donare clientis
L ugeribus paucis? melius ne hic ruſticus infans
C um matre & caſulis: & cum luſore catello
C imbala pulſantis legatus fiet amici?
I mprobus es cum poſſis ait: ſed penſio clamat
P oſce: ſed appellat puer unicus: ut poliphemi

L ata :aciesꝑquam ſolers euaſit ulixes
A lter emendus erit: nanq; hic non ſufficit:ambo
P aſcendi :quid agam bruma ſpirante: quid oro
Q uid dicam ſcapulis ſeruorum menſe decembri
E t pedibns :durate atq; expetate cicadas?
V erum ut diſimules: ut mittas cętera: q̃to
M eteris prętio? quod ni tibi deditus eſſem
D euotusq; cliens uxor tua uirgo maneret.
S cis certe quibus iſta modis : q̃ ſępe rogaris
E t quę pollicitus :fugientem ſępe puellam
A mplexu rapui :tabulas quoq; ruperat: & iam
S ignabat: tota uix hoc ego nocte redemi
T e plorante foris : teſtis mihi lectulus : & tu
A d quem ꝑuenit ſōnus lecti : & dominę uox
I nſtabile ac dirrimi ceptum: & pene ſolutum
C oniugium: in multis domibus ſeruauit adulter.
Q uo te circumagas ? quę prima aut ultima ſumas?
N ullum ergo meritum eſt ingrate ac ꝑfide nullum
Q uod tibi filiobus :uel filia naſcitur exme?
T ollis. n. & libris actorum ſpgere gaudes
A rgumenta uiri: foribus ſuſpende coronas
I am pater es :dedimus quod fame opponere poſſis
I ura parentis habes :propꝑter me ſcriberis heres.
L egatum omne capis: nec non et dulce caducum.
C omoda prętere a iungũtur multa caducis:
S i numernm :ſi tres inpleuero. iuſta doloris
N euole cauſa tui? contra tamen ille quid affert?
N egligit. atq; alium bipedem ſibi querit aſellum.
H ęc ſoli cõmiſſa tibi celare memento:
E t tacitus noſtras intra te fige quęrelas.

Nam res mortifera eſt:inimicus punicę lęuis.
Qui modo ſecretum cōmiſerat:ardet & odit
Tanq̃ propiperim qcq̃d ſcio:ſumere ferrum
Fuſte apire caput:candelam apponere ualuis
Non dubitat:nec contemnas aut deſpitias quod
His opibus nunq̃ cara eſt annona ueneni.
Ergo oculta teges: ut curia martis athenis.
O coridon coridon ſecretum diuitis ullum
Eſſe putas:ſerui ut taceant:iumenta loquentur
Et canis:& poſtes:& marmora:claude feneſtras:
Vela tegant rimas:iunge hoſtia: tollito lumen
E medio: clament omnes:prope nemo recumbat
Quod tamen ad cantum galli facit ille ſecundi·
Proximus ante diem caupo ſciet:audiet & quę
Finxerunt pariter librarius archimagiri
Carptores:qnid.n.dubitant conponere crimen
In dominos:quotiens rumoribus ulciſcuntur
Balthea:nec deerit qui te ꝑ cōpita querat
Nolentem:& miſeram uinoſam inebriet aurem.
Illos ergo reges qcq̃d paulo ante petebas
A nobis:tacęant illi: ſed prodere malunt
Archanum:q̃ ſubrepti potare falerni:
Pro populo faciens q̃tum laufella bibebat.
Viuendum eſt recte.cum ꝓpter plurima. tūc his
Precipue cauſis.ut linguas mancipiorum
Cōtemnas: nam lingua mali pars maxima ſerui.
Deterior tamen hic:qui liber non erit illis
Quorum animas & farre ſuo cuſtodit & are.
Idcirco ut poſſis linguam contēnere ſerui
Vtile conſilium:ſed nunc comune dediſti.

N unc mihi quod ſuades poſt dãnum tẽporis. & ſpes
D eceptas: feſtinat. n. decurrere uelox
F loſculus: anguſtę miſeręq; breuiſſima uite
P ortio: dum bibimus: dum ſera unguenta: puellas
P oſcimus: obrepit non intelecta iuuentus.
N e trepida nunq̃ pathicus tibi deerit amicus
S tantibus & ſaluis his collibus: undiq; ad illos
C onueniunt: & carpentis: & nauibus omnes
Q ui digito ſcalpunt uno caput: altera maior
S pes ſupeſt tu tantum erucis imprime dentem.
H ec exempla para foelicibus: at mea cloto
E t lacheſis gaudent: ſi paſcitur inguine uenter
O parui noſtriq; lares: quos thure minuto
A ut farre: & tenui ſoleo exornare corona.
Q uando ego figam aliq̃d: quo mihi tuta ſenectus
A tegete & baculo? uiginti millia foenus
P ignoribus poſitis. argẽti uaſcula puri.
S ed quę fabricius cenſor notet: & duo fortes
D egrege medorum: qui me ceruice locata
S ecurum iubeant clamoſo inſiſtere circo
S it mihi pręterea curuus cęlator: & alter
Q ui multas facies pingat cito. ſufficient hęc
Q uando ego pauperero: uotum miſerabile: nec ſpęs
H is ſaltem: nam cum pro me fortuna rogatur
A ffigit ceras illa de naue petitas:
Q uę ſiculos cantus effugit remige ſurdo?

Mnibus in terris quę ſunt a gadibus uſq;
Auroram & gangem: pauci dignoſcere poſſunt

Vera bona: atq; illis multum diuerſa/remota
Erroris nebula, quid ratione timemus
Aut cupimus? quid tam dextro pede concipis: ut te
Conatus non pȩniteat: uotiq; peracti?
Euertere domos totas/optantibus ipſis.
Dii faciles. nocitura toga: nocitura petuntur
Militia: & torrens dicendi copia, multis
Et ſua mortifera eſt facundia: uiribus ille
Cōfiſus periit: admirandiſq; lacertis.
Sed plures nimia congeſta pecunia cura
Strangulat: & cuncta exupans patrimonia cenſus.
Q̄to delphinis balnea britanica maior
Temporibus diris igitur iuſſuq; neronis/
Longinum & magnos ſenecȩ prediuitis ortos
Clauſit/ & egregias lateranorum obſidet ȩdes
Tota cobors: rarus uenit incoenacula miles.
Pauca licet portes argenti uaſcula puri:
Nocte iter ingreſſus gladium cunctumq; timebis/
Et mote ad lunam tripidabis arundinis umbram.
Cantabit uacuus coram latrone uiator.
Prima fere uota: & cunctis notiſſima templis
Diuitie creſcant ut opes: ut maxima toto
Noſtra ſit archa foro: ſed nulla aconita bibnntur
Fictilibus: tunc illa, cum pocula ſumes
Gēmata: & lato ſetinum ardebit in auro
Iam ne igitur laudas: quod de ſapientibus alter
Ridebat: qnotiens alimine mouerat unum
Protulerat q; pedem: flebat contrarius alter?
Sed facilis cuius rigidi cenſura cachini.
Mirandum eſt unde ille oculis ſuffecerit humor

Perpetuo riſu pulmonem agitare ſolebat.
Democritus: q̄q̄ non eſſet urbibus illis
Prętexta: & tabee. faſces: lętica: tribunal.
Quid ſi uidiſſet prętorem in curribus altis
Extantem: & medio ſublimem in puluere circi
In tunica iouis: & pictę ſarrana ferentem
Ex humeris aulea togę: magnęq; coronę.
Tantum orbem q̄to ceruix non ſufficit ulla?
Quippe tenet ſudans hanc publicus: & ſibi conſul
Ne placeat curru ſeruus portatur eodem.
Da nunc & uolucrem ſceptro: quę ſurgit eburno:
Illinc cornicies: hinc pręcedentia longi
Agminis officia: & niueos ad frena quirites:
Defoſſa in loculis: quos ſportula fecit amicos.
Tunc quoq; materiam riſus inuenit in omnes
Occurſus hominum: cuius prudentia monſtrat
Sũmos poſſe uiros: & magna exẽpla daturos:
Veruecum in patria craſſoq; ſub aere naſci.
Ridebat curas: necnon & gaudia uulgi:
Interdum & lacrimas: cum fortunę ipſę minaci
Mandaret laqueum: mediumq; oſtenderet unguem.
Ergo ſup̄uacua: aut p̄nitioſa petuntur.
Propter quę fas eſt genua incerare deorum.
Quoſdam pręcipitat ſubiecta potentia magnę
Inuidię: mergit longa atq; inſignis honorum
Pagina: deſcendunt ſtatuę. reſtẽ q; ſequũtur.
Ipſas deinde rotas bigarum impacta ſecuris
Cędit: & immeritis franguntur crura caballis.
Iam ſtridunt ignes: iam follibus atq; caminis
Ardet adoratum populo caput: & crepat ingens

Seianus: deinde ex facie toto orbe ſecunda.
Fiunt urceoli: pelues: ſartago patellę.
Pone domi lauros: duc in capitolia magnum
Cretatumq; bouem: ſeianus ducitur unco
Spectandus: gaudent omnes. quę labra? qs illi
Vultus erat? nunq̄ (ſi q̄d mihi credis) amaui
Hunc hominem. ſed quo cecidit ſub crimine? q̄ſnam
Delator? quibus indiciis? quo teſte probauit?
Nil horum? uerboſa & grandis epiſtula uenit
A capreis. bene habet: nil plus interrogo. ſed q̄d
Turba tremens? ſequit̃ fortunam ut ſemper & odit
Damnatos. idem populus ſi nurſia thuſco
Fauiſſet: & oppreſſa foret ſecura ſenectus
Principis: hac ipſa ſeianum diceret hora
Auguſtum. iam pridem ex quo ſuffragia nulli
Vendimus: effugit curas: nam qui dabat olim
Imperium: faſces: legiones: omnia: nunc ſe
Continet: atq; duas tantum res anxius optat
Pan & circenſes pituros audio multos
Nil dubium: magna eſt fornacula pallidulus mi
Brutidius meus ad martis fuit obuius aram:
Quam timeo uictus ne poenas exigat aiax
Vt male defenſus: curramus pręcipites: &
Dum iacet in ripa calcemus cęſaris hoſtem:
Sed uideant ſerui ne quis neget: & pauidum in ius
Ceruice aſtricta dominum trahat. hi ſermones
Tunc de ſeiano: ſecreta hęc murmura uulgi.
Vis ne ſalutari ſicut ſeianus? habere
Tantumdem? atq; illi ſęllas donare curules?
Illum exercitibus pręponere? tutor haberi

P rincipis anguſta caprearum in rupe ſedentis
C um grege caldeo. uis certę pila cohortis?
E gregios equites? & caſtra domeſtica? quid ni
H ęc cupias: & qui nolunt occidere quẽquam
P oſſe uolunt: ſed quę pręclara & proſpa tanti:
V t rebus lętis par ſit menſura malorum?
H uius qui trahitur prętextam ſúmere mauis?
A n fidenarum gabiorum eſſe potás:
E t demenſura uïs dicere? uaſa minora
F rangere pannoſus: uacuis ędilibus ulubris?
E rgo quid optandum foret ignoraſſe fateris
S eianum? nam qui nimios optabat honores:
E t nimias poſcebat opes: numeroſa parabat
E xcelſe turris tabulata: unde altior eſſet
C aſus. & inpulſe pręceps inmane ruinę
Q uid craſſos. quid pompeios euertit: & illum
A d ſua qui domitos deduxit flagra quirites?
S úmus nempe locus nulla non arte petitus
M agnaq; numinibus uota exaudita malignis.
A d generum cęreris ſine cede & uulnere pauci
D eſcendunt reges. & ſicca morte tyranni.
E lloquium ac famam demoſtenis. aut ciceronis
I ncipit optare: & totis quíquatribus optat.
Q uiſqs adhuc uno partam colit aſſe mineruam
Q uem ſequitur cuſtos anguſtę uernula capſę:
E eloquio ſed uterq; perit orator: utrũq;
L argus & exhundans lęto dedit ingenii fons.
I ngenio manus eſt: & ceruix cęſa: nec umq̃
S anguine cauſidici maduerunt roſtra puſilli.
O fortunatam natam me conſule romam.
A ntonii gladios potuerit contennere. ſi ſic

O muia dixiſſet. ridenda poemata malo.
Qͣ te conſpicue diuina philippica famę
V olueris a prima quę proxima: ſęuus & illum
E xitus eripuit. quem mirabantur athenę
T orrentem: & plene moderantem frena theatri.
D iis ille aduerſis genitus: fatoq; ſiniſtro:
Q uam pater ardentis maſſę fuligine lippus
A carbone: & forcipibus: gladiosq; parente
I ncude: & luteo uulcano ad rhethora miſit
B ellorum exuuię truncis affixa tropheis
L orica: & fracta de caſſide buccula pendens.
E t curtum temone iugum: uictęq; triremis
A mpluſtrę. & ſūmo triſtis captiuus in arcu.
H umanis maiora bonis creduntur. ad hęc ſe
R omanusq; graius. ac barbarus indupator
E rexit. cauſas diſcriminis. atq; laboris
I nde habuit: tanto maior famę ſitis eſt: q̃
V irtutis: quis. n. uirtutem amplectitur ipſam
P remia ſi tollas: patriam tamen obruit olim
G loria paucornm: & laudis: tituliq; cupido
H eſuri ſaxis cinerem cuſtodibus: ad quę
D iſcutienda ualent ſterilis mala robora ficus
Qͣdoq̄dem data ſunt ipſis quoq; fata ſepulchris.
E xpende hānibalem: quot libras in duce ſūmo
I nuenies: hic eſt quem non capit affrica mauro
P erfuſa oceano: niloq; admota tepenti.
R urſus ad ęthiopum populos: aliosq; elephantos:
A dditnr impiis hiſpania. pirchęneum
T ranſilit. oppoſuit natura alpemq;: niuemq;:
D iduxit ſcopulos: & montem rupit aceto.

I am tenet italiam: tamen ultra ꝑgere tendit:
A cti nihil inquit eſt: niſi peno milite portas
F rangimus: & media uexillum pono ſuburra.
O qualis facies: o quali digna tabella:
C um getula ducem portaret bellua luſcum.
E xitus ergo quis eſt? o gloria. uincitur idem.
N empe in exilium pręceps abit. atq; ibi magnus
M irandusq; cliens ſedet ad prętoria regis.
D onec bithinio libeat uigilare tyranno:
F inem animę: quę res humanas miſcuit olim:
N on gladii: non ſaxa dabunt: non tela: ſed ille
C annarum uindex: ac tanti ſanguinis ultor
A nnulus. I. demens: & ſęuas currere ꝑ alpis:
V t pueris placeas: & declamatio fias.
V nus pelleo iuueni non ſufficit orbis:
E ſtuat infęlix anguſto limite mundi:
V t gyare clauſus ſcopulis: paruaq; ſerypho.
C um tamen a figulis munitam intrauerit urbem:
S arcbofago contentus erit. mors ſola fatetur
Q uantula ſunt hominum corpuſcula. creditur olim
V elificatus athos: & quicquid gręcia mendax
A udet in hiſtoria: cum ſtratum claſſibus iiſdem
S uppoſitumq; rotis ſolidum mare credimus. altos
D efeciſſe amnes: epotaq; flumina mędo
P randente: & madidis cantat quę ſoſtratus alis.
I lle tamen qualis rediit ſalamine relicta?
I n chorum atq; eurum ſolitus ſęuire flagellis
B arbarus: eolio nunq̃ hęc in carcere paſſos.
I pſum compedibus: qui iunxerat ennoſigęum
M itius id ſane: quod non & ſtigmate dignum

C redidit: huic quiſq̃ uellet ſeruire deorum?
S ed qualis rediit? nempe una naue cruentis
F luctibus: ac tarda pdenſa cadauera prora
H as totiens optata exegit gloria poenas
D a ſpatium uitę: multos da iupiter annos
H oc recto uultu: ſolum hoc & pallidus optas:
S ed q̃ continuis: & q̃tis longa ſenectus
P lena malis: deformen & tetrum ante omnia uultum
D iſſimilemq; ſui: de formem pro cute pellem:
P endentesq; genas: & talles aſpice rugas:
Q ualis umbriferos ubi pandit tabraca ſaltus:
I n uetula ſcalpit iam mater ſimia bucca.
P lurima ſunt iuuenum diſcrimina: pulchrior ille
H oc: atq; ille alio: multum hic robuſtior illo.
V nam ſenum facies: cũ uoce trementia labra.
E t iam leue caput: madidiq; infantia naſi.
F rangendus miſero gingiua panis inermi:
V ſq; adeo grauis uxori: natiſq;: ſibiq;
V t captatori moueat faſtidia coſſo.
N on eadem uini atq; cibi torpente palato
G audia: iam coitus nam longa obliuio: uel ſi
C oneris: iaceat exiguus cum ramice neruus:
E t q̃uis tota palpetur nocte iacebit
N on ne aliquid ſperare pęteſt hac inguinis egri
C anicies? quid ꝙ merito ſuſpecta libido eſt
Q uę uenerem affectat ſine uiribus? aſpice ptis
N unc damnum alterius: nam quę cantãte uoluptas:
S it licet eximius citharoedus? ſiue ſeleucus:
E t quibus aurata mos eſt fulgere lacerna.
Q uid refert magni ſedeat qua parte theatri

ꝫ ſenũ

Qui uix cornicines exaudiat:atq; tubarum
Concentns,clamore opus eſt:ut ſentiat auris
Quem dicat ueniſſe puer:quot nuntiet horas.
Prȩterea minimus gelido iam corpore ſanguis
Fȩbre calet ſola:circūſilit agmine facto
Morborum omne genus:quorum ſi nomina quȩras.
Promptius expediam/quot amauerit ippia moechos
Quot themiſon ȩgros autūno occiderit uno.
Quot baſilus ſotios:quot circūſcripſerit hircus.
Pupillos:quot longa uiros exorbeat uno
Maura die:quot diſcipulos inclinet amillus:
Percurram citius quot uillas poſſideat nunc
Quo tondente grauis iuueni mihi barba ſonabat.
Ille humero:hic lūbis:hic coſſa debilis:ambos
Perdidit ille oculos:& luſcis inuidet:huius
Pallida barba cibum capiunt digitis alienis
Ipſe ad cōſpectum coenȩ diducere rictum
Suetus.hiat tantum/ceu pullus irundinis/ad quem
Ore uolat pleno mater ieiuna:ſed omni
Membrorum damno/dementia:quȩ nec
Nomina ſeruorum:nec uultum agnoſcit:amici
Cum quo prȩterita coenauit nocte:nec illos
Quos genuit/quos eduxit:nam codice ſȩuo
Hȩredes uetat eſſe ſuos:bona tota ferūtur
Adphialem.tantum artificis ualet halitus oris:
Quod ſteterat multis in carcere fornicis annis.
Vt uigeant ſenſus animi:ducenda tamen ſunt
Funȩra natorum:rogus aſpiciendus amatȩ
Coniugis:& fatris:plenȩq; ſororibus urnȩ.
Hȩc data poena diu uiuentibus:ut renouata

S emper clade domus multis in luctibus: inq;
P erpetuo moerore: & nigra ueſte ſeneſcant.
R ex pylius: magno ſi quicq̃ credis homero Neſtor
E xemplum uitę fuit a cornice ſecundę.
F oelix nimirum qui p tot ſecula mortem
D iſtulit: atq; ſuos iam dextra cōputat annos:
Q uiq; nouum totiens muſtum bibit: oro parūper
A ttendas q̃tum de legibus ipſe queratur
F atorum: & nimio de ſtamine: cum uidet acris
A ntilochi barbam ardentem: nam quęrit ab omni
Q uiſq̃s adeſt ſocio: cur hęc in tempora duret
Q uod facinus dignum tam longo admiſerit ęuo
H ęc eadem peleus raptum cum luget achillem. peleus
A tq; alius cui fas itacum lugere natantem laertes
I ncolumi troia priamus ueniſſet ad umbras priamus
A ſſaraci. magnis ſolemnibus hectore funus
P ortante. ac reliquis fratrum ceruicibus. inter
I liadum lacrimas: ut primos edere planctus
C aſſandra incipet: ſciſſaq; pollixena palla:
S i foret extinctus diuerſo tempore: quo iam
C ępat audaces paris edificare carinas.
L onga dies igitur qd contulit: omnia uidit
E uerſa: & flāmis aſiam: ferroq; cadentem.
T unc miles tremulus poſita tulit arma thyara:
E t ruit ante aram ſūmi iouis: ut uetulus bos:
Q uid domini cultris tenue & miſerabile collum
P rębet: ab integro iam faſtiditus aratro.
E xitus ille utrunq; hominis. ſed torua canino hecuba
L atrauit rictu: quę poſt hunc uixerat uxor.
F eſtino ad noſtros: & regem tranſeo ponti. mithridates

E t creſum:quem uox iuſti facunda ſolonis
R eſpicere ad longe iuſſit ſpatia ultima uitę.
E xilium & carcer mīturnarumq; paludes
E t mendicatus uicta carthagine panis.
H inc cauſas habuere:quid illo ciue tuliſſet
N atura in terris:quid roma beatius unq̄?
S i circūducto captiuorum agmine:& omni
B ellorum pompa animam exhalaſſet opimam:
C um de teuthonico uellet deſcendere curru?
P rouida pompeio dederat campania febres
O ptandas:ſed multę urbes:& publica uota
V icerunt:igitur fortuna ipſius & urbis
S eruatum uicto caput abſtulit. hoc cruciatu
L entulus: hac poena caruit: ceciditq; cethegus
I nteger: & iacuit catilina cadauere toto.
F ormam optat modico pueris/maiore puellis
M urmure:ubi ueneris fanum uidet anxia mater
V ſq; addelitias uotorum: cur tamen inquit
C orripias? pulchra gaudet latona diana.
S ed uetat optari faciem lucretia:qualem
I pſa habuit. cupet rutile uirginia gibbum
A ccipere:atq; ſuam rutile dare. filius autem
C orporis egregii:miſeros trepidoſq; parentes
S emper habet. rara eſt adeo concordia formę:
A tq; pudicitię: ſanctos licet horrida mores
T radiderit domus. ac ueteres imitata ſabinas.
P reterea caſtum ingenium:uultumq; modeſtum
S anguine fruentem tribuat natura benigna
L arga manu. quid enim puero conferre poteſt plus
C uſtode & cura natura potentior omni?

N on licet eſſe uiros: nam prodiga corruptoris
I nprobitas ipſos audet tentare parentes.
T anta in muneribus fiducia: nullus ephębum
D eformem ſęua caſtrauit in arce tyrannus:
N ec pretextatum rapuit nero loripedem: uel
S trumoſum: atq; utero gibboq; tumentem.
N unc ergo iuuenis ſpecie letare tui: quem
M aiora expectant diſcrimina: fiet adulter
P ublicus: & poenas metuet quaſcũq; mariti
E xigere irati: nec erit fęlicior aſtro
M artis: ut in laqueos nũq̃ incidat: exigit aũt
I nterdum iſte dolor: pluſq̃ lex ulla dolori
C onceſſit: necat hic ferro: ſecat ille cruentis
V erberibus: quoſdam moechos: & mugilis intrat.
Sed tuus endimion dilectę fiet adulter
M atronę: mox cum dederit ſeruilia nũmos
F iet & illius quam non amat: eruet omnem
C orporis ornatum: qd. n. ulla negauerit udis
I nguinibus: ſiue eſt hęc ippia: ſiue catulla.
D eterior totos illic habet foemina mores.
S ed caſto quid forma nocet? qd profuit ĩmo
H ippolyto graue propoſitũ: quid bellorofonti?
E rubuit nempe hęc ceu faſtidita repulſa.
N ec ſtenobea minus: q̃ creſſa excanduit: & ſe
C oncuſſere ambę: mulier ſęuiſſima tunc eſt
C um ſtimulos odio pudor admouet: elige qd nam
S uadendum eſſe putes: cui nubere cęſaris uxor
D eſtinat? optimus hic: & fortiſſimus idem
G entis patricię: rapitur miſer extinguendus
M eſalinę oculis dubium ſedet illa parato

F lameolo :tyriusq; palam genialis inortis
S ternitur. & ritu decies centena dabuntur
A ntiquo :ueniet cum ſignatoribus auſpex:
H ęc tu ſecreta: & paucis cōmiſſa putabas
N on niſi legittime uult nubere. quid placeat dic.
N i parere uelis: peũdem eſt ante lucernas:
S i ſcelus admittas: dabitur mora paruula: dũ res
N ota urbi & populo cōtingat principis aures
D edecus ille domus ſciet ultimus: interea tu
O bſequere impio: ſi tanti eſt uita dierum
P aucorum: qcqd leuius meliusq; putaris
P rebenda eſt galdio pulchra & candida ceruix
N il ergo optabunt homines: ſi conſilium uis
P ermittes ipſis expendere numinibus: quid
C onueniat nobis: rebusq; ſit utile noſtris
N am pro iocundis aptiſſima quęq;: dabunt dii.
C arior eſt illis homo q̃ ſibi: nos animorum
I mpulſu: & cęca: magnaq; cnpidine ducti
C oniugium petimus: partumq; uxoris: at illis
N otum qui pueri: qualisq; futura ſit uxor?
V t tamen & poſcas aliquid: uoueasq; ſacellis
E xta: & candiduli diuina thomacula porci.
O randum eſt ut ſit mens ſana in corpore ſano:
F ortē poſce animum mortis terrore carentem:
Q ui ſpatium uitę extremum inter munera ponat
N aturę: qui fere queat quoſcunq; labores:
N eſciat iraſci: cupiat nihil: & potiores
H erculis erumnas credat: ſęuosq; labores:
E t uenere: & coenis: & plumis ſardanapalli.
M onſtro quod ipſę tibi poſſis dare. ſemita certe

Tranquillę p̄ uirtutem patet unica uitę
Nullum numen abeſt: ſi ſit prudentia: ſed te
Nos facimus fortuna deam: cęloq; locamus.

Tticus eximie ſi coenat lautus habetur.
Si rutilus demens: q̄d. n. maiore cachino
Excipitur uulgi: q̃ paup̄ appicius. omnis
Conuictus. thermę: ſtationes: omne theatrum
De rutilo: nam dum ualida: ac iuuenilia membra
Sufficiunt galeę: dumq; ardens ſanguine fert̃
Non cogente quidem: ſed nec prohibente tribuno
Scripturus leges: & regia uerba laniſtę.
Multos porro uides: quos ſepe eluſus ad ipſum
Creditor introitum ſolet expectare macelli
Et quibus in ſolo uiuendi cauſa palato eſt.
Egregius coenat melius q̃ miſerrimus horum
Et cito caſurus iam perlucente ruina.
Interea guſtus elementa per omnia quęrunt.
Nũq; animo pretiis obſtantibus: interius ſi
Attendas: magis illa iuuant. quę pluris emuntur.
Ergo haud difficile eſt pituram arceſſere ſumam
Lancibus oppoſitis: uel matris imagine fracta:
Et quadringentis nũmis condire guloſum
Fictile: ſi ueniunt admiſcelama ludi.
Refert ergo quis hęc eadem paret in rutilo. nam
Luxuria eſt: in uentidio laudabile nomen
Sũmit: & a cenſu famam trahit. illum ego iure
Deſpitiam qui ſcit q̃ tũ ſublimior athlas
Omnibus in libya ſit montibus: hic tamen idem

Ignoret q̃tum ferrata diſcet ab archa
Sacculus: e cęlo deſcendit γνωθι σεαυτον
Figendum: & memori tractandum pectore: ſiue
Coniugium quęras: uel ſacra in parte ſenatus
Eſſe uelis. nec. n. loricam poſcit achillis.
Therſites: in qua ſe traducebat ulixes
Ancipitem: ſeu tu magno diſcrimine cauſam
Protegere affectas: te conſule: dic tibi quis ſis
Orator uehemens: an curtius: an matho: buccę
Noſcenda eſt menſura ſuę: ſpectandaq; rebus
Inſummis minimiſq;: & cum piſcis emetur
Nec mulum cupias. cum ſit tibi gobio tantum
In loculis: quis. n. te deficiente crumena
Et creſcente gula manet exitus: ęre paterno
Ac rebus merſis in uentrem: fęnoris atq;
Argenti grauis: & pecorum: agrorumq; capacem.
Talibus a dominis poſt cuncta nouiſſimus exit
Annulus: & digito mendicat pollio nudo.
Non pręmaturi cineres: nec funus acerbum
Luxurię: ſed morte magis metuenda ſenectus
Hi plerunq; gradus conducta pecunia romę.
Et coram dominis cōſumitur: inde ubi paulum
Neſcio quid ſupreſt: & pallet foenoris auctor:
Qui uertere ſolum baias: & ad hoſtia currunt.
Cędere nanq; foro iam nox deterius: q̃
Exquilias a feruenti migrare ſuburra.
Ille dolor ſolus patriam fugientibus: illa
Męſtitia eſt caruiſſe anno circenſibus uno.
Sanguinis in facie non hęret gutta: morantur
Pauci ridiculum: & fugientem ex urbe pudorem

Experiere hodie nũquid pulcherrima uiſu
Perſice non pręſtem uita: nec moribus: & re
Sed laudem ſiliquas ocultus ganeo: pultes
Coram aliis dictem puerum ſed in aure placentas
Nam cum ſis conuiua mihi promiſſus habebis
Euandrum: uenies tirynthius: aut minor illo
Hoſpes: & ipſe tamen contingens ſanguine cęlum
Alter aquis. alter flammis ad ſydera miſſus
Fercula nunc audi nullis ornata macellis.
De tibertino ueniet pinguiſſimus agro
Aedulus: & toto grege molior. inſcius herbę:
Necdum auſus uirgas humilis mordere ſalicti.
Qui plus lactis habet: q̃ ſanguinis: & montani
Aſpargi: poſito quos legit uillica fuſo.
Grandia pręterea tortoq; calentia foeno
Oua aſſunt cum ipſis matribus: & ſeruate
Parte anni quales fuerant in uitibus uuę.
Signinum ſyriumq; pirrum de corbibus iſdem
Aemula picenis: & odoris mala recentis:
Nec metuenda tibi ſicatum frigore poſtq̃
Autũnum & crudi poſuere pericula ſucci.
Hęc olim noſtri ia m luxurioſa ſenatus
Coena fuit. curius paruo quę legerat orto
Ipſe focis breuibus ponebat holuſcula. quę nunc
Squalidus in magna faſtidit cõpede foſſor:
Qui meminit calidę ſapiat quid uulua popinę.
Sicci terga ſuis rara pendentia crate
Moris erat quondam feſtis ſeruare diebus.
Et natalitium cognatis ponere lardum:
Accende noua: ſi quam dabat hoſtia: carne

C ognatorum aliquis titulo tibi conſulis :atq;
C aſtrorum imperiis : & dictatoris honore
F unctus ad has epulas ſolito maturius ibat.
E rectum domito referens a monte ligonem.
C um tremerent aut fabios :durumq; cathonem:
E t ſcauros : & fabritios :rigidiq; ſęueros
C enſoris mores etiam collega timeret.
N emo inter curas & ſeria duxit habendum:
Q ualis in oceano fluctu teſtudo nataret
C larum troiugenis factura ac nobile fulchrum
S ed nudo latere & paruis frons ęrea lectis
V ile coronati caput oſtendebat aſelli:
A d quod laſciui ludebant ruris alumni.
T ales ergo cibi :qualis domus :atq; ſuppellex.
T unc rudis & graias mirari neſcius artes.
V rbibus euerſis pręclarum in parte reperta
M agnorum artificum frangebat pocula miles
V t faleris gauderet equus :cęlataq; caſſis
R omuleę ſimulacra ferę manſueſcere uiſſę
I mperii fato geminos ſub rupe quirinos:
A c nudam effigiem clypeo fulgentis & haſta
P endentiſq; dei pituro oſtenderet hoſti.
A rgenti quod erat ſolis fulgebat in armis.
P onebant igitur thuſco farraca cabino
O mnia tunc:quibus inuideas ſi liuidulus ſis
T emplorum quoq; maieſtas pręſentior: & uox
N octe fere media:mediamq; audita per urbem
L ittore & oceani gallis uenientibus: & diis
O ffitium uatis peragentibus. his monuit nos
H anc rebus latiis curam pręſtare ſolebat

Fictilis & nullo uiolatus iupiter auro.
Illa domi natas: noſtraq; ex arbore menſas
Tempora uiderunt. hos lignum ſtabat in uſus.
Annoſam forte nucem deiecerat eurus:
Et nunc diuitibus coenandi nulla uoluptas.
Nil rombus: nil dāma ſapit: putere uidentur
Vnguenta atq; roſę: latos niſi ſuſtinet orbes
Grande ebur: & magno ſublimis pardus hiatu
Dentibus ex illis quos mittit porta ſyenes
Et mauri celeres: & mauro obſcurior indus:
Et quos depoſuit nabatheo bellua ſaltu:
Iam nimios capitiq; graues: hinc ſurgit orexis:
Hinc ſtomacho bilis: nam pes argenteus illis.
Annulus in digito quod ferreus: ergo ſuperbum
Conuiuam caueo: qui me ſibi cōparat: & res
Deſpicit exiguas: adeo nulla untia nobis
Eſt eboris: nec teſellę: nec calculus ex hac
Materia: quin ipſa manubria cultellorum
Oſſea: non tamen his unq̄ obſonia fiunt
Rancidula: haud ideo peior gallina ſecatur.
Sed nec ſtructor erit cui cędere debeat omnis
Pergula: diſcipulus tripheri doctoris: apud quem
Sumine cum magno lepus: atq; aper: & pygardus:
Et ſythice uolucres: & phenicopterus ingens
Et getulus orix: hebeti lautiſſima ferro
Cęditur: & tota ſonat ulmea coena ſubura.
Nec fruſtum caprę ſubducere: nec latus affrę
Nouit auis noſter tyrunculus: ac rudis omni
Tempore: & exiguę fruſtis imbutus oſſellę.
Plebeios calices: & paucis aſſibus emptos

P orriget incultus puer: atq; a frigore tutus:
N on phryx aut litius non a mangone petitus.
Q uiſq̄ erit. & magno cum poſcis. poſce latinę.
I dem habitus cunctis: tonſi: rectiq; capilli:
A tq; hodie tantum propter conuiuia pexi.
P aſtoris duri: eſt hic filius. ille bubulci
S uſpirat longo non uiſam tempore matrem
E t caſulam: & notos triſtis deſiderat ędos.
I ngenui uultus puer: ingenuiq; pudoris.
Q uales eſſe decet. quos ardens purpura ueſtit.
N ec pugilares defert in balnea raucus
T eſticulos. nec uellendas prębuit alas.
C raſſa nec oppoſito pauidus tegit inguine gutto.
H ic tibi uina dabit diffuſa in montibus illis:
A quibus ipſe uenit: quorum ſub uertice luſit.
N anq; una eſt atq; eadem uini patria: atq; miniſtri.
F orſitan expectes ut gaditana canoro
I ncipiat prurire choro: plauſuq; probatę
A d terram tremulo deſcendnat clune puellę
I rritamentum ueneris languentis: & acres
D iuitis urticę. maior tamen ipſa uoluptas
A lterius ſexus: magis ille extenditur: & mox
A uribus atq; oculis concepta urina paratur
N on capit has nugas humilis domus: audiat ille
T eſtarum crepitus cum uerbis nudum olido ſtans
F ornicę mancipium: quibus abſtinet. ille fruatur
V ocibus obſenis: omniq; libidinis arte.
Q ui lacedemonium phityſmate lubricat orbem:
N anq; ibi fortunę ueniam damus. alea turpis
T urpe & adulterium mediocribus. hęc eadem illi

Omnia cum faciant hylares:nitidiq; uocantur.
Noſtra dabunt alios hodie conuiuia ludos
Conditor hyltiados cantabitur:atq; maronis
Altiſoni dubiam facientia carmina laudem.
Quid refert tales uerſus:qua uoce legantur
Sed nunc dilatis auerte negotia curis:
Et gratam requiem dona tibi:quando licebit
Per totam ceſſare diem:non foenoris ulla
Mentio:nec prima ſi luce egreſſa reuerti
Nocte ſolet tacito bilem tibi contrahat uxor
Humida ſuſpectis referens multicia rugis:
Vexataſq; comas:& uultum:auremq; calentem.
Protinus ante meum qcqd dolet exue limen
Pone domum:& ſeruos:& qcqd frangitur illis:
Aut perit:ingratos ante omnia pone ſodales.
Interea magaleſiacę ſpectacula mappę
Ideum ſollemne colunt:ſimiliſq; triumpho
Prędo cabellorum prętor ſedet:ac mihi pace
Immenſę:nimięq; licet:ſi dicere plebis
Totam hodie romam circus capit. & fragor aurem
Percutit:euentum uiridis quo colligo panni:
Nam ſi deficeret:moeſtam:attonitamq; uideres
Hanc urbem.ueluti cannarum in puluere uictis
Conſulibus. ſpectent iuuenes quos clamor & audax
Sponſio.quos cultę decet aſſediſſe puellę.
Noſtra bibat uernum contracta cuticula ſolem:
Effugiatq; togam. iam nunc in balnea ſalua
Fronte licet uadas:q̄q̄ ſolida hora ſuperſit
Ad ſextam:facere hoc non poſſis quinq; diebus
Continuis quia ſunt talis quoq; tedia uitę.

M agna. uoluptates cõmendat rarior uſus.

Atali coruine die mibi dulcior hęc lux.
Qua feſtus promiſſa deis animalia ceſpes
E xpectat:niueam reginę cędimus agnam.
P ar uellus dabitur pugnanti gorgone maura.
S ed procul extenſum petulans quatit boſtia funem
T arpeio ſeruata ioui .frontemq; coruſcat
Q uippe ferox uitulus templis maturus & arę:
S pargenduſq; mero:quem iam pudet ubera matris:
D ucere:qui uexat naſcenti robora cornu.
S i res ampla domi:ſimiliſq; affectibus eſſet
P inguior biſpulla trabetur thaurus:& ipſe
M olle piger nec finitima nutritus in berba.
L ęta ſed oſtendens ditunni paſcua ſanguis
I ret. & a grandi ceruix ferienda miniſtro
O b reditum trīſpidantis adhuc:horrendaq; paſſi
N uper:& incolumem ſeſe mirantis amici
N am pręter pelagi caſus:& fulguris ictum:
E uaſi/denſę celum abſcondere tenebrę
N ube una. ſubituſq; antennas impulit ignis:
C um ſe quiſq; illo percuſſum crederet: & mox
A ttonitus nullum conferri poſſe putaret
N aufragium uelis ardentibus. omnia fiunt
T alia tam grauiter:ut ſi quando poetica ſurgis
T empeſtas:genus ecce aliud diſcriminis audi:
E t miſerere iterum:q̃ q̃ ſint cętera ſortis
E iuſdem: pars dira quidem:ſed cognita multis
E t quam uotiua teſtantur phana tabella

P lurima: pictores quis neſcit ab iſide paſci?
A ccidit & noſtro ſimilis fortuna catullo.
C um plenus fluctu medius foret alueus: & iam
A lternum pupis latus euertentibus undas
A rboris incerto: nullam prudentiam cani
R ectoris: cum ferret opem decidere iactu
C ępit: cum uentas: imitatus caſtora: qui ſe
E unuchum ipſe facit cupiens euadere damno
T eſticuli: adeo mendicatum intelligit inguen
F undite quę mea ſunt dicebat cuncta catullus:
P ręcipitare uolens etiam pulcherrima: ueſtem
P urpuream: teneris quoq; moecenantibus aptam:
A tq; alias: quarum generoſi graminis ipſum
I nfetit natura pecus: ſed & egręgius fons
V iribus occultis: & boeticus adiuuat aer.
I lle nec argentum dubitabat mittere. lances
P arthenio factas. urnę crathera capacem:
E t dignum ſitiente pholo. uel cõiuge fuſci
A dde & baſcandas & mille eſcaria: multum
C ęlati biberat quo callidus emptor olinthi.
S ed quis nunc alius: qua mundi parte quis audet
A rgento pręferre caput: rebuſq; ſalutem?
N on propter uitam faciunt patrinonia quidam:
S ed uitio cęci propter patrimonia uiuunt.
I actatur rerum utilium pars maxima: ſed nec
D amna leuant: tunc aduerſis urgentibus: illuc
D ecidit: ut malum ferro ſubmittèt: at ſe
E xplicat anguſtum: diſcriminis ultima. qnando
P ręſidia afferrimus: nauem factura minorem.
I nunc & uentis animam cõmitte dolato
C onfiſus ligno. digitis a morte remotus

Quatuor:aut ſeptem ſi ſit lautiſſima teda.
Mox cum reticulis:& pane:& uentre lagenę.
Aſpice ſumendas in tempeſtate ſecures.
Sed poſtq̄ iacuit planum mare: tempora poſtq̄
Proſpera uectoris: fatumq; ualentius euro:
Et pelago:poſtq̄ parcę meliora benigna
Penſa ducunt manu hylares:& ſtaminis albi
Lanificę: modica non modicum fortior aura
Ventus adeſt: inopi miſerabilis arte cucurrit
Veſtibus extenſis:& quod ſuperanerat unum
Velo prora ſuo:iam deficientibus auſtris.
Spes uite cum ſole redit:tum gratus iulo.
Atq; nouercali ſedes pręlata lauino
Conſpicitur ſublimis apex:cui candida nomen
Scropha dedit:lętis frugibus mirabile ſumen
Et nunq̄ uiſis triginta clara mamillis.
Tandem intrat poſitas incluſa per ęquora molles
Tyrrhenumq; pharon:porrectaq; brachia rurſus
Quę pelgo occurrunt medio:longeq; relinquuut
Italiam:non ſic igitur mirabere portus:
Quos natura dedit fracta puppe magiſter
Interiora petit baianę peruia cimbę:
Tunc ſtagnante ſinu gaudent ibi uertice raſo
Garrnla ſecuri narrare pericula nautę.
Ite igitur pueri liguis animiſq; fauentes:
Sertiq; delubris:& phara imponite cultris
Ac molles ornate focos:glebamq; uirentem:
Iam ſequar:& ſacro quod pręſtat rite peracto:
Inde domum repetam:graciles ubi parua coronas
Accipiunt fragili ſimulachbra nitentia cęra.

H ic noſtrum placabo iouem: laribuſq; paternis
T hura dabo: atq; omnes uiolę iactabo colores
C uncta patent: longos erexit ianua ramos:
E t matutinis operatur feſta lucernis.
N ec ſuſpecta tibi ſint hęc coruinę. catullus
P ro cuius reditu tot pono altaria: paruos
T res habet hęredes: libet expectare: quis ęgram
E t claudentem oculos gallinam impendat amico
T am ſterili. uerum hęc nimia eſt impenſa. coturnix
N ulla unq̃ pro parte cadet. ſentire calorem
S i cępit locuples: galli a & patius orbis
L egitime fixis ueſtitur tota tabellis
P orticus: exiſtunt qui promittunt hechatombam:
Q uatinus hic non ſunt: nec uenales elephantes:
N ec latio haud uſq̃ ſub noſtro ſydere talis
B elua concipitur: ſed furua gente petita
A rboribus rutilis: & turni paſcitur agro
C ęſaris armentum: nulli ſeruire paratum
P riuato: ſiquidem tyrio parere ſolebant
H anibali: & noſtris ducibus: regiq; moloſo:
H orum maiores: & dorſo ferre cohortes
P artem aliquam belliq;: & euntem in prelia turmam.
N ulla igitur mora per nouum: mora nulla per hiſtrũ
P acuuium: quin illud ebur ducatur ad aras:
E t cadat ante lares gallicę uictima ſacra
T antis digna diis: & captatoribus horum.
A lter. n. ſi concedas mactare uouebit
D e grege ſeruorum magna & pulcherrima queq;
C orpora: uel pueris: & frontibus ancillarum
I mponet uittas: & ſi qua eſt nubilis illi

E phigenia domi: dabit hanc altaribus: & ſi
N on ſperat tragicę furtiua piacula ceruę.
L audo meum ciuem: nec cõparo teſtamento
M ille rates: nam ſi libitinam euaſerit ęger.
D elebit tabulas incluſus carcere naſſę
P oſt meritum ſane mirandum: atq; omnia ſoli
F orſan pacuuio breuiter dabit: ille ſuperbus
I ncędet uictis riualibus. ergo uides q̃
G rande operepręcium fiat iugulata micenis.
V iuat pacuuius quęſo: uel neſtora totum
P oſſideat q̃tum rapuit nero. montibus aurum
E xequet: nec amet quenq̃. nec ametur ab ullo.

Xemplo quodcunq; malo cõmittitur. ipſi
Diſplicet auctori. prima eſt haec ultio: q̄ ſe
I udice nemo nocens abſoluitur: improba q̃uis
G ratia fallacis praetoris uicerit urnam.
Q uid ſentire putas omnes caluine recenti
D e ſcelere: & fidei uiolatae crimine? ſed nec
T am tenuis cenſus tibi contigit. ut mediocris
I acturae te mergat onus: nec rara uidemus
Q uae pateris? caſus hic multis cognitus: ac iam
T ritus: & e medio fortunae ductus aceruo.
P onamus nimios gemitus. flagrantior aequo
N on debet dolor eſſe uiri: nec uulnere maior.
T u q̃uis leuium minimam exiguamq; laborum
P articulam uix ferre potes ſpumantibus ardens
V iſceribus: ſacrum tibi quod non reddat amicus

Depoſitum:ſtupet hęc qui iam poſt terga reliquit
Sexaginta annos fonteio conſule natus.
At nihil in melius tot rerum proficit uſu
Magna quidem ſacris quę dat pręcepta libellis
Victrix fortunę ſapientia:dicimus autem
Nos quoqꝫ fęlices qui ferre incomoda uitę
Nec iactare iugum uita didicere magiſtra.
Quę tam fęſta dies ut ceſſet prodere furem?
Perfidiam?fraudes?atqꝫ omni ex crimine lucem
Quęſitum?& partos gladio uel pyſide nūmos?
Rari quippe boni:numero uix ſunt totidem:quot
Thebarum portę:uel diuitis hoſtia nili
Nona ętas agitur:peioraqꝫ ſęcula ferri
Temporibus.quorum ſcelera non inuenit ipſa
Nomen.& a nullo poſuit natura metallo.
Nos hominum:diuumqꝫ fidem clamore ſciemus
Quanto pheſidium laudat uocalis agentem
Sportula.dic ſenior bulla digniſſime?neſcis
Quas habeat ueneres aliena pecunia?neſcis
Quem tua ſimplicitas riſum uulgo moueat?cum
Exigis a quoq̄ ne peieret?& putet ullis
Eſſe aliquod numen templis?aręqꝫ rubenti?
Quondam hoc indigene uiuebant more:priuſq̄
Sumeret agreſtem poſito diademate falcem
Saturnus fugiens:tunc cum uirguncula iuno
Et priuatis adhuc ideis iupiter antris
Nulla ſuper nubes conuiuia cęlicularum.
Nec puer iliacus:formoſa nec herculis uxor
Ad cyathos:& iam ſiccato nectare tergens
Brachia uulcanus liparea nigra taberna

P randebat ſibi quiſq; deus: nec turba deorum
T alis ut eſt hodie: contentaq; ſydera paucis
N uminibus: miſerum urgebant athlanta minori
P ondere: nondum aliquis ſortitus triſte profundi
I mperium: aut ſicula toruus cum coniuge pluton
N ec rota: aut furię: nec ſaxum: aut uulturis atri
P oena: ſed infernis hylares ſine regibus umbrę.
I mprobitas illo fuit admirabilis ęuo.
C redebant hoc grande nephas: & morte piandum:
S i iuuenis uetulo non aſſurrexerat: & ſi
B arbato cuicunq; puer: licet ipſe uideret
P lura domi farra: & maiores glandis aceruos
T am uenerabile erat precedere quatuor annis:
P rimaq; par adeo ſacrę lanugo ſenectę:
N unc ſi depoſitum non inficietur amicus.
S i reddat ueterem cum tota erugine follem:
P rodigioſa fides: & thuſcis digna tabellis.
Q uęq; coronata luſtrari debeat agna.
A egregium ſanctumq; uirum: ſi cerno bimembri
H oc monſtrum puero: & miranti ſub aratro
P iſcibus inuentis: & foecte comparo mulę
S olicitus tanq̄ lapides effuderit ymber.
E xamenq; apum longa cum ſederit una
C ulmine delubri: tanq̄ in mare fluxerit annis
G urgitibus mellis: & lactis uortice torrens
I ntercepta decem quęreris ſextertia fraude
S acrilega: quid ſi bis centum perdidit alter
H oc archana modo: maiorem tertius illo
S ummam: quam patulę uix coeperat angulus archę
T am facile & pronum eſt ſuperos contennere teſtes

S i mortaſis idem nemo ſciat: aſpice quanta
V oce neget: quę ſit ficti conſtantia uultus.
P er ſolis radios: tarpeiaq; fulmina iurat:
E t martis frameam: & cyrrei ſpicula natis.
P er calamos uenatricis: pharetramq; puellę
P erq; tuum pater egei neptune tridentem
A ddit & herculeos arcus: haſtamq; mineruę
Q cqd habent tęlorum armentaria cęli.
S i uero pater eſt comedam inquit flebile nati
S inciput elixi: pharioq; madentis aceruo.
S unt qui in fortunę iam caſibus omnia ponant.
E t nullo credunt mundum rectore moueri
N atura uolente uices: & lucis: & anni.
A tq; ideo intrepidi quęcunq; altaria tangunt
E t alius metuens ne crimen poena ſequatur:
H ic puat eſſe deos: & peierat: atq; ita ſecum
D ecernat quodcunq; uolet: uel corpore noſtro
I ſis: & irato feriat mea lumina ſyſtro
D ūmodo uel cęcus teneam quos abnego nūmos.
E t ptyſis: & uomices putres: & dimidium crus
S unt tanti? & pauper locupletem optare podagram
N ec dubitat laudas ſi non eges antichyra: nec
A rchigenę. quid. n. uelocis gloria plantę
P ręſtat: & exuriens piſęę ramus oliuę:
V t ſit magna tamen certe lenta ira deorum eſt
S i curant igitur cunctos punire nocentes
Q uando ad me ueniet: ſed & exorabile numen
F ortaſſe experiar: ſolet his ignoſcere: multi
C ōmittunt eadem diuerſo crimina fato.
I lle crucem prętium ſceleris tulit: hic dyadema

S ic animum dirę trepidum formidine culpę
C onfirmant. tunc te ſacra ad delubra uocantem
P ręcedit: trahere imo ultro uexare paratus
N am cum magna malę ſupereſt audatia cauſę
C reditur a multis fidutia: mimum agit ille:
V rbani qualem fugitiuus ſcurra catulli.
T u miſer exclamas ut ſtentora uincere poſſis.
V el potius q̃tum gradiuus homericus: audis
I upiter hęc? nec labra moues? cōmittere uocem
D ebueras: uel marmoreus: uel ęneus: aut cur
I n carbone tuo charta pia thura ſaluta
P onimus: & ſectum uituli iecur? albaq; porci
O menta? ut uideo nullum diſcrimen habendum eſt
E ffigies inter ueſtras: ſtatuamq; batilli.
A ccipe quae contra ualeant ſolatia fere
E t qui nec cynicos: ſtoica nec dogmata legit
A cynicis tunica diſtantia: non epicurum
S uſpicit exigui lętum plantaribus orti.
C urentur dubii medicis maioribus ęgri
T u uenam uel diſcipulo cōmitte philippi:
S i nullum in terris tam deteſtabile factum
O ſtendis. taceo: nec pugnis cedere pectus
T e ueto: plana faciem nec cōtundere palma:
Q uando quidem accepto claudenda ęſt ianua damno
E t maiore domus gemitu: maiore tumultu
P languntur nūmi: q̃ funera: nemo dolores
F ingit in ocaſu: ueſtem diducere ſūmam
C ontentus uexare oculos humore coacto
P loratur lacrimis amiſſa pecunia ueris.
S ed ſi cuncta uides ſimili fora plena quęrela

Si decies lectis diuerſa in parte tabellis
Vana ſuperuacui dicunt chyrographa ligni:
Arguit ipſorum: quos littera: gemmaq; princeps
Sardonicus: loculis quę cuſtoditur eburnis.
Te nunc delitia extra cōmunia cenſes
Ponendum: quia tu gallinę filius albe.
Nos uiles pulli nati infęlicibus ouis.
Rem pateris modicam: & mediocri bile ferendam:
Si flectas oculos maiora ad crimina: confer
Conductum latronem: incendia ſuphure coepta
Atq; dolo: primos cum ianua colligit ignes.
Confer & his ueteris qui tollunt grandia templi
Pocula adorande rubiginis: & populorum
Dona: uel antiquo poſitas a rege coronas.
Hęc ibi ſi non ſunt minor extat ſacrilegus. qui
Radat in aurati femur herculis: & faciem ipſam
Neptuni: qui bracteolam de caſtore ducat.
An dubitat ſolitus totum conflare tonantem?
Confer & artifices: mercatoremq; ueneni:
Et deducendum corio bouis in mare: cum quo
Clauditur aduerſis innoxia ſimia fatis
Hęc quota pars ſcelerum: quę cuſtos galicus urbis
Vſq; a lucifero: donec lux occidat: audit
Humani generis mores tibi noſce uolenti
Sufficit una domus: paucos cōſume dies: &
Dicere te miſerum. poſtq̄ illinc ueneris aude.
Quis tumidum guttur miratur in alpibus? aut quis
In moerore craſſo maiorem infante mamillam?
Cerula quis ſtupuit germani lumina? flauam
Cęſariem? & madido torquentem ſtamina cyro?

N empe ꝙ hęc illis natura eſt omnibus una.
A d ſubitas tratum uolucres: nubemq; ſonoram
P ygmeus paruis currit bellator in armis:
M ox impar hoſti: raptuſq; per aera curuis
V nguibus a ſęua fertur grue: ſi uideas hoc
G entibus in noſtris riſu quatiere: ſed illic
Q uanq̃ eadem aſſidue ſpectentur pręlia ridet
N emo: ubi tota cohors pede non eſt altior uno
N ulla ne periuri capitis: fraudiſq; nephandę
P oena erit: abreptum crede hunc grauiore cathena
P rotinus & noſtro: quid plus uelit ira necari
A rbitrio: manet illa tamen iactura: nec unq̃
D epoſitum tibi ſoſpes erit: ſed corpore trunco
I nuidioſa dabit minimus ſolatia ſanguis
A t uindicta bonum uita iocundius ipſa:
N empe hoc indocti: quorum pręcordia nullis
I nterdum: aut lęuibus uideas flagrantia cauſis
Q uantulacunq; adeo eſt occaſio ſufficit irę.
C riſippus non ″diceret ″idem: nec mite thaletis
I ngenium: dulciq; ſenex uicinus hymeto:
Q ui partem acceptę ſęuę inter uincla cicutę
A ccuſatori nollet dare: plurima foelix
P aulatim uitia: atq; errores exuit omnes
P rima docens rectum ſapientia: quippe minuti
S emper & infirmi eſt animi exiguiq; uoluptas
V ltio: continuo ſic collige: quod uindicta
N emo magis gaudet q̃ fęmina: cur tamen hos tu
E uaſiſſe putes: quos diri conſcia facti
M ens habet attonitos? & ſurdo uerbere cedit:
O cultum quatiente animo tortore flagellum?

Poena autem uehemens:ac multo ſęuior illis:
Quas & ceditius grauis inuenit: & radamantus:
Nocte dieq; ſuum geſtare in pectore teſtem
Sportano cuidam reſpondit pythia uates.
Haud impunitum quondam fore ꝙ dubitaret
Depoſitum retinere: & fraudem iure tueri
Iurando. quęrebat .n. quę numinis eſſet
Mens: & an hoc illi facinus ſuaderet apollo.
Reddidit ergo metu non moribus: & tamen omnem
Vocem adyti dignam templo ueramq; probauit:
Extinctus tota pariter cum prole domoq;:
Et q̃uis longa deductis gente paternis:
Has pariter poenas peccandi ſola uoluptas
Nam ſcelus tacitum intra ſe qui cogitat ullum
Facti crimen habet? cedo ſi conata peregit?
Perpetua anxietas: nec menſę tempore ceſſat
Faucibus e morbo ſiccis: interq; molares
Difficili creſcente cibo: ſed uina miſellus:
Expuit: albani ueteris prętioſa ſenectus
Diſplicet: oſtendas melius denſiſſima ruga
Cogitur in frontem: uelut acti ducta falerno:
Nocte breuem ſi forte indulſit cura ſoporem:
Et toto uerſata thoro: iam membra quieſcant:
Continuo templum & uiolati numinis aras
Et quod pręcipuis mentem ſudoribus urget.
Te uidet in ſomnis tua ſacra: & maior imago
Humana turbat pauidum: cogitq; fateri.
Hi ſunt qui trepidant: & ad omnia fulmina pallent
Cum tonat: exanimes quoq; primo murmure cęli
Non quaſi fortuitu: nec uentorum rabie: ſed

Iratus cadat in terras: & uindicet ignis
Illa nihil nocuit. cura grauiore timetur
Proxima tempeſtas: uelut hoc dilata ſereno.
Prçterea lateris uigili cum febre: dolorem
Si coepere pati: miſſum ad ſua corpora morbum
In foeſto credunt a numine: ſaxa deorum
Hęc & tęla putant: pecudem ſpondere ſacello
Balantem: & laribus criſtam permittere galli
Non audent: quid. n. ſperare nocentibus ęgris
Conceſſum? uel quę non dignior hoſtia uita?
Mobilis & uaria eſt ferme natura malorum
Cum ſcelus admittunt: ſupereſt conſtantia: q̃d pbas
Atq; nephas tamen incipiunt ſentire peractis
Criminibus: tamen ad mores natura recurrit
Damnatos: fixa & mutari neſcia: nam quis
Peccandi finem poſuit ſibi? quando recepit
Eiectum ſemel attrita de fronte ruborem?
Quiſnam hominum eſt: quem tu cõtẽtũ uideris uno
Flagitio? dabit in laqueum ueſtigia noſter
Perfidus: & nigri patietur carceris uncum:
Aut maris egei rupem: ſcopuloſq; frequentes:
Exulibus magnis: poena gaudebis amara
Nominis inuiſi: tandem fatebere lętus
Nec ſurdum: nec tireſiam quẽq; eſſe deorum:

Plurima ſunt fuſcine & fama digna ſiniſtra
Et nitidis maculam: ac rugam figentia rebus
Quę monſtrant ipſi pueris: tradunt q; parentes
Si damnoſa iuuat alea: ludit & hęres:

B ullatus: paruoq; eadem mouet arma fritillo:
N ec de ſe melius cuiq̃ ſperare propinquo
C oncedit iuuenis: qui radere tubera terrę
B oletum condire: & eodem iure natantes
M ergere ficedulas didicit nebulone parente:
E t cana monſtrante gula: cum ſeptimus annus
T ranſierit puero nondum omni dente renato
B arbatos licet admoueas mille inde magiſtros
H inc totidem: cupiet lauto coenare paratu
S emper: & a magna non degenerare culina.
M item animum: & mores modicis erroribus ęquos
P ręcipit: atq; animos ſeruorum & corpora noſtra
M ateria conſtare putat? paribuſq; elementis?
A n ſęuire docet rutilus? qui gaudet acerbo
P lagarum ſtrepitu: & nullam ſirena flagellis
C omparat antiphates trepidi laris: ac polyphemus:
T um foelix quotiens aliquis tortore uocato
V ritur ardenti duo propter lintea ferro.
Q uid ſuadet iuueni lętus ſtridore cathenę:
Q uem mirę afficiunt inſcripta ergaſtula carcer
R uſticus: expectes ut non ſit adultera largę
F ilia: quę nunq̃ maternos dicere męchos
T am cito: nec tanto poterit contexere curſu:
V t non ter decies reſpiret: conſcia matri
V irgo fuit. ceras nunc hac dictante puſillas
I mplet: & ad męchos dat eiſdem ferre cynędis.
S ic natura iubet: uelocius & citius nos
C orrumpunt uitiorum exempla domeſtica: magnis
C um ſubeant animos auctoribus. unus & alter
F orſitan hęc ſpernant iuuenes: quibus arte benigna

Et meliore luto finxit pręcordia tytan.
Sed reliquos fugienda patrum ueſtigia ducunt:
Et monſtrata diu ueteris trahit orbita culpę
Abſtineas igitur damnis: huiuſce &. n. uel
Vna potens ratio eſt: ne crimina noſtra ſequantur
Ex nobis geniti: quoniam dociles imitandis
Turpibus ac prauis omnes ſumus: & catilinam
Quocunq; in populo uideas: quocunq; ſub axe
Sed nec brutus erit: bruti nec auunculus uſq̃
Nil dictu fędum: uiſuq;: haec limina tangant
Intra quae puer eſt: procul hinc: procul inde puellae
Lenonum: & cantus pernoctantis paraſiti.
Maxima debetur puero reuerentia: ſi quid
Turpe paras: nec tu pueri contempſeris annos:
Sed peccaturo obſiſtat tibi filius infans:
Nam ſi quid dignum cenſoris fecerit ira:
Quandoquidem & ſimilem tibi ſe/non corpore tantũ
Nec uultu dederit morum quoq; filius: & cum
Omnia deterius tua per ueſtigia pectet
Corripies nimirum: & caſtigabis acerbo
Clamore? aut poſt hęc tabulas mutare parabis?
Vnde tibi frontem: libertatemq; parentis
Cum facias peiora ſenex? uacuumq; cerebro
Iam pridem caput hoc uentoſa cucurbita quęrat.
Hoſpite uenturo ceſſabit nemo tuorum.
Vere pauimentum: nitidas oſtende columnas:
Arida cum tota deſcendat aranea tela
Hic lauet argentum: uaſa aſpera tergeat alter:
Vox domini fremit inſtantis: uirgamq; tenentis:
Ergo miſer trepidas ne ſtercore fęda canino

Atria diſpliceant oculis uenientis amici
Ne perfuſa luto ſit porticus:& tamen uno
Semodio ſcobis hęc emundet ſeruulus unus.
Illud non agitas:ut ſanctam filius omni
Aſpiciat ſine labe domum:uitioq; carentem.
Gratum eſt quod patrię ciuem:populoq; dediſti:
Si facis ut patrie ydoneus ſit:utilis agris:
Vtilis & bellorum:& rebus pacis agendis.
Plurimum.n.intererit q̃bus artibus:& q̃bus hũc tu
Moribus inſtituas:ſerpente ciconia pullos
Nutrit:& inuenta per deuia rura lacerta:
Illi eadem ſumptis quęrunt animalia pennis.
Vultur iumento & canibus:crucibuſq; relictis
Ad foetus properat:partemq; cadaueris affert
Hic eſt ergo cibus magni quoq; uulturis:& ſe
Paſcentis propria cum iam facit arbore nidos.
Sed leporem aut capream famulę iouis & generoſę
In ſaltu uenantur aues:tunc pręda cubili
Ponitur:inde autem cum ſe natura leuabit
Progenies ſtimulante famę feſtinat ad illam
Quamprimum prędam rupto guſtauerit ouo.
Aedificator erat centronius:& modo curuo
Littore caietę:ſũma nunc tyburis arce:
Nunc.n.pręneſtinis montibus alta parabat
Culmina uillarum:grecis longeq; petitis
Marmoribus:uincens fortunę:ac herculis ędem.
Vt ſpado uincebat capitolia noſtra poſſides.
Dum ſic ergo habitat centronius īminuit rem:
Fregit opes:nec parua tamen menſura relictę
Partis erat:totam hanc turbauit filius amens

Dum meliore nouas attolit marmore uillas
Quidam ſortiti metuentem ſabbata patrem
Nil prȩter nubes: & cȩli numen adorant
Nec diſtare putant humana carne ſuillam:
Qua pater abſtinuit: mox & prȩputia ponunt.
Romanas autem ſoliti contennere leges
Iudaicum ediſcunt: & metuunt. & ſeruant ius
Tradidit archano quodcunq; uolumine moyſes
Non monſtrare uias: eadem niſi ſacra colenti:
Quȩſitum ad fontem ſolos deducere uerpos
Sȩd pater in cauſa: cui quȩq; ſeptima fuit lux
Ignaua: & partem uitȩ non attigit ullam.
Sponte tamen iuuenes imitantur cȩtera. ſolam
Inuitam quoq; auaritiam exercere iubentur.
Fallit. n. uitium ſpetie uirtutis: & umbra:
Cum ſit triſte habitu: uultuq; & ueſte ſȩuerum.
Nec dubie tanq̃ frugi laudatur auarus:
Tanq̃ parcus homo: & rerum tutela ſuarum
Certa magis: q̃ fortunas ſi ſeruet eaſdem:
Heſperidum ſerpens: aut ponticus: adde ꝙ hunc de
Quo loquor: ȩgregium populus putat: atq; uerendū
Artificem: quippe his creſcunt patrimonia fabris:
Sed creſcunt quocunq; modo: maioraq; fiunt
Incude aſſidua: ſemperq; ardente camino:
Et pater ergo animi fȩlicis credit auaros
Qui mirantur opes: hi nulla exempla beati
Pauperis eſſe putant. iuuenes hortantur ut illam
Ire uiam pergant: & eidem incumbere ſectȩ
Sunt quedam uitiorum elementa his protiñs illos
Imbuit: & cogit minimas ediſcere ſordes.

Mox acquirendi docet inſatiabile uotum.
Seruorum uentres modio caſtigat iniquo.
Ipſe quoq; eſuriens: neq; omnia ſuſtinet unq̃
Mucida cerulei panis conſumere fruſta:
Heſternum ſolitus medio ſeruare minutal
Septembri: necnon differre in tempora coenę
Alterius eſtiui cum parte lacerti
Signatam: uel dimidio putriq; ſiluro
Filaq; ſectiui numerata includere porri:
Inuitatus ad hęc aliquis de ponte negabit.
Sed quo diuitias hęc per tormenta coactas:
Cum furor haud dubius cum ſit manifeſta freneſis.
Vt locuples moriaris egenti uiuere fato.
Interea pleno cum turget ſacculus ore.
Creſcit amor nummi: q̃tum ipſa pecunia creſcit.
Et minus hanc optat q non habet: ergo paratur
Altera uilla tibi: cum rus non ſufficit unum:
Et proferre libet fines: maiorq; uidetur:
Et melior uicina ſeges: mercatoris & hanc: &
Arbuſta: & denſa montem qui candet oliua:
Quorum ſi prętio dominus non uincitur ullo:
Nocte boues macri: laſſoq; famelica collo.
Armenta ad uirides huius mittuntur ariſtas
Nec prius inde domum q̃ tota noualia ſęuos
In uentres habeant: ut credas falcibus actum:
Dicere uix poſſis: q̃ multi talia plorent:
Et quot uenales iniuria fecerit agros.
Sed qui ſermones? quę foedę buccina famę?
Quid nocet hoc inquit: tunicam mihi malo lupini:
Q̃ ſi me toto laudet uicinia pago.

Exigui ruris pauciſſima fāra ſecantem
Scilicet & morbis & debilitate carebis:
Et luctum: & curam effugies: & tempora uitę
Longa tibi poſt hęc fato meliore dabuntur:
Si tantum ſolus culti poſſideris agri:
Quantum ſub tatio populus romanus arabat.
Mox etiam fractis: ętate & punica paſſis
Proelia uel pyrthum ímanem: gladioſq; moloſos:
Tandem pro multis uix iugera bina dabantur
Vulneribus: merces ea ſanguinis: atq; laboris
Nullis uiſa unq̄ meritis minor: haud ingratę
Curta fides patrię: ſaturabat glebula talis
Patrem: ipſum: turbam caſę: qua foeta iacebat
Vxor: & infantes ludebant quatuor: unus
Vernula: tres domini: ſed magnis fratribus horum
A ſcrobe: uel ſulco redeuntibus altera coena
Amplior: & grandes fumabant pultibus ollę.
Nunc modus hic agri noſtro non ſufficit orto.
Inde fere ſcelerum cauſę: nec plura uenena
Miſcuit. aut ferro craſſatur ſępius ullnm
Humanę menti uitium q̄ ſęua cupido
Indomiti cenſus: nam diues qui fieri uult
Et cito fieri uult: ſed quę reuerentia legum?
Quis metus: aut pudor eſt unq̄ properantis auari
Viuite coutenti caſulis: & collibus iſtis
O pueri marſus dicebat: & hernicus olim.
Veſtinuſq; ſenex. panem quęramus aratro
Qui ſatis eſt menſis: laudant hoc numina ruris:
Quorum ope & auxilio gratę poſt munus ariſtę
Contingunt homines ueteris faſtidia quercus

Seruorum noctu licinus iubet: attonitus pro
Electro: ſigniſq; ſuis: phrygiaq; columna:
Atq; ebore: & lata teſtudine. dolia nudi
Non ardent cynici: ſi fregeris: altera fiet
Cras domus: atq; eadem plumbo cōmiſſa manebit.
Senſit alexander teſta cum uidit in illa
Magnum habitatorem: q̄tum fęlicior hic qui
Nil cuperet: q̄ totum qui ſibi expoſceret orbem:
Paſſurus geſtis ęquanda pericula rebus
Nullum numen abeſt ſi ſit prudentia: ſed te
Nos facimus fortuna deam: menſura tamē quę
Sufficiat cenſus: ſi quis me cōſulat ędam
In q̄tum ſitis atq; fames: & frigora poſcunt:
Quātum epicure tibi paruis ſuffecit in ortis:
Quātum ſocratici coeperunt ante penates:
Nunq̄ aliud natura: aliud ſapientia dicet.
Atribus exemplis uideor te claudere: miſce
Ergo aliquid de noſtris moribus: effice ſūmam
Bis ſeptem ordinibus: quā lex dignatur othonis
Hęc quoq; ſi rugam trahit: extenditq; labellum
Sume duos equites: fac tertia quadringenta.
Si nondum impleui gremium: ſi panditur ultra
Nec croeſi fortuna unq̄: nec perſica regna
Sufficient animo: nec diuitię narciſſi
Indulſit cęſar: cui claudius omnia: cuius
Paruit imperiis uxorem occidere iuſſus.

Vis neſcit uoluſi bitinice qualia demens
Aegiptus portenta colat. crocodillon adorat

P ars hęc: illa pauet ſaturam ſerpentibus ibim
E ffigies ſacri nitet aurea cercopitheci
D imidio magicę reſonant ubi mēnone chordę.
A tq; uetus thebe centum iacet obruta portis.
I llic ceruleos. hic piſcem fluminis. illic
O ppida tota canem uenerantur: nemo dianam
P orrum & cępe uiolare nephas ac frangere morſu.
O ſanctas gentes: q̄bus hęc naſcuntur in ortis
N umina: animalibus lanatis abſtinet omnis
M enſa: nephas illic foetum iugulare capellę.
C arnibus humanis ueſci licet: attonito cum
T ale ſuper coenam facinus narraret ulixes
A lcinoo: bilem: aut riſum fortaſſe quibuſdam
M ouerat: ut mendax aretbologus: in mare nemo
N unc abiecit ſęua dignum ueraq; charybdi.
F ingentem īmanes leſtrygonos: & cyclopas:
N am citius ſcyllam: uel concurrentia ſaxa
C yanes: plenos & tempeſtatibus utres
C rediderim: aut tenui pcuſſum uerbere cyrces:
E t cum remigibus grumniſſe elpoenora porcis:
T am uacui capitis populum pheaca putauit:
S ic aliquis merito nondum ebrius: & mimū qui
D e crocyrea temetum deduxerat urna.
S olus. n. hoc itacus nullo ſub teſte canebat.
N os miranda quidem: ſed nuper conſule iunio
G eſta ſuper calide referemus moenia copti
N os uulgi ſcelus: & cunctis grauiora coturnis
N am ſcelus a pira: q̄q̄ omnia ſcyrmata uoluas
N ullus apud tragicos populus facit accipe noſtro
D ira quod exemplum ueritas produxerit ęuo.

Inter finitimos uetus atq; antiqua ſimultas:
Immortale odium: & nunq̃ ſanabile uulnus:
Ardet adhuc combos: & tentira: ſũmus: utrinq;
Inde furor uulgi: ꝙ numina uicinorum
Odit uterq; locus: cum ſolos credat habendos
Eſſe deos: quos ipſe colit: ſed tempore feſto
Alterius populi rapienda occaſio: cunctis
Viſa inimicorum primoribus ac ducibus: ne
Lętum hylaremq; diem: ne magnę gaudia coenę
Sentirent poſitis ad templa: & compita menſis:
Peruigiliq; thoro: quẽ luce: at nocte iacentem
Septimus interea ſol inuenit: horrida ſane
Aegiptus: ſed luxuria q̃tum ipſe notaui
Barbara famoſo non cędit ripa canapo.
Adde ꝙ & facilis uictoria de madidis: &
Bleſis: atq; mero titubãtibus. inde uirorum
Saltatus nigro tibicine: qualiacunq;
Vnguenta: & flores: multęq; in fronte coronę
Hinc ieiunum odium: ſed iurgia prima ſonare
Incipiunt animis ardentibus: hęc tuba rixę
Dehinc clamore pari concurritur: & uice teli
Sęuit nuda manus: paucę ſine uulnere malę
Vix cuiq̃: aut nulli toto certamine naſus
Integer: aſpiceres iam tota per agmina uultus
Dimidios: alias facies: & hiantia ruptis
Oſſa genis: plenos oculorum ſanguine pugnos.
Ludere ſe credunt tamen ipſi: & pueriles
Exercere acies: ꝙ nulla cadauera calcent.
Et ſane ꝙ iam tot rixantis milia turbę
Si uiuunt omnes: ergo acrior impetus: & iam

S axa inclinantis per humum quęſita lacertis
I ncipiunt torquere: domeſtica ſeditione
T ęla: nec hunc lapidem quali turnus: & aiax:
E t quo tidides percuſſit pondere coxam
E neę: ſed quem ualeant emittere dextre:
I llis diſſimiles: & noſtro tempore natę:
N am hoc genus uiuo iam decreſcebat homero
T erra malos homines nunc educat: atq; puſillos
E rgo deus quicunq; aſpicit: ridet: & odit:
A diuerticulo repetatur hiſtoria: poſtq̃
S ubſidiis auctis pars altera promere ferrum
A udet: & infeſtis pugnam inſtaurare ſagittis.
T erga fugę celeri pręſtantibus omnibus inſtant
Q ui uicina colunt umbroſę tentira palmę.
L abitur hic quidam nimia formidine curſum
P ręcipitans: capiturq;: aſt illum in plurima ſectum
F ruſta: ac particulas: ut multis mortuus unus
S ufficeret: totum corroſis oſſibus ędit
V ictrix turba: nec ardenti decoxit aheno
A ut uerubus longum uſq; adeo tardumq; putauit
E xpectare focos: contenta cadauere crudo.
H inc gaudere libet q non uiolauerit ignem:
Q uem ſuma cęli raptum de parte promotheus
D onauit terris: elemento gratulor: & te
E xultare reor: ſed qui mordere cadauer
S ubſtinuit: nihil unq̃ hac carne libentius ędit.
N am ſcelere in tanto ne quęras: & dubitas an
P rima uoluptatem gula ſenſerit: ultimus autem
Q ui ſtetit aſumpto toto corpore: ductis
P er terram digitis aliquid de ſanguine guſtat.

Vaſcones fama eſt: alimentis talibus uſi
Produxere animas: ſed res diuerſa: ſed illinc
Fortunę inuidia eſt: bellorumq; ultima: caſus
Extremi: longe dira obſidionis ęgeſtas.
Huius.n. quod nunc agitur miſerabile debet
Exemplum eſſe cibi: ſicut modo dicta mihi gens
Poſt omnes herbas: poſt cuncta animalia: qcqd
Cogebat uacui uentris uapor: hoſtibus ipſis
Palorem & maciem: & tenues miſerantibus artus
Membra aliena famę lacerabant: eſſe parati
Et ſua: quiſnam hominum ueniā dare: quis ue deoꝝ
Viribus abnuerit dira: atq; īmania paſſis?
Et quibus illorum poterant ignoſcere manes:
Quorum corporibus ueſcebātur: ſed melius nos
Zenonis pręcepta monent: nec.n. omnia quędam
Pro uita facienda putant: ſed cantaber unde
Stoicus antiqui pręſertim ętate metelli?
Nunc totus graias noſtraſq; habet orbis athenas:
Gallia cauſidicos docuit facunda britanos.
De conducendo loquitur iam rectore thylle.
Nobilis ille tamen populus: quē diximus: & par
Virtute atq; fide: ſed maior clade ſaguntus.
Tale quid excuſat: meotide ſęuior ara
Aegiptus: quippe illa nephandi taurica ſacri
Inuentrix homines: ut iam quę carmina tradunt
Digna fide credas: tantum īmolat: ulterius nil
Aut grauius cultro timet hoſtia: quis modo caſus
Impulit hos? quę tanta fames: infeſtaq; uallo
Arma coegerunt: tam deteſtabile monſtrum
Audet? an ne aliam terra menphitida ſicca.

I nuidiam facerent nolenti ſurgere nilo
Q ua nec terribiles cymbri: nec britones unq̃:
S auromatę truces: aut ímanes agathyrſi:
H ęc ſęuit rabie imbelle: & mutile uulgus
P aruula fictilibus ſolitum dare uela phaſellis
E t breuibus pictę remis incumbere teſtę
N ec poenam ſceleri inuenies: nec digna parabis
S upplitia his populis in quoꝝ mente pares ſunt
E t ſimiles ira: atq; fames: molliſſima corda
H umano generi dare ſe natura fatetur:
Q uę lacrimas dedit: hęc noſtri pars optima ſenſus.
P lorare ergo iubet cauſam lugentis amici
S qualoremq; rei: pupillum ad iura uocantem
C ircũſcriptorem: cuius manantia fletu
O ra puellares faciunt incerta capilli
N aturę imperio geminus cum funus adultę
V irginis occurrit: uel terra clauditur infans
E t minor igne rogi: q̄s .n. bonus: & face dignus
A rcbana qualem cereris uult eſſe ſacerdos:
V lla aliena ſibi credat mala: ſeperat hęc nos
A grege mutorum: atq; ideo uenerabile ſoli
S ortiti ingenium: diuinorumq; capaces:
A tq; exercendis: capiendiſq; artibus apti.
S enſum a cęleſti dimiſſum traximus arce:
C uius egent prona: & terram ſpectantia mũdi
P rincipio indulſit cõmunis conditor illis
T antum animas: nobis animũ quoq;: mutuus ut nos
A ffectus petere auxilium: & pręſtare iuberet:
D iſperſos trahere in populum: & migrare uetuſto
D e nemore: & proauis habitatas linquere ſiluas

H ędificare domos:laribus cõiungere noſtris
T ectum aliud:tutos uicino limine ſomnos
V t collata daret fiducia:protegere armis
L apſum:aut ingenti nutantem uulnere ciuem:
C õmuni dare ſigna tuba defendier hiſdem
T urribus:atq; una portarum claue teneri.
S ed iam ſerpentum maior cõcordia:parcit
C ognatis maculis ſimilis fera:quando leoni
F ortior eripuit uitam leo? quo nemore unq̃
E xpirauit aper maioris dentibus apri?
I ndica tigris agit rapida cum tigride pacem
P erpetuam:ſęuis inter ſe conuenit urſis
A ſt homini ferrum lętale incude nephanda
P roduxiſſe parum eſt:cũ raſtra:atq; ſarcula tantũ
A ſueti coquere:& marris:ac uomere laſſi
N eſcierint primi gladios excudere fabri.
A ſpicimus populos:quorum nõ ſufficit irę
O ccidiſſe aliquem:ſed pectora:brachia:uultum:
C rediderint genus eſſe cibi? qd diceret ergo:
V el quo non fugeret:ſi nũc hęc monſtra uideret
P ythagoras? cunctis animalibus abſtinuit qui
T anq̃ homine & uentri indulſit nõ omne legumen.

Vis numerare quęat foelicis premia gallę
Militię:nam ſi ſubeantur proſpera caſtra
M e pauidum excipiet tyronem porta ſecundo
S ydere.plus & enim fati ualet hora benigni:
Q̃ ſi nos ueneris cõmendet epiſtola marti:

E t ſamia genitrix: quę delectatur harena
C ōmoda tractemus primū cōmunia: quorum
H aud minimum illud erit: ne te pulſare togatus
A udeat: imo & ſi pulſetur: diſſimulet: nec
A udeat excuſſos prętori oſtendere dentes
E t nigram in facie tumidis liuoribus offam:
A tq; oculos medico nil promittente relictos.
B ardaicus iudex datur hęc punire uolenti
C alceus: & grandes magna ad ſubſellia ſurę
L egibus antiquis caſtrorum: & more camilli
S eruato: miles nec uallum mitiget extra:
E t procul a ſignis iuſtiſſima centurionum
C ognitio eſt igitur de milite: nec mihi deerit
V ltio ſi iuſte defertur cauſa querelę.
T ota cohors tamen eſt inimica: omniſq; manipli
C onſenſu magno officiunt: curabitis ut ſit
V indicta grauior: q̃ iniuria. dignum erit ergo
D eclamatoris mutinenſis corde uagelli:
C um duo crura habeas offendere tot caligatos
M ilia clauorum: q̃s tam procul abſit ab urbe.
P ręterea quis tam pylades mollem aggeris ultra
V t ueniat: lacrime ſiccentur protinus: & ſe
E xculaturos non ſollicitemus amicos.
D a teſtem iudex quē dixerit: audeat ille
N eſcio quis pugnos uidit qui dicere: uidi:
E t credam dignum barba: dignumq; capillis
M aiorum: citius falſum producere teſtem
C ontra paganum poſſis: q̃ uera loquentem
C ontra fortunam armati: contraq; pudorem.
P remia nunc alia: atq; alia emolumenta notemus

DOMEIN-ARCHIEF
TE
UTRECHT

D. 77

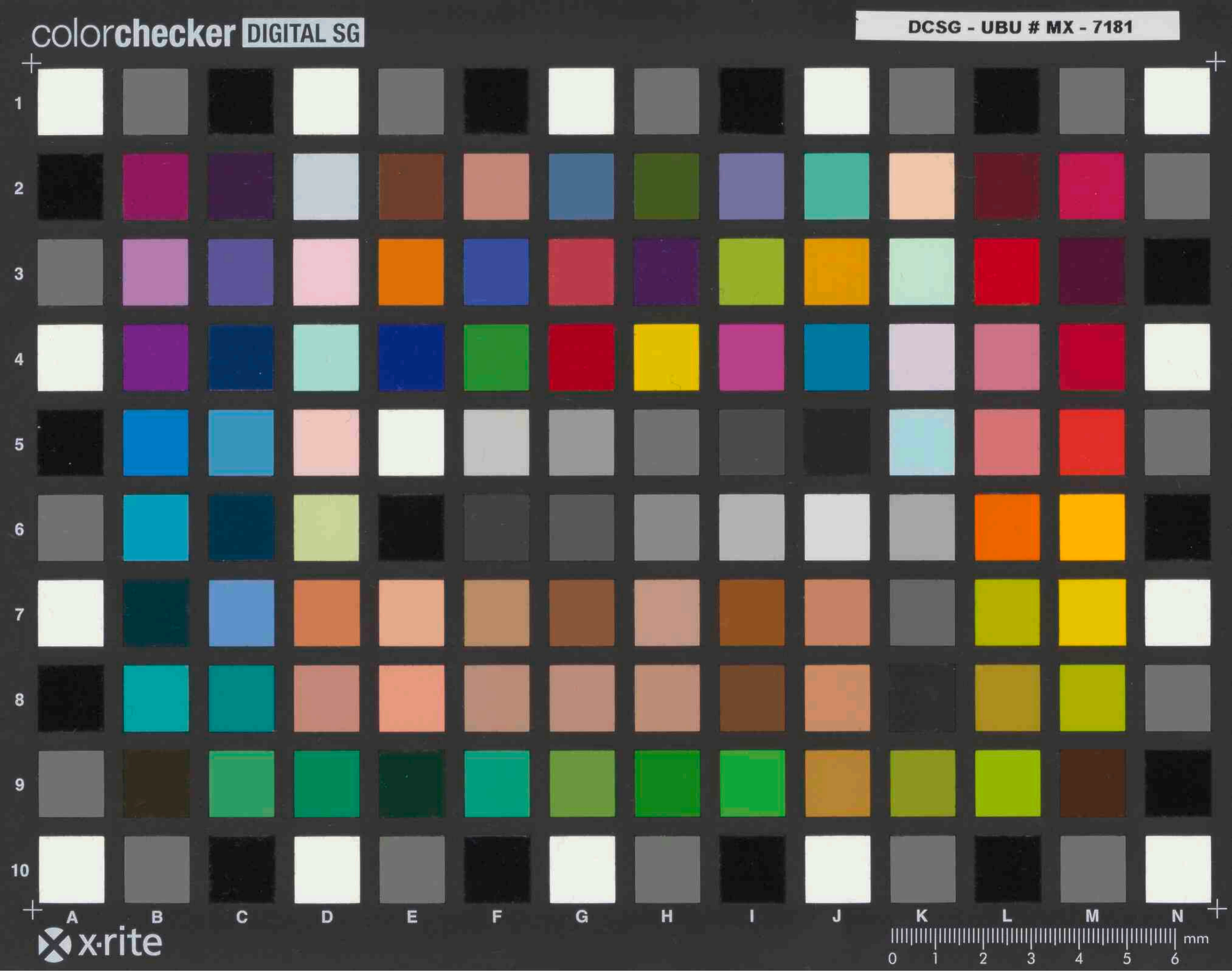
colorchecker DIGITAL SG
DCSG - UBU # MX - 7181
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A B C D E F G H I J K L M N
x·rite
mm
0 1 2 3 4 5 6